

המאגזין האזורי לכיש

מבקר וממונה תלונות ציבור

לכבוד
מר דני מורביה - ראש המועצה
וחברי המליאה

שלום וברכה,

הנדון: דוח ביקורת לשנת 2021

הריני מתכבד להגיש לכם את דוח הביקורת לשנת 2021.

1. ראשית – תודה. תודה על שיתוף הפעולה המלא מכל בעלי התפקידים אותם פגשתי. כולם סייעו להבאת נתונים והיו נכונים לסייע לכל הדרוש.

2. הדוח עוסק בנושאים הבאים:
גני המשחקים:

- בדיקת נגישות לבעלי מוגבלויות בהתאם לנדרש בחוק
- שילוט - בדיקת המצאות שילוט מתאים בגני המשחקים בהתאם לתקנים
- בחינת תיעוד כל הפעולות שננקטו במסגרת ניהול הבטיחות, לרבות בדיקות התחזוקה (חודשיות, שנתיות, ותלת שנתיות), הוראות התפעול של מתקני המשחקים

- נהלים כלליים
- נהלים כתובים זמינים למקרי חירום - תאונות, שרפות וכדומה
- בקרה והפקת לקחים
- מתקנים נוספים במועצה
- תקלות נקודתיות
- לכידת כלבים
- תיקון ליקויים:
- סכנת השרפות במועצה

אח"כ
אליא
אמריה
בני-דקלים
גור
יז נתן
כפא קטיל
לכיש
מנחם
נהור
נאם
נאם
נאם ח"ן
נאם
נאם נאם
נאם
נאם
נאם

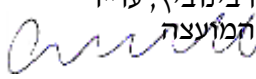
- פינות מחזור פסולת
 - התקשרויות – בדיקת תיקון ליקויים מדוח 2020
 - סיכוני אבטחת המידע והסייבר – במיוחד בעבודה מרחוק
 - הסעות תלמידים
3. ראש המועצה העביר את הערותיו לדוח והן משולבות בו.
4. הוועדה לענייני ביקורת דנה בדוח ובהערות ראש המועצה ומבקשת את אישור המועצה לדוח ולסיכום הוועדה.
5. תקיים המועצה דיון מיוחד בהם ובדוח המבקר ותחליט בדבר אישור הסיכומים או ההצעות כאמור.
6. לפי סעיף 170ג. החל על מועצות אזוריות:
- (א) המבקר יגיש לראש המועצה דוח על ממצאי הביקורת שערך; הדוח יוגש אחת לשנה, לא יאוחר מ-1 באפריל של השנה שלאחר השנה שלגביה הוגש הדוח; בדוח יסכם המבקר את פעולותיו, יפרט את הליקויים שמצא וימליץ על תיקון הליקויים ומניעת הישנותם בעתיד; בעת הגשת הדוח לפי סעיף קטן זה, ימציא המבקר העתק ממנו לוועדה לענייני ביקורת;
- (ב) בנוסף לאמור בסעיף קטן (א) רשאי המבקר להגיש לראש המועצה ולוועדה לענייני ביקורת דו"ח על ממצאי ביקורת שערך בכל עת שייראה לו או כאשר ראש המועצה או הוועדה לענייני ביקורת דרשו ממנו לעשות כן.
- (ג) תוך שלושה חדשים מיום קבלת דו"ח המבקר, יגיש ראש המועצה לוועדה לענייני ביקורת את הערותיו על הדו"ח וימציא לכל חברי המועצה העתק מהדו"ח בצירוף הערותיו.
- (ד) הוועדה לענייני ביקורת תדון בדו"ח המבקר ובהערות ראש המועצה עליו ותגיש למועצה לאישור את סיכומיה והצעותיה תוך חדשים מיום שנמסרו לה הערות ראש המועצה כאמור בסעיף קטן (ג); לא הגיש ראש המועצה את הערותיו על הדוח עד תום התקופה האמורה, תדון הוועדה בדוח המבקר ותגיש למועצה לאישור את סיכומיה והצעותיה עד תום חמישה חודשים ממועד המצאתו על ידי מבקר המועצה לוועדה; בטרם תשלים הוועדה את סיכומיה והצעותיה רשאית היא, אם ראתה צורך בכך, לזמן לדיוניה נושאי משרה של המועצה או של גוף רשותי מבוקר כדי לאפשר להם להגיב על הדו"ח.
- (ה) (1) תוך חדשים מן היום שהגישה הוועדה את סיכומיה והצעותיה תקיים המועצה דיון מיוחד בהם ובדוח המבקר ותחליט בדבר אישור הסיכומים או ההצעות כאמור;
- (2) לא הגישה הוועדה את סיכומיה והצעותיה לחברי המועצה עד תום התקופה כאמור בסעיף קטן (ד), או לא המציא ראש המועצה לכל חברי המועצה העתק מהדוח בצירוף הערותיו, ימציא המבקר עותק הדוח לכל חברי המועצה והמועצה תדון בדוח ובהמלצותיו לא יאוחר משבעה חודשים ממועד הגשתו לראש המועצה.

7. לידיעתכם, לפי סעיף 170ג לפקודת העיריות החל על מועצה אזורית, לא יפרסם אדם דו"ח מן האמורים בסעיף זה או חלק ממנו או תכנו, לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ולא יפרסם ממצא בקורת של מבקר המועצה, ואולם מבקר המועצה או ראש המועצה רשאי, באישור הועדה, להתיר פרסום כאמור. לפי סעיף 334א. לפקודת העיריות החל על המועצה האזורית, המפרסם דו"ח או חלקו או תכנו או ממצא ביקורת, ומפר בכך את סעיף 170ג(ו) או תנאי בהיתר שניתן לו לפי הסעיף האמור, דינו – מאסר שנה.

הביקורת נועדה להביא לידי שיפור, תועלת והמשך עשייה ברוכה ונכונה לצורך השגת מטרות הארגון תוך קיום הדין. דלתי פתוחה תמיד לשמיעת הערות והארות לשיפור ביקורת אפקטיבית.

נהורה
כסלו התשפ"ב (נוב' 2021)

בברכת הצלחה,
שלמה מאיר רבינוביץ, עו"ד
מבקר המועצה

6	סקירת סעיפים מפקודת העיריות החלים על מועצה אזורית בנושא "מבקר המועצה"
10	מתקני משחק
11	מבוא
11	הגדרות:
11	כללי:
12	חובת הרשות המקומית והתקן
15	אחריות המועצה האזורית
16	היפגעות ילדים
18	על המועצה
19	מטרות הביקורת
19	אופן עריכת הביקורת
19	היקף הביקורת
20	רשימת מוקדי הביקורת וסיכוני האב העיקריים שהטיפול בהם נבדק במסגרת הביקורת
22	פירוט מוקדי הביקורת:
22	בדיקת נגישות לבעלי מוגבלויות בהתאם לנדרש בחוק:
23	שילוט - בדיקת המצאות שילוט מתאים בגני המשחקים בהתאם לתקנים:
	בחינת תיעוד כל הפעולות שננקטו במסגרת ניהול הבטיחות, לרבות בדיקות התחזוקה (חודשיות, שנתיות, ותלת שנתיות), הוראות התפעול של מתקני המשחקים:
24	נהלים כלליים -
25	נהלים כתובים זמינים למקרי חירום - תאונות, שרפות וכדומה:
26	בקרה והפקת לקחים
26	מתקנים נוספים במועצה -
27	תקלות נקודתיות (לפי נספח ב') -
27	רקע על מחלקת ההנדסה - הממונה על התחום
27	דוחות ביקורת קודמים בנושא:
28	ממצאי הביקורת
59	פרק ג' - מסקנות והמלצות
61	נספחים
62	נספח א' - מהוראות התקן ת"י 1498
65	נספח ב' - פירוט גני השעשועים שבהם בוצעה ביקורת ומדגם במתקנים אחרים
89	נספח ג' - מכתב משרד הכלכלה מיום 06.04.2021

90	נספח ד' – חשבונות הקבלן
93	נספח ה' - בדיקות ובקורות בידי המועצה מעבר לבדיקה הקבועה בידי גורמי המקצוע החיצוניים
98	נספח ו' – תעודות בדיקה של מכון התקנים הישראלי – ליקויים בשנת 2019
98	נספח ז' - בדיקות חודשיות
98	נספח ח' - תעודות בדיקה של מכון התקנים הישראלי לשנת 2020 – בחינה שנתית
99	לכידת כלבים
103	תיקון ליקויים
104	סכנת השרפות במועצה
109	פינות מחזור פסולת
153	התקשרויות – בדיקת תיקון ליקויים מדוח 2020
154	סיכוני אבטחת המידע והסייבר – במיוחד בעבודה מרחוק
154	הסעות תלמידים
176	הערות ראש המועצה

סקירת סעיפים מפקודת העיריות החלים על מועצה אזורית בנושא "מבקר המועצה"

פקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש] מחילה מספר סעיפים מפקודת העיריות [נוסח חדש] על מועצה מקומית ואזורית וביניהם הסעיפים שלהלן.¹

תפקידי המבקר

170א.

(א) ואלה תפקידי המבקר:

- (1) לבדוק אם פעולות המועצה, לרבות פעולות לפי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, נעשו כדין, בידי המוסמך לעשותם, תוך שמירת טוהר המידות ועקרויות היעילות והחיסכון;
- (2) לבדוק את פעולות עובדי המועצה;
- (3) לבדוק אם סדרי הבוחן והוראות הנהל הנהוגים במועצה מבטיחים קיום הוראות כל דין, טוהר המידות ועקרויות היעילות והחיסכון;
- (4) לבקר את הנהלת חשבונות המועצה ולבדוק אם דרכי החזקת כספי המועצה ושמירת רכוש והחזקתו מניחות את הדעת.
- (ב) הביקורת לפי סעיף קטן (א) תיעשה גם לגבי המועצה הדתית שבתחום המועצה וכן לגבי כל תאגיד, מפעל, מוסד, קרן או גוף אשר המועצה משתתפת בתקציבם השנתי כדי יותר מעשירית לגבי אותה שנת תקציב או משתתפת במינוי הנהלתם; למי שעומד לביקורת לפי סעיף קטן זה ייקרא להלן "גוף עירוני מבוקר".
- (ג) בכפוף לאמור בסעיף קטן (א), יקבע המבקר את תוכנית עבודתו השנתית, את נושאי הביקורת בתקופה פלונית ואת היקף הביקורת –
 - (1) על פי שיקול דעתו של המבקר;
 - (2) על פי דרישת ראש העיריה לבקר ענין פלוני;
 - (3) על פי דרישת הוועדה לענייני ביקורת, ובלבד שמספר הנושאים לביקורת לא יעלה על שני נושאים לשנת עבודה.
 - (ד) המבקר יקבע על פי שיקול דעתו את הדרכים לביצוע ביקורתו.

6
1 לשם הנוחות כל מקום שנזכר "עירייה" הוחלף ל"מועצה". תודות לזוהר תורג'מן, ערן אמזלג וקרין כהן אשר בדקו חלק ממתקני המועצה בהנחיית ד"ר אמיר סרי, מרצה בקורס לביקורת.

170ב.

(א) ראש המועצה וסגניו, חברי המועצה, עובדי המועצה, ראש המועצה הדתית וסגניו, חברי המועצה הדתית, עובדי המועצה הדתית, וחברים ועובדים של כל גוף עירוני מבוקר, ימציאו למבקר המועצה, על פי דרישתו, כל מסמך שברשותם אשר לדעת מבקר המועצה דרוש לצרכי הביקורת ויתנו למבקר המועצה כל מידע או הסבר שיבקש בתוך התקופה הקבועה בדרישה ובאופן הקבוע בה.

(ב) למבקר המועצה או עובד שהוא הסמך לכך תהיה גישה, לצורך ביצוע תפקידו, לכל מאגר מידע רגיל או ממוחשב, לכל בסיס נתונים ולכל תוכנת עיבוד נתונים אוטומטי של המועצה או של המשרתים את המועצה או של גוף עירוני מבוקר.

(ג) לגבי מידע החסוי על-פי דין, יחולו על מבקר המועצה ועל עובדים מטעמו המגבלות הקבועות בחוק או לפיו לגבי המורשים לטפל באותו מידע.

(ד) עובדו של מבקר המועצה שאינו עובד המועצה, יחולו עליו, לענין עבודתו האמורה, כל איסור והגבלה החלים על עובד הציבור שהוא עובד מבקר המועצה.

(ה) לצורך ביצוע תפקידו יוזמן מבקר המועצה ויהיה רשאי להיות נוכח בכל ישיבה של מועצת המועצה או כל ועדה מוועדותיה או כל ועדה מוועדותיו של גוף עירוני מבוקר; בישיבה שאינה סגורה רשאי הוא להיות נוכח אף על ידי עובד מעובדיו.

דוח המבקר

170ג.

(א) המבקר יגיש לראש המועצה דוח על ממצאי הביקורת שערך; הדוח יוגש אחת לשנה, לא יאוחר מ-1 באפריל של השנה שלאחר השנה שלגביה הוגש הדוח; בדוח יסכם המבקר את פעולותיו, יפרט את הליקויים שמצא וימליץ על תיקון הליקויים ומניעת הישנותם בעתיד; בעת הגשת הדוח לפי סעיף קטן זה, ימציא המבקר העתק ממנו לוועדה לענייני ביקורת; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לפגוע בהוראות סעיפים 21א ו-21ב לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב].

(ב) בנוסף לאמור בסעיף קטן (א) רשאי המבקר להגיש לראש המועצה ולוועדה לענייני ביקורת דוח על ממצאי ביקורת שערך בכל עת שייראה לו או כאשר ראש המועצה או הוועדה לענייני ביקורת דרשו ממנו לעשות כן.

(ג) תוך שלושה חדשים מיום קבלת דוח המבקר יגיש ראש המועצה לוועדה לענייני ביקורת את הערותיו על הדוח וימציא לכל חברי המועצה העתק מהדוח בצירוף הערותיו.

(ד) הוועדה לענייני ביקורת תדון בדוח המבקר ובהערות ראש המועצה עליו ותגיש למועצה לאישור את סיכומיה והצעותיה תוך חודשיים מיום שנמסרו לה הערות ראש המועצה כאמור בסעיף קטן (ג); לא הגיש ראש המועצה את הערותיו על הדוח עד תום התקופה האמורה, תדון הוועדה בדוח המבקר ותגיש למועצה לאישור את סיכומיה והצעותיה עד תום חמישה חודשים ממועד המצאתו על ידי מבקר המועצה לוועדה; בטרם תשלם הוועדה את סיכומיה והצעותיה רשאית היא, אם ראתה צורך בכך, לזמן לדיניה נושאי משרה של המועצה או של גוף עירוני מבוקר כדי לאפשר להם להגיב על הדוח.

(ה) (1) תוך חודשיים מן היום שהגישה הוועדה את סיכומיה והצעותיה תקיים המועצה דיון מיוחד בהם ובדוח המבקר ותחליט בדבר אישור הסיכומים או ההצעות כאמור ;

(2) לא הגישה הוועדה את סיכומיה והצעותיה לחברי המועצה עד תום התקופה כאמור בסעיף קטן (ד), או לא המציא ראש המועצה לכל חברי המועצה העתק מהדוח בצירוף הערותיו, ימציא המבקר עותק הדוח לכל חברי המועצה והמועצה תדון בדוח ובהמלצותיו לא יאוחר משבעה חודשים ממועד הגשתו לראש המועצה.

איסור פרסום דוח

(ו) לא יפרסם אדם דוח מן האמורים בסעיף זה או חלק ממנו או תכנו, לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ולא יפרסם ממצא ביקורת של מבקר המועצה, ואולם מבקר המועצה או ראש המועצה רשאי, באישור הוועדה, להתיר פרסום כאמור.

334א. המפרסם דוח או חלקו או תכנו או ממצא ביקורת, ומפר בכך את סעיף 170ג(ו) או תנאי בהיתר שניתן לו לפי הסעיף האמור, דינו – מאסר שנה.

(ז) היה למבקר המועצה יסוד להניח שראש המועצה או היועץ המשפטי של המועצה, הוא צד לעשיית עבירה לפי הוראות פרק ה' סימן ב' לחוק העונשין, תשל"ז-1977, יעביר המבקר את העניין במישרין לידיעת מבקר המדינה.

170ג1. דוחות המבקר, חוות דעת או כל מסמך אחר שהוציא או שהכין מבקר המועצה במילוי תפקידו, לא ישמשו ראיה בכל הליך משפטי, אך לא יהיו פסולים בשל כך לשמש ראיה בהליך משמעותי.

תיקון ליקויים

הסעיף שלהלן חל על מועצה מקומית, אך לא על מועצה אזורית. בכל אופן גם במועצה אזורית יש לפעול ברוח סעיף זה לשם תיקון הליקויים שנמצאו בדוח מבקר המועצה.

170ג1א.

(א) בסעיף זה, "הצוות" – עובדי המועצה החברים בצוות לתיקון ליקויים, שמונה לפי הוראת סעיף 21א(ב) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב] (בסעיף זה – חוק מבקר המדינה).

(ב) הצוות ידון בדרכים ובמועדים לתיקון ליקויים שנמצאו בדוח שהגיש מבקר המועצה ושנדון על ידי המועצה לפי סעיף 170ג(ה)(1) או (2), לפי העניין, ובדרכים למניעת הישנותם של ליקויים בעתיד.

(ג) הצוות יגיש את המלצותיו לראש המועצה בתוך שלושה חודשים מיום שדוח מבקר המועצה נדון על ידי המועצה, וידווח לוועדה לענייני ביקורת על יישום המלצותיו אחת לשלושה חודשים.

(ד) ראש המועצה רשאי לדחות את תיקונו של ליקוי מסוים, ובלבד שינמק דחיה זו לפני מבקר המועצה והוועדה לענייני ביקורת, בכתב, לא יאוחר משלושה חודשים לאחר שהוגשו לו המלצות הצוות.

(ה) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיפים 21א ו-21ב לחוק מבקר המדינה.

דוח ביקורת
לשנת 2021
מועצה אזורית לכיש

מתקני משחק

הגדרות:

בדוח זה מדובר על "מתקני משחק" שאינם מונעים באמצעות מקור אנרגיה חיצוני אלא באמצעות גוף האדם המשתמש בהם והגדרתם בתקן ישראלי ת"י 1498 - תקן רשמי מחודש החל על מתקני משחקים המיועדים לשימושם של ילדים (להלן: "תקן 1498" או "התקן" – לפי ההקשר) בתקן הגדרה של מתקני מגרש משחקים כ"מתקנים ומבנים, לרבות רכיבים ואלמנטי מבנה, שילדים יכולים לשחק בהם או לשחק עליהם...". בדוח זה, "גן המשחקים" כולל את אתר המשחקים ואת מתקניו.²

כללי:

גן המשחקים מהווה שירות חשוב לתושבים. המשחק בגן ובמתקניו מאפשר לילדים לפתח מיומנויות מוטוריות, תנועתיות, חברתיות, רגשיות וקוגניטיביות. חלק מהפעילות מהווה פעילות כושר גופני אשר תורמת לבריאות, לרווחה ולהעצמה.

הפעילות בגן המשחקים הינה חוויה מהנה, מאתגרת ומסייעת להתפתחות הילד הן לטיפול הביטחון העצמי והן מבחינה חברתית.

ברשויות המקומיות ממוקמים מתקני משחק מסוגים שונים בשטחים הציבוריים.

מיקום מיטבי של גן המשחקים נקבע לפי עקרונות תכנון שמתאימים לכך בשטחים נגישים לציבור. בשטחים אלו יש לקבוע אזורי משחק נפרדים לפי גיל הילדים; החלוקה המקובלת בתקן הישראלי היא מתקנים המיועדים לילדים עד גיל שלוש וילדים גדולים יותר.

במסגרת תכנון גני המשחקים יש להגדיר את סוגי המתקנים, איכותם וייעודם, את המשתמשים בהם ואת צורכיהם. על המתקנים להיות מאתגרים ומעניינים, אך לא מסוכנים ולאפשר לילד לתפקד בביטחון במקום שנשמרים בו עקרונות בטיחות.

תכנון וביצוע נכונים של מתקני המשחקים בהתאם לתקנים ולכללי הבטיחות, יאפשרו להפיק מהם הנאה ותועלת כאמור, תוך צמצום החשש מגרימת פגיעה, פציעה או נזק.

אומנם לא ניתן ליצור גן משחקים ללא כל סכנה, אך על הרשויות המקומיות לנקוט צעדים לצמצום סיכונים ככל האפשר בדרך של תכנון מדוקדק מראש ובכלל זה איתור מקום מתאים, רכישת מתקני המשחק מיצרנים בעלי תו תקן והתקנתם כדיון, קיום מערך תחזוקת גנים רב-שנתי, פיקוח ובקרה.

ביוני 2006 התריעה ועדת החינוך התרבות והספורט של הכנסת על היפגעות ילדים רבים בגני משחקים כתוצאה מליקויי בטיחות רבים בהם בשל העדר מערך תחזוקה ברשויות המקומיות.

"התוצאה המסתמנת היא רושם כללי של הפקרות, מצב קשה ביותר, כאשר גני המשחקים שאינם תקינים מהווים מלכודת מוות וסכנת נפשות לילדים שלנו"³.

2 מבקר המדינה עסק בנושא זה ב"דוח על הביקורת ברשויות מקומיות 2008". החלק הנורמטיבי נערך על בסיס זה.

3 מדברי היו"ר מיכאל מלכיאור בדיון בוועדת החינוך התרבות והספורט בכנסת ישראל מ-19.06.19.

חובת הרשות המקומית והתקן

בהתאם לסעיף 249(8) לפקודת העיריות (נוסח חדש), הרשות המקומית היא האחראית לתכנון, להקמה, להפעלה ולשמירה על גני המשחקים שבתחומה.

תקן 1498 הוא התקן הרשמי המחודש החל על המתקנים ועל אתרי המשחקים והוא החליף את התקן שהיה קיים משנת 1994.

על פי חוק התכנון והבנייה,⁴ רשאית הרשות המקומית להכין תכנית מתאר מקומית או תכנית מפורטת בתחום מרחבה, שמטרתה, בין היתר, "פיקוח על פיתוח הקרקע במרחב התכנון המקומי..."⁵ ולוועדה המחוזית לתכנון ובנייה הסמכות לאשרה. הגדלת שטחים שנקבעו בתכנית בת תוקף לצורכי ציבור, בין היתר לגנים, היא בסמכות הוועדה המקומית לתכנון ובנייה.⁶

בהתאם להחלטת ממשלת ישראל מס' 2873 מ-28.1.01. מ-8.1.97 בדבר "ייעול השימוש בקרקעות ליעד ציבורי", הוקמה ועדה בין-משרדית בנושא בראשות נציג משרד הפנים, שהכינה מסמך ובו פירטה את הדרכים והקריטריונים להקצאת קרקע לצורכי ציבור. הממשלה אימצה את המסמך בשנת 2001 והוא פורסם כ"תדריך תכנון להקצאת קרקע לצורכי ציבור" בספטמבר 2005. התדריך הוא הנחיה מקצועית למוסדות התכנון וליזמים השונים: משרדי הממשלה, מינהל מקרקעי ישראל, הרשויות המקומיות ויזמים פרטיים, החל עליהם מיום פרסומו.

בתדריך זה נקבעה מכסת מינימום להקצאת קרקע לשטחים ציבוריים פתוחים ברמה היישובית, 10 מ"ר לנפש; חמישה מ"ר מהם ברמה השכונתית, ומזה שני מ"ר לנפש ל"גינות משחק פנים שכונתיות" לרבות מתקני משחקים.

התדריך קובע בהנחיות לתכנון צורכי ציבור⁷ כי "יש להבטיח נגישות לשטחי הציבור לאוכלוסיות ולמשתמשים המפורטים להלן, תוך שימת דגש על כללי הבטיחות..."⁸; בין המשתמשים נכללים הולכי רגל, רוכבי אופניים ונוסעים בתחבורה ציבורית. עוד נקבע בסעיף "אמצעי בטיחות כללים" בחלק 7 לתקן, כי "הכניסה, היציאה ומסלולי החירום אל מגרש המשחקים וממנו, המיועדים לשימושם של הציבור ושל שירותי החירום, יהיו נגישים ונקיים ממכשולים בכל עת".⁸ "חוסר גישה לאתר וקיומם של סיכונים" וכן "חוסר מחסום המונע יציאה ישירה לכביש" מוגדרים כליקויים חמורים⁹ אשר הופכים את המתקנים באתר למסוכנים לשימוש ומחייבים את סגירת גן המשחקים.

4 חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965, סעיף 61א(ב).

5 סעיף 61(1) לחוק התכנון והבנייה.

6 סעיף 62א(3) לחוק התכנון והבנייה.

7 חלק א' פרק 5, סעיף 5.2.3 בעמ' 33.

8 סעיף 8.2.4 לחלק 7 לתקן ישראלי 1498.

9 על פי "רשימת פגמים אופייניים" במתקני משחקים שהכין מכון התקנים שלפיה נדרש סימון שהמיתקן מסוכן לשימוש על פי התקן.

חוק התקנים, התשי"ג-1953 (להלן: "חוק התקנים") קובע בסעיף 6, כי מכון התקנים הוא זה הרשאי לקבוע תקן¹⁰ למצרך מסוים. הליך אישור תקן מתקיים בוועדה הטכנית¹¹ ואצל מנהל המכון, ועל מנת להפכו לתקן רשמי¹² יש צורך באישור שר התמ"ת, שכן לפי סעיף 8 לחוק:

"השר רשאי, לאחר התייעצות עם נציגי היצרנים והצרכנים, להכריז בהכרזה שפורסמה ברשומות על תקן מסוים, כולו או חלקו, כעל תקן ישראלי רשמי אם נוכח כי הדבר דרוש להשגת אחת המטרות האלה: (1) שמירה על בריאות הציבור. (2) שמירה על בטיחות הציבור. (3) הגנה על איכות הסביבה...".

התקן אושר לפי חוק, ומכון התקנים פועל בנושא מתקני משחקים במספר מישורים כגון אלה: תקינה, בדיקות תקופתיות במתקני המשחקים, מתן אישורים (תווי תקן) ליצרנים, למתקנים ולאחראים לתחזוקת גני המשחקים והכשרה של בעלי מקצוע לבדיקתם.

בהתאם לסעיף 9(ב) לחוק, שר התמ"ת מוסמך לקבוע בצו כי אדם לא יוכל לייצר ולהתקין מצרך שלגבי המפרט שלו נקבע תקן רשמי, ולהשתמש בו, אלא אם "ניתן לו היתר מאת המכון לסמנו בתו תקן וסימנו בהתאם לתנאי ההיתר".

בעוד התקן מגדיר אילו פעולות צריך לבצע על מנת שהמצרך יהיה תקין, תו התקן נועד לקבוע מנגנון אשר יבטיח את ביצוע הפעולות הנדרשות בתקן. מכון התקנים הכין נוהל תנאים מיוחדים למתן היתר תו תקן ליצרני מתקני המשחקים ונוהל נפרד לאלו האחראים לתחזוקת המתקנים. בנהלים מפורטים התנאים שעליהם לעמוד בהם והפעולות שעליהם לבצע על מנת לקבל היתר תו תקן למתקני המשחקים.

חוק התקנים, התשי"ג-1953, מסמך את הממונה על התקינה להפעיל אמצעי אכיפה בגין הפרת חובת השמירה על תקן רשמי הפוגעת - או שיש הסתברות גבוהה שתפגע - בבריאות הציבור או בבטיחותו, להוציא במסגרתם צו מינהלי שמורה לרשות מקומית לפעול, לתקן או לסלק מתקנים בגני משחקים שהליקויים בהם הוגדרו חמורים או קריטיים ומהווים סכנה לילדים ולסגור אתרי משחק מסוכנים. הפרה של הצו המינהלי עלולה לגרור הפעלת מסלול ענישה פלילי, גם נגד נושאי משרה שהפרו את חובתם.

תקן מתקני משחקים לילדים מס' 1498 נקבע בשנת 1994 כתקן הרשמי החל על מתקני משחקים לילדים המוצבים בגני משחק ציבוריים ופרטיים. במשך השנים עודכן התקן ונוספו בו חלקים. התקן מתבסס על תקנים בין-לאומיים ונקבע בידי ועדה ציבורית.

10 לפי סעיף 6 לחוק, תקן הוא "מפרט או כללים טכניים של תהליך עבודה, לרבות הגדרות טכניות...".

11 ועדה העוסקת באישור התקנים המקצועיים בתחום מסוים. חברים בה נציגים ממשרדי ממשלה ומגופים אחרים הקשורים לתחום הנבדק. הוועדה הטכנית מספר 490 מטפלת גם במתקני משחק ושעשוע.

12 לפי סעיף 8 לחוק, "השר רשאי, לאחר התייעצות עם נציגי היצרנים והצרכנים, להכריז בהכרזה שפורסמה ברשומות על תקן מסוים, כולו או חלקו, כעל תקן ישראלי רשמי (להלן - תקן רשמי) אם נוכח כי הדבר דרוש להשגת אחת המטרות האלה: (1) שמירה על בריאות הציבור. (2) שמירה על בטיחות הציבור. (3) הגנה על איכות הסביבה...".

משרד התמ"ת הכריז על התקן על כל חלקיו כתקן רשמי, ומשמעות ההכרזה היא שחובה לפעול לפי הכללים הקבועים בתקן. התקן מחייב את כל היצרנים לעמוד בכללי תו התקן של מכון התקנים, וכך אין למכור מתקן משחקים ללא תווית תו התקן.

התקן מפרט את הדרישות הנוגעות למתקנים עצמם: מבנה המתקן, החומרים שהוא עשוי מהם ובטיחותו הכללית, תחזוקת מתקנים ובדיקתם, סימון מתקנים, מיקום המתקנים ומיקום אתר המשחקים ועוד.

אשר לבדיקות בטיחות, התקן קובע כי יש לערוך בדיקות בטיחות למתקני משחקים בשלוש רמות: בדיקה חזותית חודשית של נציג מטעם בעל המתקן שהוסמך לכך.

בדיקה שנתית של מהנדס מכונות מורשה או של מהנדס אזרחי מורשה, שהוכשר לכך במכון התקנים הישראלי; זו הבדיקה העיקרית.

בדיקה תקופתית של מעבדה מאושרת אחת לשלוש שנים. "מעבדה מאושרת" - מכון התקנים הישראלי או מי שאושר על-ידי הממונה על התקינה, על-פי סעיף 12(א) בחוק התקנים, התשי"ג-1953, לבדוק את התאמת המתקנים לתקן ולתת תעודת בדיקה.

מכון התקנים הוא הגוף המקצועי האחראי למתן אישורי העמידה בתקן, ובסמכותו להכשיר ולהסמיך גופים אחרים לערוך את הבדיקות התקופתיות הנדרשות לפי התקן.

לפי חוק התקנים, התשי"ג-1953, האחריות לאכיפת תקנים רשמיים בכלל והתקן למתקני משחקים בפרט מוטלת על הממונה על התקינה במשרד התמ"ת.

תקן 1498 על חלקיו קובע הוראות חיוניות למתקני משחקים ולאתרים, בהם מותקנים המתקנים מפרט את דרישות הבטיחות ממתקן המשחק והאתר, קובע את תדירות הבדיקות חובת אחזקה, מבצעי הבדיקות ותחום הנגישות.

התקן כפי שנקבע בו, נועד לקבוע דרישות כלליות לאתרי משחקים;

לאפשר לילד עם מוגבלות, נגישות רציפה עד לפתחי מתקני משחקים שונים, ולחלקם אף לתוכם, כדי שיוכל לחוות משחק, בילוי והנאה באופן דומה לחוויות ילדים ללא מוגבלות, תוך השתלבות עם שאר הילדים המשתמשים במתקנים, ולאפשר לאדם עם מוגבלות המלווה ילד בגן משחקים לשהות, לעזור ולשמור עליו;

התקן מפרט את הדרישות ביחס למתקנים עצמם כמו: מבנה המתקן, החומרים ממנו הוא עשוי, בטיחותו, תחזוקה ובדיקה, סימון, מיקום המתקנים ומיקום גן המשחקים.

גני המשחק במוסדות החינוך מחויבים לעמוד בתקן.

בהתאם לתקן, בעל האתר, שהוא מי שאתר המשחקים בבעלותו, ינקוט את כל האמצעים הדרושים על מנת להבטיח, שהאתרים שהוא מתחזק – בעצמו או באמצעות קבלני משנה – יתאימו בכל עת לדרישות התקן. לצורך תחזוקת אתר המשחקים, רשאי בעל האתר להשתמש בשירותי קבלני משנה

ובתנאי שמדובר בקבלן משנה שהוא בעל היתר תקף לתחזוקה ושהוא יבצע רק עבודות תחזוקה ולא פעולות ניהול הקשורות בהיתר שניתן לבעל האתר.¹³

הנה כי כן, האחריות על תחזוקת הגנים הינה של הרשות המקומית גם כאשר היא מעסיקה קבלן משנה; על הרשות המקומית לרכוש ולהתקין מתקני משחק בעלי תו תקן בלבד, ברשותה יהיו תיקי גן מעודכנים, היא תהיה אחראית על ניהול תהליך התחזוקה, פעולות הפיקוח של מעבדה מאושרת יתבצעו מולה, עליה להפעיל מערכת פיקוח מתועדת על קבלן המשנה, ועליה ליידע את מכון התקנים עם סיום ההתקשרות על קבלן המשנה או כל שינוי.

אחריות המועצה האזורית

באופן עקרוני, המועצה אחראית על תחזוקת ובטיחות המתקנים שבשטחה, אלא שהתעוררו שאלות בעניין אחריות המועצה מול הוועדים המקומיים. כך למשל, יש שעורר את השאלה האם המועצה איננה אחראית כאשר היא מאצילה סמכותה בתחום זה לוועדים המקומיים? מה דין וועד אגודה שבשטחו מתקני משחק? ועוד.

השאלות עלו במנהל התקינה אשר במשרד הכלכלה, אשר הכינו מסמך כללי שמסקנתו היא שבכל אופן אחריות המועצה נשארת על כנה. גם אם ניתן להתווכח עם חלק מהטיעונים, יש מקום להביא את הדברים כאן גם לשם העלאת רמת המודעות לאחריות המועצה. הדברים מובאים עם עריכה קלה:

א. עקב פניות נשנות אשר התקבלו במינהל הממונה על התקינה, בדבר סמכות המועצה המקומית להאציל סמכויות בדיון ליישובים בגדר תחומה, ולחייבם בתחזוקת גני המשחקים ביישובים בכלל ובקיבוצים שבשטחה בפרט, הרינו להשיב:

ב. ראשית, כל סמכות שלובה באחריות המוטלת על רשות הציבור להסדיר כיאות אותו תחום חיים שהסמכות פרושה עליו. הוראת סעיף 63 לצו המועצות המקומיות (מועצמות אזוריות), תשי"ח-1958 (להלן: "צו המועצות האזוריות") ובעיקר סעיפים 63(א) ו-63(ג) הקובעים את חובתה של המועצה לחייב בעלים ומחזיקים לאחוז באמצעים כדי להבטיח את בריאות הציבור, לסלק מפגעים ולמנוע תקלות, וכן את סמכותה של המועצה להיכנס לשם כל בכל זמן סביר למקומות ציבוריים ופרטיים.

ג. שנית, סעיף 90 לצו המועצות האזוריות קובע כי כל יישוב יתנהל על ידי ועד מקומי. סעיף 91(א) לצו המועצות האזוריות קובע כי בכפוף לאמור בסעיפים 91א ו-91ב, מי שמכהנים ביישוב שיתופי במועד פלוני, כחברי ועד ההנהלה של האגודה השיתופית להתיישובות חקלאית של היישוב (להלן - האגודה השיתופית), יכהנו גם חברי הוועד המקומי של היישוב. בנוסף, קובע סעיף 132 (א) לצו כי לוועד המקומי יהיו בתחום הנהלתו, כל סמכויות המועצה שבתחומה, לפי סעיף 63 ככל שאצלה לו המועצה על פי החלטתה.

ד. לאור האמור לעיל, אנו למדים כי חברי ועד ההנהלה של האגודה השיתופית להתיישובות חקלאית של היישוב מכהנים גם כחברי הוועד המקומי של היישוב וכי כל יישוב מתנהל על ידי ועד מקומי וכי לוועד המקומי יהיו בתחום הנהלתו כל סמכויות המועצה שבתחומה לפי סעיף

63 לצו ככל שאצלה לו המועצה על פי החלטתה. יוער, כי אצילה אינה מעבירה את הסמכות מרשות לרשות, אלא מוסיפה אורגן לרשות המוסמכת, גם לאחר האצילה עדיין הסמכות מופעלת על ידי אותה רשות שנקבעה בחוק (ראה: י' זמיר, הסמכות המנהלית, עמ' 520-521).

ה. לפיכך, המועצה האזורית היא הדרג העליון של האזור והיא מייצגת בתורת ישות משפטית נפרדת. את כל האזור כולו, ובסמכותה לטפל ולפעול בכל עניין הנוגע לציבור בתחום המועצה.

ו. סעיף 9(א1) לחוק התקנים, התשי"ג-1953 קובע כי אם נקבעו בתקן רשמי הוראות תחזוקה, ההתקנה או הפעלה של מצרך, יבוצעו הפעולות על ידי מי שחויב בכך בתקן רשמי. תקן 1498 שהינו תקן רשמי מתייחס לבעלים או למפעיל של המתקן. לאור האמור במכתבך, הבעלים הינם היישובים שבתחום המועצה וכי למועצה אין נגיעה להבטחת תקינות המשחקים, אינה עולה בקנה אחד עם סעיפים 90, 91 ו-132 לצו המועצות האזוריות והפסיקה שקבעה כי המועצה האזורית היא הדרג השלטוני העליון של האזור והיא מייצגת בתורת ישות משפטית נפרדת, את האזור כולו ובסמכותה לטפל ולפעול בכל עניין הנוגע לציבור בתחום המועצה (ראה: ע"מ 146/04 חיים דימנשטיין נ' הועד המקומי- מושב משמר השבעה-, תק-על 2006(1) 3795). כמו כן, אין די בטענה כי פעילות משפטית של האגודה כפופה למשפט הפרטי ואשר ממנה משתמע כי למועצה האזורית אין סמכויות לחייב את האגודות השיתופיות בתקינות מתקני המשחקים בכפוף לחובת התקן וחוק התקנים.

ז. על כן, לא ניתן לפטור את הוועדים המקומיים ו/או האגודות השיתופיות מאחריותם לתקינות מתקנים המשחקים ועמידתם בהוראות תקן 1489, ואולם אין באחריות זו לשחרר את המועצה האזורית מאחריותה הראשונית והעיקרית לכלל מתקני המשחקים שבתחומה. על המועצה האזורית להפעיל את סמכותה על פי דין ולפעול לתקינות מתקני המשחקים גם בשטחים פרטיים כאמור בצו המנהלי ואם יש צורך גם למול האגודות השיתופיות- והרי סמכות כאמור נתונה כבר למועצה האזורית על פי דין והממונה על התקינה במשרדנו לא מבקש שתחרוג מסמכות זו.

ח. על המועצה מכוח סמכותה כרשות סטטוטורית, מוטלת החובה לפעול לשם הסרתו, או תיקונו של המפגע הנובע ממתקן משחקים הן בשטח ציבורי והן בשטח פרטי.

ט. בשם הדאגה לשלום הציבור ובטיחותו שעליו מופקדת המועצה האזורית יש חשיבות בשמירה על הוראות התקן ותחזוקתו של מתקן השעשועים, וכי האצלת סמכות זו לידי היישובים שתחתיה אינה פוטרת את סמכותה של זו.

היפגעות ילדים

עקב ריבוי היפגעות בלתי מכוונת המהוות גורם מרכזי למוות ותחלואה של ילדים בישראל, בשנת 2012 אישרה ממשלת ישראל החלטה (מס' 4289) לקידום תכנית לאומית לבטיחות ילדים בהובלתו של משרד הבריאות ובהשתתפות משרדי הממשלה: החינוך, הפנים, הרווחה, בטחון הפנים, משפטים, כלכלה, תחבורה ואוצר. מטרת ההחלטה היתה לקדם מהלך לאומי לשינוי המדיניות ולצמצום היפגעות הילדים בישראל.

ממשלת ישראל נענתה לקריאה זו עם העברת החלטת ממשלה מס' 4289 בפברואר 2012, החלטה שהובילה לייזום שותפות בין-משרדית של 16 משרדי ממשלה וגופים לאומיים בהובלת משרד הבריאות. שותפות זו פעלה במהלך שנתיים לתכנון תכנית פעולה לאומית לניהול וקידום בטיחות ילדים בישראל. בדצמבר 2016 אישרה ממשלת ישראל בתקציב המדינה את התכנית הלאומית לבטיחות ילדים.

עמותת בטרם - המרכז הלאומי לבטיחות ולבריאות ילדים (ע"ר) עוסקת בצמצום היפגעות הילדים בישראל ובין היתר אוסף נתונים על היפגעות ילדים בישראל. על פי נתוני הארגון, רק שיעור קטן מההיפגעות מקורן באלימות. מהנתונים עולה, כי החלק הארי של הפגיעות הינו בתאונות דרכים. אחוז ניכר של הפגיעות מקורן בנפילות, חבטות וחבלות בבית ובשטחים הציבוריים ("תאונות בית מסוג נפילה, חבלה וחתך הן הגורם לרוב מקרי הפנייה למיון ואשפוז: 76%-ו-67% מהמקרים, בהתאמה"¹⁴. כ-5% ממקרי המוות של ילדים עד גיל 17 מקורם בנפילות).

המרכז הלאומי לחקר טראומה ורפואה דחופה במכון גרטנר לחקר אפידמיולוגיה ומדיניות בריאות האוסף נתונים על ילדים נפגעים המאושפזים בחלק מבתי החולים בארץ. לפי דוח של אותו מרכז לשנים 2015-2019 מעל מחצית מהפצועים ברישום הטראומה אושפזו עקב נפילות (53%).¹⁵

אומנם קשה לתת בדיוק על מספר הנפגעים במתקני הרשויות ואומנם הם לא מהווים את רוב הפגיעות בילדים, אך נקודת המוצא היא שמדובר במקור פוטנציאלי לפגיעות, שבידי הרשות המקומית היכולת לצמצמו.

אכן, לא ניתן ליצור גן משחקים נטול סכנה כלשהי, אך על הרשויות המקומיות לנקוט צעדים לצמצם את הסיכונים ככל האפשר לרבות בדרך של איתור מקום מתאים, תכנון מדוקדק מראש, רכישת מתקני המשחק מיצרנים בעלי תו תקן והתקנתם כדון, קיום מערך תחזוקת גנים רב שנתי ופיקוח של גורם הממונה על האכיפה.

מינהל התקינה במשרד הכלכלה והתעשייה מבצע אכיפה בתחום בטיחות ילדים במרחב הציבורי, ובכלל זה בגני משחק. מפקחי מינהל התקינה בודקים את המתקנים ותעודות בדיקה רלוונטיות. במסגרת סמכויות מינהל התקינה: סגירת מתקן, קנס למפעיל, צווים מינהליים ופרסום אזהרות לציבור.

14 <https://www.beterem.org/%d7%97%d7%95%d7%9e%d7%a8%d7%99%d7%9d-%d7%9e%d7%a7%d7%a6%d7%95%d7%a2%d7%99%d7%99%d7%9d/%d7%93%d7%95%d7%97-%d7%9c%d7%90%d7%95%d7%9e%d7%94>

15 בהתאם לדוח מבקר המדינה לשנת 2008, מהמרכז הלאומי לחקר טראומה ורפואה דחופה בשנת 2006 אושפזו בבתי החולים שנבדקו 269 ילדים גילאי 0-17 שנפגעו במגרש משחקים ובגנים ציבוריים; 120 מהם נפגעו מנפילה ממתקן. ההערכה היא כי מספר הנפגעים גבוה בהרבה, וכי כ-1,200 ילדים שנפגעו עקב נפילה ממתקני משחקים, מגיעים למיון בתי החולים מדי שנה. מנתונים לשנים 2014-2019 שהוצגו בכנס שערך ארגון בטרם באשר להיפגעות ב"גינה ציבורית, גן שעשועים ומגרש משחקים", עולה כי מדובר במקום ההיפגעות השכיח ביותר במרחב הציבורי (43% מהאשפוזים [כ-155], 27.8% מהפניות למיון [כ-5,500] 5% מקרי מוות [5]).

על המועצה

המועצה האזורית לכיש הוכרזה רשמית ב-18.10.1956, אז עמד בראשה מרדכי גובר ז"ל. שטח השיפוט של המועצה משתרע על פני כ-500,000 דונם וגובל במורדות הר חברון במזרח, במצודת יואב במערב, בצפון – במנוחה, ובדרום – באחוזם.

במועצה 14 מושבים ו-5 יישובים קהילתיים.

כיום מונה המועצה מעל 12,000 תושבים.

המועצה מפוצלת מבחינה גיאוגרפית לשני גושים – מזרחי ומערבי – והגבול ביניהם הינו כביש 40 (כביש גדרה – באר שבע). צפונית לכביש 35 (כביש אשקלון-חברון) מובלעת הכוללת את המושב מנוחה.

הגוש המזרחי כולל 10 יישובים ושטחי חקלאות רבים המפרידים ביניהם (חקלאות גפנים בעיקר), מרחבים פתוחים ושמורות טבע.

אורכו של קו התפר בגבול המועצה המזרחי הוא כ-22 ק"מ, ומצידיו פרושים שטחי המושב שקף (כ-12 ק"מ), והשאר – שטחי בקר של המושב אמציה ושטחי אש.

הגוש המערבי כולל 9 יישובים קרובים ומרוכזים גיאוגרפית (לאורך כביש 352), בהם מרכז כפרי אחד – נהורה, ובו שוכנים מבני המועצה האזורית לכיש. במרכז הכפרי ניתנים שירותים לכלל תושבי המועצה. בין היישובים שדות חקלאיים (בעיקר פלחה וחממות).

המועצה גובלת במספר מועצות אזוריות: יואב, שפיר, מטה יהודה, דרום הר חברון, בני שמעון, שער הנגב וחוף אשקלון, וכן בעיר קריית גת.

המועצה ממוקמת בתווך בין-מטרופוליני – מטרופולין תל אביב ומטרופולין באר שבע.

הערים הקרובות למועצה הן קריית גת, אשקלון, אשדוד ובאר שבע.

קיימת גישה נוחה לכביש 6 – "חוצה ישראל", החוצה את תחום המועצה במחלף קריית גת באזור היישוב שדה משה ובמחלף מאחז בקרבת בית קמה.

מבחינת גני משחק – קיימים גני משחק בשטחים ציבוריים פתוחים וגני משחק במוסדות חינוך. עקב תקופת הקורונה והמשאבים שעמדו לביצוע הביקורת, הביקורת הינה בנושא "תחזוקת מתקני משחקים בשטחים ציבוריים פתוחים בתחום שיפוט המועצה האזורית לכיש".

מטרות הביקורת

מטרת הביקורת לבחון את פעולות המועצה המתייחסות לתחום הבטיחות, התחזוקה ותקינות גני המשחקים בשטחים ציבוריים פתוחים בתחום שיפוט המועצה, עמידה בהוראות התקנים המחייבים, ויישום כללי הבטיחות והנגישות.

אופן עריכת הביקורת

- סקירת בסיס נורמטי ותקנים רלוונטיים לתחום.
- עיון במסמכים מגוונים: סקירת בדיקות שבוצעו באמצעות קבלנים של הרשות, חוזי התקשרות ופרוטוקולים.
- פגישות עם בעלי תפקיד במועצה (בעיקר במחלקת הנדסה). שיחות עם נציגי מכון התקנים, משרד החינוך, משרד הכלכלה, מהנדס.
- ביצוע בדיקות מדגמיות במספר יישובים בתחום המועצה.

היקף הביקורת

הביקורת התבצעה בגני המשחקים בתחום שיפוט המועצה במהלך החודשים מרץ עד ספט' 2021 והתמקדה בנושאים שיפורטו בסעיף 4 להלן.

במסגרת הביקורת נדגמו 30 גני משחקים בשטחים ציבוריים פתוחים בתחום שיפוט המועצה.

חלקי הביקורת הנוגעים לרישום ומיפוי מסודר, ולהימצאות נהלים כתובים וזמינים, נעשה באמצעות בחינה כללית למול הגורמים הרלוונטיים ברשות, ואילו בדיקות נגישות אתרי המשחקים, בדיקת הימצאות שילוט ובחינת תיעוד- נעשו פיזית במהלך הביקורת.

יובהר, כי הביקורת כמעט אינה עוסקת בהיבטים הכספיים והתקציביים של הנושאים הנבדקים.

רשימת מוקדי הביקורת וסיכוני האב העיקריים שהטיפול בהם נבדק במסגרת הביקורת

נושא	מצב רצוי	אופן עריכת הביקורת	הערכת סיכונים
רישום ומיפוי מסודר של כלל גני המשחקים הציבוריים ברשות	מנהל תקין מחייב ביצוע רישום ומיפוי מסודר של כלל גני המשחקים הציבוריים ברשות.	1. האם קיים במועצה מיפוי מסודר של כלל גני המשחקים ברשות? (לרבות כתובות ואנשי קשר ביישובים).	סיכון בינוני
		2. האם הרשימה מעוגנת על-גבי עזר תצ"אי, כגון: שכבת GIS או לחלופין עזר פיזי- מפה/ קלסר.	
		3. האם הרשימה מעודכנת בשוטף כגון: גני משחקים שנסגרו, גן משחקים חדש, פסילת גן משחקים?	
		4. האם אתרי המשחקים בעלי היתר "תו תקן" לתחזוקתם שניתן על ידי מכון התקנים.	
בדיקת נגישות לבעלי מוגבלויות בהתאם לנדרש בחוק:	לאדם עם מוגבלות תהיה נגישות רציפה - לפחות מכניסה אחת לאתר המשחקים - אל פתחי כל הכניסות וכל היציאות של מתקני המשחקים.."	1. האם לאדם עם מוגבלות קיימת נגישות רציפה לפחות מכניסה אחת לאתר המשחקים?	סיכון מהותי
		2. האם קיימות בליטות על משטחי הבטון, אבנים/ סלעים? העלולות להפריע לאדם עם מוגבלות הנע בדרך או לסכן אותו?	
		3. האם רוחב הכניסה לגן המשחקים עומד בתקן כפי שמצוין בסעיף 3.3.4 א. בחלק 8 בתקן ישראלי 1498.	
		4. האם רוחב הדרך בתוך גן המשחקים עומד בתקן כפי שמצוין בסעיף 3.3.4 ב. בחלק 8 בתקן ישראלי 1498.	

		לאדם המתנייד בכיסא גלגלים, לא יהיה קטן מ-90 ס"מ	
סיכון מהותי	1. האם קיים בגן המשחקים שלט בדבר החובה של השגחת בוגר, כמפורט בתקן.	במקום בולט לעין אחד לפחות באתר המשחקים יוצב שלט בדבר החובה של השגחת בוגר, שגודלו 35 ס"מ x 25 ס"מ לפחות. אם שטחו של אתר המשחקים גדול מ-300 מ"ר - יוצבו באתר שני שלטים כאלה לפחות."	שילוט - בדיקת המצאות שילוט מתאים בגני המשחקים בהתאם לתקנים
	2. האם קיים בכניסה לגן המשחקים שלט המכיל את הפרטים הבאים: שם בעל האתר, מספר מזהה של הגן, שם החברה המתחזקת ומספר ההיתר שלה, תאריך בדיקה אחרונה ותאריך בדיקה הבאה (לפחות אחת לשנה). על גבי השלט צריכה להיות תווית תו תקן עדכנית (כולל סמל החוגה של מכון התקנים) הכוללת גם את שנת התוקף.	בכניסה לאתר המשחקים צריך להיות שלט בגודל 80*70 ס"מ לפחות שיכלול את הפרטים הבאים: שם בעל האתר, מספר מזהה של הגן, שם החברה המתחזקת ומספר ההיתר שלה, תאריך בדיקה אחרונה ותאריך בדיקה הבאה (לפחות אחת לשנה). על גבי השלט צריכה להיות תווית תו תקן עדכנית (כולל סמל החוגה של מכון התקנים) הכוללת גם את שנת התוקף.	
	3. האם קיים בגן המשחקים שלט המציין את מקומו של אמצעי התקשורת הקרוב ביותר להזעקת שירותי חירום וכן מספר טלפון אליו יש להתקשר כדי לדווח על נזק שנגרם למתקן.	במגרש המשחקים יהיה שלט (סמל או איור), המציין את מקומו של אמצעי התקשורת הקרוב ביותר להזעקת שירותי חירום וכן מספר טלפון אליו יש להתקשר כדי לדווח על נזק שנגרם למתקן.	
סיכון מהותי	1. האם קיים תיעוד מסודר של כל בדיקות התחזוקה והבטיחות שבוצעו בגני המשחקים (בדיקות בטיחות חודשיות, שנתיות, ותלת שנתיות למתקנים).	על הרשויות המקומיות בעלות גני המשחקים חובת תיעוד של כל הפעולות שננקטו במסגרת ניהול הבטיחות"; הן כוללות, בין היתר, את בדיקות התחזוקה ואת הוראות התפעול של מתקני המשחקים."	בחינת תיעוד כל הפעולות שננקטו במסגרת ניהול הבטיחות, לרבות בדיקות התחזוקה (חודשיות, שנתיות, ותלת שנתיות), הוראות התפעול של
	2. אופן תיעוד המידע.		
	3. האם קיימת תכנית מסודרת לביצוע בדיקות בטיחות חודשיות, שנתיות ותלת שנתיות למתקנים. ככל שקיימת תכנית, נבחן הביצוע מול התכנון.		

מתקני המשחקים		
המצאות נהלים כתובים זמינים למקרי חירום - תאונות, שרפות וכדומה.	סעיף 8.2.5 לחלק 7 בתקן ישראלי 1498 מחייב את הרשויות המקומיות בעלות גני המשחקים בהמצאות "נהלים כתובים זמינים למקרי חירום - תאונות, שרפות וכדומה".	נבחן היכרות והמצאות של הגורמים הרלוונטיים ברשות לעניין גני משחקים עם נהלים כתובים זמינים למקרי חירום - תאונות, שרפות וכדומה.

פירוט מוקדי הביקורת:

רישום ומיפוי מסודר של כלל מתקני המשחקים הציבוריים ברשות: מנהל תקין מחייב ביצוע רישום ומיפוי מסודר של כלל גני המשחקים הציבוריים ברשות ותיעוד פניות תושבים. בחוזר מנכ"ל מרכז השלטון המקומי מנובמבר 1998, התבקשו הרשויות להכין מיפוי מגרשי ומתקני המשחקים שימשו בסיס עבודה לצורך אחזקה שוטפת ובדיקות תקופתיות.

מוקד המועצה מהווה כלי עבודה, שליטה ובקרה, שתפקידו לטפל בבקשות תושבים, בפניות שונות באשר לשירותי המועצה, בדיווח על מפגעים ומטרדים, וכן מספק מידע על פעולות ושירותים שנותנת המועצה. המוקד פועל באופן רציף בכל שעות היממה ומאפשר למנהלים ולבעלי תפקידים במועצה לקבל בכל רגע נתון תמונת מצב עדכנית על איכות הפעילות של יחידותיה ועל מידת שביעות הרצון של התושב מטיפול המועצה בתחומים שונים.¹⁶

לאור זאת, נבדק, בין היתר, כדלקמן:

האם קיים מיפוי מסודר של כלל מתקני המשחקים ברשות? (לרבות כתובות ואנשי קשר ביישובים).
האם הרשימה מעוגנת על-גבי עזר תצ"אי, כגון: שכבת GIS או לחלופין עזר פיזי- מפה/ קלסר.
האם הרשימה מעודכנת בשוטף כגון: גן משחקים שנסגר, גן משחקים חדש, פסילת גן משחקים?
האם אתרי המשחקים בעלי היתר "תו תקן" לתחזוקתם שניתן על ידי מכון התקנים.
האם במחלקה קיים תיעוד מסודר של פניות תושבים?
איזה שימוש נעשה במידע שבידי המוקד ובידי המועצה מפניות תושבים וכו'?

בדיקת נגישות לבעלי מוגבלויות בהתאם לנדרש בחוק:

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות,¹⁷ התשנ"ח-1998, מבוסס על עקרונות השוויון והשילוב בחברה של אנשים עם מוגבלות בכל תחומי החיים. בסעיף 19¹⁸ לחוק נקבע ש"אדם עם מוגבלות זכאי לנגישות למקום ציבורי ולשירות ציבורי" כאשר ב"מקום ציבורי"¹⁹ נכללים גם גן שעשועים, פארק או

16 משרד הפנים, המדריך לנבחר ברשות המקומית, "הנבחר, הציבור והתקשורת", מפעם (2013), עמ' 54.

17 "אדם עם מוגבלות" מוגדר בסעיף 5 לחוק כ"אדם עם לקות פיזית, נפשית, או שכלית לרבות קוגניטיבית, קבועה או זמנית, אשר בשלה מוגבל תפקודו באופן מהותי בתחום אחד או יותר מתחומי החיים העיקריים".

18 כפי שתוקן בשנת 2005.

19 רשימת הכלולים בהגדרת "מקום ציבורי" מופיעה בתוספת הראשונה לחוק השוויון.

"כל מקום המשמש לבילוי ופנאי".

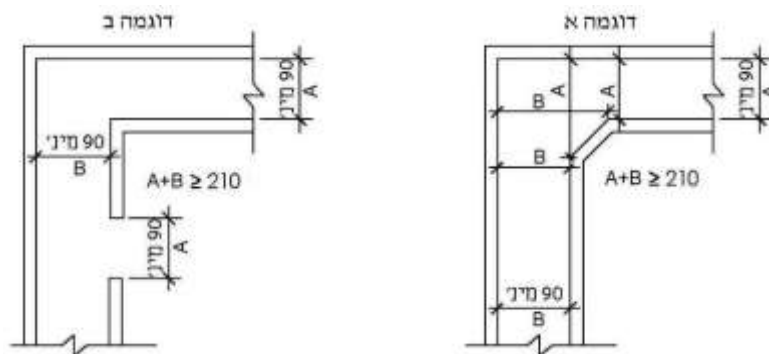
בהתאם לחלק 8 לתקן, עבור ילד עם מוגבלות מגרש משחקים נגיש הוא אמצעי להשתלבות בחברת הילדים, להגברת הדימוי העצמי והביטחון העצמי ולשמירה על כבודו האנושי. למגרש הנגיש יש חשיבות רבה גם לדימויו של הורה עם מוגבלות בעיני ילדו, כהורה המסוגל להעניק ביטחון והגנה ולהשתתף בחוויית המשחק, בדומה להורים אחרים.

א. סעיף 3.3.1 בחלק 8 בתקן ישראלי 1498 קובע: "לאדם עם מוגבלות תהיה נגישות רציפה - לפחות מכניסה אחת לאתר המשחקים - אל פתחי כל הכניסות וכל היציאות של מתקני המשחקים.."

ב. סעיף 3.3.2 בחלק 8 בתקן ישראלי 1498 קובע: "לא יהיו בליטות מתוך המדרג, כגון אבנים או חלוקי נחל הבולטים מתוך משטח בטון, העלולות להפריע לאדם עם מוגבלות הנע בדרך או לסכן אותו".

ג. סעיף 3.3.4 א. בחלק 8 בתקן ישראלי 1498 קובע: "רוחבה החופשי של דרך נגישה במפלס שמצויים בו מתקני המשחקים לא יהיה קטן מ-160 ס"מ, למעט במקרה ששטחו של אתר המשחקים קטן מ-90 מ"ר, שאז לא יהיה רוחבה החופשי של הדרך הנגישה מחוץ למתקן משחקים קטן מ-130 ס"מ".

ד. סעיף 3.3.4 ב. בחלק 8 בתקן ישראלי 1498 קובע: "רוחבה החופשי של דרך נגישה בתוך מתקן משחקים, המיועדת לאדם המתנייד בכיסא גלגלים, לא יהיה קטן מ-90 ס"מ". (התרשים מהתקן)

שילוט - בדיקת המצאות שילוט מתאים בגני המשחקים בהתאם לתקנים:

א. תקן מתקני משחקים לילדים מס' 1498, חלק 8, סעיף 2.3, קובע: "במקום בולט לעין אחד לפחות באתר המשחקים יוצב שלט בדבר החובה של השגחת בוגר, כמתואר בצויר 2, שגודלו 35 ס"מ × 25 ס"מ לפחות. אם שטחו של אתר המשחקים גדול מ-300 מ"ר - יוצבו באתר שני שלטים כאלה לפחות".

במהלך עריכת הביקורת שר הכלכלה חתם על אכרזה על שינוי התקן כך שהסמל בשלט המחייב מבוגר ישתנה לסמל שהינו א-מגדרי. להלן סמל לפי עדכון שבגיליון התיקון:

סמל לפי התקן שבתוקף סמל לפי עדכון שבגיליון התיקון

האכרזה פורסמה ברשומות ביום 21.02.2021 (ק.ת. 9197) ובה נקבע כי תיכנס לתוקפה 60 ימים מיום פרסומה. בנוסף נקבעה תקופת מעבר כך שבמהלך 6 חודשים מיום כניסתו לתוקף של השינוי ניתן להשתמש בשלטים גם לפי התקן הישן וגם לפי התקן המעודכן. בתום תקופת המעבר בכל המתקנים החדשים ידרש להציב שלט בהתאם לתקן המעודכן (נספח א').

ב. סעיף 2.5 לנוהל סימון האתר קובע כי מתקני מתקן המשחקים והרשויות המתחזקות נדרשים לרמה נוספת של שילוט לפי הוראות הנוהל לקבלת היתר לתו תקן ייצור ותחזוקה. בהקשר לדרישה זו, באתר מכון התקנים מופיעה חובה ולפיה: "בכניסה לאתר המשחקים צריך להיות שלט בגודל 80*70 ס"מ לפחות שיכלול את הפרטים הבאים: שם בעל האתר, מספר מזהה של הגן, שם החברה המתחזקת ומספר ההיתר שלה, תאריך בדיקה אחרונה ותאריך בדיקה הבאה (לפחות אחת לשנה). על גבי השלט צריכה להיות תווית תו תקן עדכנית (כולל סמל החוגה של מכון התקנים) הכוללת גם את שנת התוקף".
(<https://www.sii.org.il/he/playfacilities>)

ג. סעיף 4.2.8 לתקן 1498 קובע: "במגרש המשחקים יהיה שלט (סמל או איור), המציין את מקומו של אמצעי התקשורת הקרוב ביותר להזעקת שירותי חירום וכן מספר טלפון אליו יש להתקשר כדי לדווח על נזק שנגרם למתקן".

בחינת תיעוד כל הפעולות שננקטו במסגרת ניהול הבטיחות, לרבות בדיקות התחזוקה

(חודשיות, שנתיות, ותלת שנתיות), הוראות התפעול של מתקני המשחקים:

סעיף 8.2.3 לחלק 7 בתקן ישראלי 1498 קובע כי: "על הרשויות המקומיות בעלות גני המשחקים חובת תיעוד של כל הפעולות שננקטו במסגרת ניהול הבטיחות"; הן כוללות, בין היתר, את בדיקות התחזוקה ואת הוראות התפעול של מתקני המשחקים". הסבר: סעיף 6.2 בחלק 7 בתקן ישראלי 1498 קובע שלוש רמות של בדיקות בטיחות שיש לבצע:

בדיקת תפקוד חזותית כל חודש או לפי הוראות היצרן;

בחינה שנתית עיקרית אשר תיערך מדי 12 חודשים לכל היותר בהזמנת המפעילים; ייבדקו רמת הבטיחות הכוללת של המתקן, היסודות ופני המשטחים.

בדיקת התאמת המתקנים לדרישות התקן הרלוונטי **אחת ל-36 חודשים** על ידי מעבדה מאושרת. מבצעי הבדיקה החודשית לפי התקן הן הרשויות המקומיות בעלות המתקן. נקבע כי הבדיקה השנתית תיעשה בידי "אנשים בעלי כישורים" שהינם, לצורך קיום הוראות התקן, "מהנדס מכונות רשוי או מהנדס אזרחי רשוי, שהוכשר במכון התקנים הישראלי לערוך את

- הבדיקות השנתיות". עוד מחייב התקן את מפעילי המתקנים לקבוע לכל גן משחקים "לוח זמנים נאות" לבדיקות התחזוקה. משכך, נבדק:
- האם קיים תיעוד מסודר של כל בדיקות התחזוקה והבטיחות שבוצעו בגני המשחקים (בדיקות בטיחות חודשיות, שנתיות ותלת שנתיות למתקנים).
 - אופן תיעוד המידע.
 - האם קיימת תכנית מסודרת לביצוע בדיקות בטיחות חודשיות, שנתיות ותלת שנתיות למתקנים. ככל שקיימת תכנית, נבחן הביצוע מול התכנון.
 - האם קיימת התקשרות עם קבלן תחזוקת מתקני משחק והאם קיים אישור מכון תקנים לגנים.

נהלים כלליים –

- הנחיות, הוראות ונהלים פנימיים, חשיבותם רבה לחיזוק שלטון החוק ולנראות פני הצדק. כאשר אלו נקבעים באופן יעיל ונכון, תועלתם רבה הן לרשות והן לאזרח ולתושב. ההנחיות והנהלים נדרשים בעיקר לשם יישום תהליכים באופן ראוי וביצוע בקרות ופיקוח.
- הנהלים חשובים מאוד, שכן נועדו להסדרת תהליכים בארגון, לשימור הידע הפנים-ארגוני ולאמון הציבור. הנהלים נועדו לתפקוד שמבטיח טיפול נכון, אחיד ומסודר, ובכך מצמצמים את הצורך בהחלטות אד הוק. בין היתר, נהלים מסדירים עבודה מנהלית ועבודה מקצועית. בנוסף, נהלים מפרטים אחריות, משאבים, לוחות זמנים ושלבי פעולה.
- הנהלים חשובים, שכן הם נועדו לשמש בסיס לפעילות המנהלית והמקצועית של הרשות וכלי למילוי תפקידה ביעילות ומקצועיות. הנהלים מבטאים את מדיניות הרשות והמחלקה ומפרטים את התפקידים, תחומי האחריות ושיטות העבודה. לעיתים הנהלים נוגעים גם בכללי החלטה, קריטריונים ותבחינים שונים.

נהלים כתובים זמינים למקרי חירום - תאונות, שרפות וכדומה:

- סעיף 8.2.5 לחלק 7 בתקן ישראלי 1498 מחייב את הרשויות המקומיות בעלות גני המשחקים בהמצאות "נהלים כתובים זמינים למקרי חירום - תאונות, שרפות וכדומה". משכך, נבדק: היכרות והמצאות של הגורמים הרלוונטיים ברשות לעניין גני משחקים עם נהלים כתובים זמינים למקרי חירום - תאונות, שרפות וכדומה.
- בהתאם לתקן, יש לתעד מידע על תאונות ולכלול פרטים שונים וביניהם:
 - א. תאריך התאונה והשעה;
 - ב. הגיל והמין של הקורבן בתאונה ותיאור הבגדים, לרבות הנעליים;
 - ג. המתקן המעורב;
 - ד. מספר הילדים שנכחו באתר בעת התאונה;
 - ה. תיאור התאונה;

ו. תיאור הפציעה לרבות חלקי גוף שנפגעו;

ז. הפעולה שננקטה;

ח. הצהרות של עדי ראייה;

ט. כל שינוי שנעשה במתקן בעקבות התאונה.

המידע ישמש לשיפור הבטיחות על מגרש המשחקים.

בקרה והפקת לקחים

מתקנים נוספים במועצה –

העיסוק בספורט ובפעילות גופנית חשוב מאד, תורם לבריאות, לרווחה ולהעצמה, ולכן הקמתם של מתקני ספורט ברמה גבוהה בשטחי שיפוטן של הרשויות המקומיות היא שירות חשוב לתושביהן. מדינת ישראל והרשויות אכן משקיעות משאבים בהקמת מגרשי ומתקני ספורט ופעילות פנאי.²⁰

האחריות הכוללת להקמה, לתחזוקה ולבטיחות של מתקני ספורט שבבעלות הרשות המקומית, מוטלת על הרשות המקומית שבתחומי שיפוטתה הם נמצאים. לפיכך עליה לצמצם ככל האפשר את הסיכונים הכרוכים בשימוש במתקנים אלה, באמצעות התקנתם הראויה, קיום הסדרי בטיחות נאותים וביצוע בדיקות תקופתיות אשר יבטיחו את השימוש בהם.

התקן העוסק בדרישות הבטיחות ובשיטות הבדיקה של ציוד ספורט הוא תקן ישראלי (ת"י) 5515, אשר פורסם בדצמבר 2005. תקן זה אינו רשמי, אך אפשר לראות בו המלצה מקצועית של האחראים למתקני הספורט.

קיימים גם מתקנים נוספים "מתקנים לפעילות גופנית באתרים נטולי השגחה" שעליהם חל תקן 1497 ומתקנים אחרים שעליהם חלים תקנים וכללים אחרים.

מדוח שפרסם ארגון בטרם באפריל 2013 עולה כי בשנים הקודמות לפרסום הדוח גרמו עמודי כדורסל ושערי כדורגל שקרסו, לפגיעה קשה בילדים ואף למותם. למשל, באוגוסט 2012 נהרג נער מנפילת עמוד כדורסל במגרש ספורט בבית הספר אביב בתל אביב-יפו; בנובמבר 2011 נהרג ילד מהתמוטטות שער כדורגל במלון חוף התמרים בעכו; במאי 2008 נהרג תלמיד מנפילת עמוד כדורסל במגרש הספורט בבית הספר בקלנסווה. עוד צוין בדוח זה כי נוסף על הפגיעות שנגרמו בשל עמודי כדורסל ושערי כדורגל שקרסו, נגרמו פגיעות עקב ציוד שנותר בשטח וליקויים במתקנים המצויים במגרשי הספורט. המתקנים והמגרשים כפופים לחובת הנגישות וחלקם אף לדיני רישוי עסקים.

גורמי הנזקים למתקני הספורט הם רבים ובהם, מזג האוויר, שיתוך (קורוזיה), השחתה, עומס יתר וערעור יסודות בשל תזוזת הקרקע. נזק מצטבר פוגע בבטיחותם של המתקנים, ועלול לגרום לנזקי גוף ורכוש ואף לפגיעה בחיי אדם.

הרשויות המקומיות אחראיות לתחזוקתם ולבדיקתם של מתקני הספורט הציבוריים שבתחומי שיפוטן, כדי להבטיח את שלום הציבור. לפיכך עליהן לטפל באופן שוטף במתקנים ולתקן ליקויים

שהתגלו בהם, באמצעות תכנית סדורה הכוללת ביצוע בדיקות בטיחות תקופתיות ובדיקות תחזוקה שוטפות, על פי אמות המידה שנקבעו.

תקנות הבטיחות במקומות ציבוריים (אסיפות), התשמ"ט-1989, קובעות, כי "במגרש ספורט ובאולם ספורט יוחזקו במצב תקין וראוי לשימוש המיתקנים, הסידורים והדברים האחרים שהותקנו בהם".

בנוסף, יש מתקני שעשועים שונים אשר מחויבים בהוצאת רישיונות להפעלת עסק, כגון: אתרי מתקני משחק מתנפחים, מתקני לונה פארק, פארקי מים, משחקיות וכדו', זאת בנוסף לכל חובה אחרת בדיון. חל איסור להפעיל מתקנים אלו ללא מילוי אחר כל התנאים להפעלתם הבטוחה בהתאם לדרישות התקנים הרשמיים החלים עליהם.

תקלות נקודתיות (לפי נספח ב') -

רקע על מחלקת ההנדסה – הממונה על התחום

מחלקת ההנדסה, שבראשה מהנדס המועצה, עוסקת בהקמה, בבנייה ובשיפוץ מבנים ובפיתוח תשתיות בכל שטח השיפוט המועצה על כלל ישוביו. ראש המועצה יחד עם מליאת המועצה הם הגוף הקובע מדיניות ומכריע באשר לכיווני ההשקעה ועדיפויות ההשקעה בפיתוח, בין היתר, בהתאם להמלצות צוות מחלקת ההנדסה. עוד עוסקת מחלקת ההנדסה בקידום תכניות מפורטות ותכניות מתאר קצרות וארוכות טווח לפיתוח המועצה כולל הרחבות יישובים ופיתוח אזורי תעסוקה ותעשייה, וכן בקידום תכניות אב בתחומי התשתיות, החינוך, התנועה, הביוב ועוד.

המחלקה אחראית גם על ניהול הנכסים של המועצה בכל תחום שיפוטה.

עובדי מחלקת ההנדסה מקימים, בונים, משפצים ומתחזקים את כל מוסדות החינוך ובהם בתי ספר, גני ילדים, מועדונים ומעונות יום, וכן את מוסדות הציבור: מקוואות, בתי כנסת, בתי עלמין ועוד.

מחלקת ההנדסה מפתחת גם את כל התשתית התחבורתית: מעגלי תנועה, פסי האטה, תחנות הסעה, וכן את התשתיות הציבוריות ביישובים: מגרשי משחקים, מגרשי ספורט, שטחים ציבוריים, כבישים ומדרכות, תאורת רחוב ועוד.

ביישובים הוותיקים עוסקים עובדי המחלקה בעיקר בשיפוץ, אך לעתים גם בהקמה של מבנים חדשים. ביישובים החדשים עוסקים בהקמה של כל מבני הציבור והתשתיות.

זוחות ביקורת קודמים בנושא:

לא היו דו"חות מקיפים קודמים בנושא תחזוקת גני משחקים במועצה אזורית לכיש.

ממצאי הביקורת

תחזוקת מתקני משחקים בשטחים ציבוריים פתוחים בתחום שיפוט המועצה האזורית לכיש

פרק זה, בשילוב נספח ב' כולל את הממצאים, ההמלצות והתגובות.

להלן מספרי ילדים לפי ישובים. בכל ישוב יש לכל הפחות גן משחקים אחד שהמועצה הקימה ומתחזקת. כבר כאן יצוין, כי בפניה לתושבים מהיישובים השונים לא נשמעו טענות על מחסור בגני משחק.

מס'	שם הישוב	גיל עד שלוש	גיל שלוש עד שש	גיל שבע עד ארבע עשרה	גיל חמש עשרה עד שמונה עשרה
1	אחוזם	26	23	54	21
2	אליאב	78	97	195	33
3	אמציה	26	20	35	14
4	בני דקלים	185	170	468	116
5	זוהר	25	26	54	14
6	יד-נתן	36	36	92	45
7	כרמי-קטיף	70	106	157	92
8	לכיש	36	36	124	67
9	מנוחה	61	35	76	39
10	נטע	88	84	233	83
11	נהורה	90	69	172	104
12	נוגה	60	80	46	29
13	נר-ח"ן	32	31	86	46
14	עצם	59	45	74	39
15	שדה-דוד	57	57	91	33
16	שדה משה	57	42	114	34
17	שחר	50	41	135	54
18	שקף	67	57	65	6
19	תלמים	74	54	155	70

מס"ד	שם הגן	כתובת
1.	שקף מרכזי	שקף מרכזי
2.	גן מרכזי תלמים	מושב תלמים
3.	יד נתן מרכזי	מושב יד נתן, ליד המזכירות
4.	לכיש סמוך לגניי	לכיש
5.	נוגה הרחבה	מושב נוגה
6.	נהורה שצ"פ הבריכה	נהורה
7.	נהורה ליד קופ"ח	פינת האילנות
8.	נהורה שעורה מרכזי	נהורה
9.	שצ"פ שדה משה מרכזי(גפן)	שדה משה מרכזי
10	נטע	נטע

11	שחר הרחבה	שחר
12	מנוחה הרחבה	הבנים, לכיש
13	מנוחה מרכז הישוב	מושב מנוחה, ליד גניי
14	אמציה	מושב אמציה, סמוך לבית הכנסת
15	שדה דוד- גינת כושר	שדה משה
16	אחוזם- גינת כושר	אחוזם
17	אחוזם - מרכז ישוב	אחוזם
18	תלמים עמנואל	תלמים
19	שדה דוד- ליד בית הכנסת	שדה דוד
20	זוהר	זוהר
21	ניר חן	ניר חן
22	בני דקלים מרכזי	בני דקלים
23	שצפ מרכזי אליאב	אליאב
24	נטע מרכזי עליון	נטע
25	נטע מרכזי תחתון	נטע
26	גן ציבורי יד נתן	רח' הבנים
27	גן ציבורי שדה דוד	שדה דוד
28	גן ציבורי מושב שחר	ליד בית העם, מושב שחר
29	מרכזי עוצם	מושב עוצם
30	אשכול	לכיש
31	שצי"פ שטח חדש אליאב	רח' האטד, אליאב
32	שצי"פ פיס ירוק גינה ירוקה	מושב תלמים
33	נטע מרכזי עליון חדש	מבוא מרשם, נטע

טבלת גנים מאושרים מאתר מכון התקנים <https://www.sii.org.il/he/playgroundssearch> :

רשות + סוג מתקן	כתובת	יצרן מתחזק	מספר היתר
מועצה אזורית לכיש - גנים ציבוריים	שקף מרכזי	גנית פארק בע"מ	105557
מועצה אזורית לכיש - גנים ציבוריים	גן מרכזי תלמים מושב תלמים	גנית פארק בע"מ	105557
מועצה אזורית לכיש - גנים ציבוריים	יד נתן מרכזי מושב יד נתן ליד המזכירות	גנית פארק בע"מ	105557
מועצה אזורית לכיש - גנים ציבוריים	נוגה הרחבה מושב נוגה	גנית פארק בע"מ	105557
מועצה אזורית לכיש - גנים ציבוריים	נהורה שעורה מרכזי	גנית פארק בע"מ	105557
מועצה אזורית לכיש - גנים ציבוריים	מרכזי (גפן פ שדה משה"שצ)	גנית פארק בע"מ	105557
מועצה אזורית לכיש - גנים ציבוריים	שדה דוד- ליד בית הכנסת	גנית פארק בע"מ	105557
מועצה אזורית לכיש - גנים ציבוריים	זוהר	גנית פארק בע"מ	105557
מועצה אזורית לכיש - גנים ציבוריים	ניר חן	גנית פארק בע"מ	105557

105557	גנית פארק בע"מ	בני דקלים מרכזי	מועצה אזורית לכיש - גנים ציבוריים
105557	גנית פארק בע"מ	גן ציבורי יד נתן רח' הבנים	מועצה אזורית לכיש - גנים ציבוריים
105557	גנית פארק בע"מ	גן ציבורי שדה דוד	מועצה אזורית לכיש - גנים ציבוריים
105557	גנית פארק בע"מ	גן ציבוי מושב שחר ליד בית העם	מועצה אזורית לכיש - גנים ציבוריים
105557	גנית פארק בע"מ	מרכזי עוצם מושב עוצם	מועצה אזורית לכיש - גנים ציבוריים
105557	גנית פארק בע"מ	אשכול	מועצה אזורית לכיש - גנים ציבוריים
105557	גנית פארק בע"מ	שצ"פ שטח חדש אליאב	מועצה אזורית לכיש - גנים ציבוריים

במועצה הבהירו כי יש אישור לכלל הגנים ולא ברור מדוע לא כולם מופיעים באתר מכון התקנים.

מספר סעיף לפי מוקדי הביקורת	נושא ודרגת חשיבות ²¹	ממצאים	משמעויות	המלצות	תגובת מבוקרים
11.1.	רקע: מנהל תקין מחייב ביצוע רישום ומיפוי מסודר של כלל גני המשחקים הציבוריים ברשות.				
	רישום ומיפוי מסודר של כלל מתקני המשחקים הציבוריים ברשות. דרגת חשיבות: בינונית	המועצה לא מחזיקה ברישום או מיפוי מסודר של כלל גני המשחקים בשטחים הציבוריים הפתוחים בתחום שיפוטה (לרבות כתובות ואנשי קשר ביישובים). המועצה אינה מחזיקה בעזר תצ"אי כלשהו המכיל את גני המשחקים שבשטחה, כגון: שכבת GIS או לחלופין עזר פיזי- מפה/ קלסר. המועצה אינה מעדכנת בשוטף רשימה הכוללת משחקים שנסגרו/ חדשים שהותקנו/שנפסלו.	חשש לאי סדר ואי עמידה במנהל תקין.	מומלץ לערוך רישום ומיפוי מסודר של כלל גני המשחקים בתחום המועצה עם נתונים חשובים (לרבות כתובות ואנשי קשר ביישובים, וכן מידע כללי – תאריך הקמת הגן, מימון, על שם מי ניתן והרקע לכך, תמונה, תשריט, יצרן המתקן, תאריך התקנה, תקופת אחריות, התאמה לגילאים, ציליות ומתקני שתיה, צמחיה, פחים, מימון והוצאות החזקה. בנוסף, מומלץ לתעד פניות תושבים, וונדליזם וכל אירוע מיוחד שקשור לתחזוקתם ושלמותם של המתקנים).	תגובת מחלקת הנדסה במועצה האזורית לכיש: יש רשימה הרשימה המצורפת לחשבונות הקבלן הועברה על ידינו

21 דרגת החשיבות נקבעה באופן יחסי לממצאים הכלולים בדוח זה.

		ראוי לציין, כי מעיון בסקר גני משחק שנערך על ידי המועצה בשנת 2011 עולה כי גנים רבים פורקו והוקמו חדשים, אולם כאמור אין רשימה מסודרת המתעדת זאת. למעשה הביקורת למדה על גני המשחקים בשטחים הציבוריים הפתוחים מתוך מפה שהומצאה לה על ידי מהנדס הרשות שבה סימן מיקום הגנים וכן מתוך רשימת הגנים המצורפת לחשבונות הקבלן המתחזק המוגשות לרשות מד חודש. גני המשחקים הציבוריים ביישובים אינם נושאים שם אחיד המאפשר זיהוי מדויק של הגן. הזיהוי נעשה בעיקר על פי מיקומו בישוב כגון: גן ליד המזכירות, גן ליד אולם הכדורסל. שמות גני המשחקים כפי שהם מוכרים במועצה, אינם זהים לשמות הגנים אצל הקבלן המתחזק, ומשכך ללא שם ייחודי וקבוע לגנים, הסיכוי לבלבול הוא גדול. המועצה אינה מנהלת רשימה של גני משחקים בעלי היתר "תו תקן" לתחזוקתם שניתן על ידי מכון התקנים. ליתר דיוק, בידי		מומלץ כי רשימה זו תתעדכן באופן באופן ממוחשב מעוגנת על-גבי עזר תצא"י, כגון שכבת GIS או לחלופין עזר פיזי- מפה/ קלסר. מומלץ לעדכן רשימה זו באופן שוטף, כגון: גני משחקים שפורקו, גן משחקים חדש, פסילת גן משחקים. הביקורת ממליצה להעניק מיספור ושמות לגני המשחק בכל ישוב כדי לאפשר זיהוי מדויק של הגן. כמו כן, לוודא כי שם הגן יופיע בשילוט המחויב בכל גן, וכמובן כי מיספור ושמות הגנים יהיו זהים לרשימת הגנים שבידי הקבלן המתחזק. עוד מומלץ כי ברשימה יירשם האם גני המשחקים בעלי היתר "תו תקן" לתחזוקתם שניתן על ידי מכון התקנים וכן יעודכנו מועדי בדיקות הבטיחות, הממצאים והטיפול. כמו כן, הביקורת ממליצה לעדכן את רשימת גני המשחקים המאושרים של הרשות באתר מכון התקנים.	לביקורת ומפיעה בדוח. הרשימה לא כוללת את כל המלצות הביקורת. כאשר נכניס GIS כמובן נעלה את הרשימה. אננו בודקים את האפשרות להתחבר למערכת ממוחשבת באמצעות משכ"ל.
--	--	--	--	---	--

	ההנדסה אישורי מכון התקנים לגבי חלק מתקני המשחק אולם בהעדר רשימה מסודרת של הגנים לא ידוע האם האשורים לגבי כלל הגנים. קיים חוסר הלימה בין רשימת גני המשחקים הקיימים בפועל במועצה, לבין רשימת גני המשחקים המאושרים באתר מכון התקנים. אין במחלקה תיעוד מסודר של פניות תושבים. נמצא כי מלבד הרישום הממוחשב במוקד המועצה, אין במחלקה מעקב שיטתי אחר הטיפול בתלונות, ולא ניתן לדעת אם התלונה טופלה או לא. כמו כן לא נעשית בדיקה של משך זמן הטיפול בתלונות אשר טופלו. ממילא לא מתבצעת בקרה בדבר עמידה בזמני טיפול סבירים. בביקורת לא נמצאו תיקי גן מעודכנים, נוהל בדבר ניהול תהליך התחזוקה, מערכת פיקוח מתועדת על קבלן המשנה. בינואר 2021 הממונה על התקינה במשרד הכלכלה והתעשייה ביקש פרטים שונים	
	באשר למועצה אזורית לכיש, כיום ההיתר (לסמן מצרך בתו תקן על כל המשתמע מכך), ניתן לחברת גנית פארק בע"מ שהמועצה מעסיקה כקבלן משנה. בהתאם לעדכון של מכון התקנים הישראלי שנכנס לתוקף, עם תקופת ביניים עד ינואר 2024, המועצה היא זו שצריכה לקבל את ההיתר. המועצה תוכל להמשיך להסתייע בקבלן משנה, אך היא תידרש להיתר על שמה. בהתאם לכך מומלץ להתכונן כראוי על מנת לעמוד בכל הכללים הנדרשים ובכלל זה ארגון תיקי מגרשי המשחק וכו'. מדובר בהזדמנות להעלאת הרמה בניהול, בבקרה ובפיקוח. מדובר בהזדמנות לכלול בהסכמים עם קבלני המשנה את כל הנדרש בתקן ויותר מזה – גם בתחומים אחרים כמו סביבת מגרש המשחקים, ציליות, ברזיות וכו'.	

	באשר לגני המשחק. בביקורת לא נמצאו פרטים אלו באופן מרוכז. הממונה על התקינה מסר, כי ביום 06/01/2021 פנה למועצה בבקשה לקבל רשימת אתרי מתקנים, גורם מתחזק ועוד, אך לא קיבל תשובה. מתוך מעל מאה פניות של תושבים למוקד ובע"פ, הביקורת הביאה כמה מהן כלשון קבלתן (בעריכה קלה), וזאת להמחשת חשיבות ופוטנציאל הפניות: <table><tr><td>ברזלים חשופים בכניסה לגן השעשועים</td></tr><tr><td>ציליה לא מחוברת כראוי</td></tr><tr><td>תאורה נשברה במגרש משחקים</td></tr><tr><td>בגן השעשועים צילייה מנותקת</td></tr><tr><td>הצליה במושב נלקחה לפני חודשים רבים לתיקון ועד היום לא חזרה. הנושא חשוב מכיוון שהגענו לימים החמים והמתקנים רותחים ואין צל עליהם, לא ניתן לבלות בגן השעשועים כך.</td></tr><tr><td>נדנדה שבורה בגן השעשועים</td></tr></table>	ברזלים חשופים בכניסה לגן השעשועים	ציליה לא מחוברת כראוי	תאורה נשברה במגרש משחקים	בגן השעשועים צילייה מנותקת	הצליה במושב נלקחה לפני חודשים רבים לתיקון ועד היום לא חזרה. הנושא חשוב מכיוון שהגענו לימים החמים והמתקנים רותחים ואין צל עליהם, לא ניתן לבלות בגן השעשועים כך.	נדנדה שבורה בגן השעשועים	
ברזלים חשופים בכניסה לגן השעשועים								
ציליה לא מחוברת כראוי								
תאורה נשברה במגרש משחקים								
בגן השעשועים צילייה מנותקת								
הצליה במושב נלקחה לפני חודשים רבים לתיקון ועד היום לא חזרה. הנושא חשוב מכיוון שהגענו לימים החמים והמתקנים רותחים ואין צל עליהם, לא ניתן לבלות בגן השעשועים כך.								
נדנדה שבורה בגן השעשועים								
לצורך האמור, מומלץ להפעיל מערכת ממוחשבת של תיקי גן מעודכנים, לקבוע נוהל בדבר ניהול תהליך התחזוקה ומערכת פיקוח מתועדת על קבלן המשנה (נכון גם לחלקים אחרים של הביקורת). ככל הניתן, מומלץ לתעד גם חומר ישן ולא רק מעתה ואילך, שכן יש לשמור ולהיערך לתביעות שההתיישנותן (אצל ילדים) ארוכה. מומלץ לראות בפניות משאב. מדובר בכל הפניות: פניות טלפוניות, דוא"ל, פניות למוקד וכו'. לפניות חשיבות רבה, שכן מלבד הצורך בטיפול נקודתי בכל פנייה, הפניות מהוות את אחד הכלים לפיקוח ובקרה. מומלץ לתעד באופן ממוחשב את פניות התושבים למוקד וכן פניות בע"פ ובכתב, על מנת לעשות בהם שימוש ככלי עבודה. תיעוד ממוחשב של כלל פניות התושבים יסייע בבניית "תמונה מלאה" הכוללת נתונים שאפשר לעבדם, ללמוד מהם על שביעות רצון התושבים ולהפיק לקחים.								

	על מנת לצמצם סכנת היפגעות, לייעל את מתן השירות לתושבים ולהגביר את אמון הציבור במועצה ובעובדיה, יש לקבוע זמני תקן לטיפול בכל סוג וסוג של ליקוי (מה שהמועצה התחילה לעשות ב"אמנת השירות", אך ללא מעקב סדור וממוחשב), ויש לערוך בקרה על זמני הטיפול בתלונות המגיעות למועצה. במידע שנאגר יש להשתמש ככלי להפקת לקחים, לשיפור ולייעול השירות. מלבד הצורך בטיפול בפניות הקונקרטיות, יש לעשות שימוש בכלל הפניות ככלי ומנוף לשם ייעול וטיוב תחום גני המשחק. לדעת הביקורת וכאמור להלן, קיים צורך בקביעת נוהל טיפול בפניות. כך, למשל, יש לתעד את פרטי הפונים, המיקום הרלוונטי, מהות הפניות, מועדי הפניות, מצב הטיפול בפניות וכיו"ב. מומלץ לתעד את הפניות והטיפול בהן באופן כזה שניתן יהיה להפיק לקחים, לתקן ליקויים ולשפר את התנהלות		ישוב של 1300 תושבים ויש רק 2 נדנדות מתוך 4 שהיו בגן שעשועים המרכזי
			הקירוי של הנדנדה נפל
			רשת הצל שנקרעה בסופה שהייתה לפני חודש הורדה אתמול והונחה בצד לא ברור מי הוריד ואם מטפלים בזה.
			מדווחת על צלייה שעפה
			חסרים מתקני שעשועים בישוב
			ציליה- לא החזירו את כל הציליה שנפלה. חסר נדנדות.
			מושב נדנדה שבור בפארק המרכזי שבשלב א
			נדנדת תינוק בגינה שבורה. כמו כן יש רק נדנדה אחת!!
			נדנדות מתפרקות ומגלשה שבורה. נשמח לטיפול בהקדם. תודה
			לא ניתן להיות במשך היום בגן השעשועים מכיוון שמאוד חם ואין ציחיה וכן יש נדנדה שבורה וכך פחות ילדים

	יכולים להנות מהמתקנים שמשמשים ישוב בעל יותר מ250 משפחות	בגן השעשועים החברה שמטפלת מטעם המועצה במתקני המשחקים הוציאה את הנדנדה הגדולה ולקחה אותה לפני חודשיים ועדיין לא החזירה	נדנדה שבורה/חסרה	מדווחת שמאז הסערה לפני יותר מחצי שנה, נפלה הצילייה בגן השעשועים ולא התקינו חדשה.	החלק שמחבר בין הנדנדה לציר נפל. מדובר בשאקל מסוג D קטן. יש לסדר לפני שיגרום נזק נוסף	טרם התקינו נדנדה חדשה במקום הנדנדה שנשברה. נפתח דיווח לפני 3 חודשים בתאריך 21.11.20 וטרם טופל.	נדנדה שבורה	הצללה קרועה	להחזיר נדנדה שהייתה תקולה.
	הטיפול במתקני המשחק בטווח הקצר ובשוטף ובטווח הארוך והרחב.	ראוי שהדברים שלעיל יתבצעו גם לצורך בדיקה וביקורת על קבלני תחזוקת גני המשחק.							

			נדנדה מנותקת לגמרי, ונדנדה גדולה ששרשרת אבטחה שלה מנותקת		
			צליה		
			יש 2 חורים איפה שישב ספסל בהם גודל של כף רגל של ילד. מסוכן. הספסל שוכב בצד. אפשר להחזיר ולהדביק עם בטון.		
			הקצה של המגלשה בגן השעשועים נשבר וגם הספסל שמוצב שם		
			קצה המגלשה שבור וגם הספסל באופן מסוכן		
			שבר בנדנדה בוגרים		
			יש לטפל בסלים במגרש הכדורסל, סימון וגירוז (ובחלקים נוספים לא תקינים)		
			שבר באמצע מגלשה		
			ערמה גדולה של קקי של יונים בלב גן השעשועים ביישוב. ילדים סביב זה, תינוקות זוחלים שם, פוטנציאל מפגע תברואתי!		
			החיבור של המגלשה החדשה לדשא התפרק שוב		

			ליד בית כנסת שני מיתקנים שבורים ומסוכנים מאוד לילדים שלא יקרה אסון נדנדה אחת חסרה המישטח מיתפורר אני מבקשת להתקשר אלי שבאים		
			שבר בחלק אחרון של המגלשה,		
			ציליה ניתקה		
			הצלייה בגן השעשועים בהרחבה נפלה. הדבר מהווה סיכון כיוון שילדים מנסים לעלות על הצלייה ולהתגלש ממנה....		
			הצלייה בגן השעשועים בהרחבה נפלה. הדבר מהווה סיכון כיוון שילדים מנסים לעלות על הצלייה ולהתגלש ממנה....		
			חוסר נדנדות, מגלשה שבורה וציליה זרוקה		
			ברזל יוצא מהנדנדה צריך לחבר אותו ועוד שני נדנדות		
			בגן שעשועים מדווחת על המון בקבוקי זכוכית שבורים וזה מהווה סכנה - יש ילד שכבר נחתך		

			נשבר חלק בתחתית המגלשה בגן השעשועים הנדנדה בגן השעשועים יצאה ממקומה, יש בה ברזל חשוף מאוד מסוכן. אחד מהברגים של הנדנדה עם הגלגל, שבור. ילדים עלולים ליפול יחד עם הנדנדה. נשמח שיתוקן בהקדם המתקן העליון בגני"ש מדווה על מגלשה תקולה מדווחת שבגן השעשועים יש מתקן שהברגים שלו יצאו מהמקום וזה מהווה סכנה.	
11.2. רקע: סעיף 3.3.1 בחלק 8 בתקן ישראלי 1498 קובע: "לאדם עם מוגבלות תהיה נגישות רציפה - לפחות מכניסה אחת לאתר המשחקים - אל פתחי כל הכניסות וכל היציאות של מתקני המשחקים.."				
בדיקת נגישות לבעלי מוגבלויות בהתאם לנדרש בחוק. דרגת	מבדיקה שערכה הביקורת בתאריך 07.04.21 נמצא כי מתוך 30 גני משחקים שנדגמו, בחמישה מהם יש הערות נגישות כמפורט להלן בנספח ב'.	חשש לאי עמידה בתקן הישראלי. חשש למפגע בריאותי ו/או בטיחותי לילדים ו/או	תיקון מיידי של הנגישות בגני המשחקים. ביצוע בקרה בעת בניית גן משחקים חדש ע"י מחלקת ההנדסה. ביצוע רענון נהלי תקן הנגישות לגן משחקים עבור מחלקת ההנדסה.	תגובת מחלקת הנדסה במועצה האזורית לכיש:

	חשיבות : גבוהה		לעובדים ו/או לסביבה.	הנגשת גני המשחקים שאינם מוגגשים.	קיבלנו אישורי נגישות לכל הגנים. נתקן מה שנדרש.
11.2.	רקע: סעיף 3.3.2 בחלק 8 בתקן ישראלי 1498 קובע: "לא יהיו בליטות מתוך המדרך, כגון אבנים או חלוקי נחל הבולטים מתוך משטח בטון, העלולות להפריע לאדם עם מוגבלות הנע בדרך או לסכן אותו".				
	בדיקת נגישות לבעלי מוגבלויות בהתאם לנדרש בחוק. דרגת חשיבות : גבוהה	בבדיקה שערכה הביקורת, נמצאו מספר בעיות נגישות כגון בגן משחקים אחד (עוצם – מרכזי) שם נמצאו שברים בשביל המקשים על הנגישות.	חשש לאי עמידה בתקן הישראלי. חשש למפגע בריאותי ו/או בטיחותי לילדים ו/או לעובדים ו/או לסביבה.	ביצוע רענון נהלי תקן הנגישות לגן משחקים עבור מחלקת ההנדסה. ביצוע בקרה בעת בניית גן משחקים חדש ע"י מחלקת ההנדסה. תיקון השביל השבור והסרת העמוד המצוי באמצע שביל הגישה.	תגובת מחלקת הנדסה במועצה האזורית לכיש : כאמור, קיבלנו אישורי נגישות לכל הגנים. נטפל בכל בעייה שקיימת.

11.2.	רקע: סעיף 3.3.4 א. בחלק 8 בתקן ישראלי 1498 קובע: "רוחבה החופשי של דרך נגישה במפלס שמצויים בו מתקני המשחקים לא יהיה קטן מ-160 ס"מ, למעט במקרה ששטחו של אתר המשחקים קטן מ-90 מ"ר, שאז לא יהיה רוחבה החופשי של הדרך הנגישה מחוץ למתקן משחקים קטן מ-130 ס"מ".			
	סעיף 3.3.4 ב. בחלק 8 בתקן ישראלי 1498 קובע: "רוחבה החופשי של דרך נגישה בתוך מתקן משחקים, המיועדת לאדם המתנייד בכיסא גלגלים, לא יהיה קטן מ-90 ס"מ".			
	בדיקת נגישות לבעלי מוגבלויות בהתאם לנדרש בחוק. דרגת חשיבות: גבוהה	בבדיקה שערכה הביקורת: בגן משחקים אחד שהיה בתהליך הקמה (גן הבנים – עוצם), מיפתח הכניסה היה 94 ס"מ. לציון כי העובדים שהיו במקום טענו שהם מקטינים את המפתח על מנת שלא יכנסו ילדים עם טרקטורונים לתוך אזור גן המשחקים.	חשש לאי עמידה בתקן הישראלי חשש למפגע בריאותי ו/או בטיחותי לילדים ו/או לעובדים ו/או לסביבה.	ביצוע רענון נהלי תקן הנגישות לגן משחקים עבור מחלקת ההנדסה. ביצוע בקרה בעת בניית גן משחקים חדש ע"י מחלקת ההנדסה. ביצוע חידוד נהלי התקן (מידות המפתח הנדרשות) לעובדי הקבלן המבצעים את עבודות הבנייה בשטח. הביקורת ממליצה להכין תכנית עבודה לתהליך הנגשת גני המשחקים ובהתאם להקצות תקציבים מתאימים לשלב התכנון ושלב הביצוע של הנגשת גני המשחקים. הביקורת ממליצה לקבוע בנוהל את אופן העבודה בכל הנוגע להנגשת גני המשחקים ובקרה שוטפת.
			תגובת מחלקת הנדסה במועצה האזורית לכיש: מעבירים לבדיקה ולטיפול החברה.	

11.3.	רקע: תקן מתקני משחקים לילדים מס' 1498, חלק 8, סעיף 2.3, קובע: "במקום בולט לעין אחד לפחות באתר המשחקים יוצב שלט בדבר החובה של השגחת בוגר, כמתואר בציור 2, שגודלו 35 ס"מ x 25 ס"מ לפחות. אם שטחו של אתר המשחקים גדול מ-300 מ"ר - יוצבו באתר שני שלטים כאלה לפחות". במהלך עריכת הביקורת שר הכלכלה חתם על אכרזה על שינוי התקן כך שהסמל בשלט המחייב מבוגר ישתנה לסמל שהינו א-מגדרי. הסבר: האכרזה פורסמה ברשומות ביום 21.02.2021 (ק.ת. 9197) ובה נקבע כי תיכנס לתוקפה 60 ימים מיום פרסומה. בנוסף נקבעה תקופת מעבר כך שבמהלך 6 חודשים מיום כניסתו לתוקף של השינוי ניתן להשתמש בשלטים גם לפי התקן הישן וגם לפי התקן המעודכן. בתום תקופת המעבר בכל המתקנים החדשים ידרש להציב שלט בהתאם לתקן המעודכן (נספח א').					
	<table><tr><td>שילוט - בדיקת שילוט מתאים בגני המשחקים בהתאם לתקנים. דרגת חשיבות: מתוקף הוראות הדין / לגבי השגחה: גבוהה.</td><td>מבדיקה שערכה הביקורת בתאריך 07.04.21 נמצא כי מתוך 30 גני משחקים שנדגמו: בשני גני משחקים לא הוצב השלט בדבר החובה של השגחת בוגר לפי הסמל הישן (נהורה ליד קופת חולים / זוהר ראשי). לגבי כלל מתקני המשחק שנדגמו אין שילוט לפי סמל שהינו א-מגדרי בהתאם לתיקון הנ"ל שנכנס לתוקפו בעת עריכת הביקורת.</td><td>חשש לאי עמידה בתקן הישראלי.</td><td> מומלץ להחליף את השילוט בכלל מתקני המשחק בתחום שיפוט המועצה לפי הסמל החדש. קיימת חשיבות לעמידה במועדים שנקבעו בדיון. מומלץ לבצע ביקורת חד שנתית להימצאות השלטים הרלוונטים בגני המשחק. </td><td>תגובת מחלקת הנדסה במועצה האזורית לכיש: נבקש מהחברה המתחזקת לבחון את הממצאים ולתקן בהתאם.</td></tr></table>	שילוט - בדיקת שילוט מתאים בגני המשחקים בהתאם לתקנים. דרגת חשיבות: מתוקף הוראות הדין / לגבי השגחה: גבוהה.	מבדיקה שערכה הביקורת בתאריך 07.04.21 נמצא כי מתוך 30 גני משחקים שנדגמו: בשני גני משחקים לא הוצב השלט בדבר החובה של השגחת בוגר לפי הסמל הישן (נהורה ליד קופת חולים / זוהר ראשי). לגבי כלל מתקני המשחק שנדגמו אין שילוט לפי סמל שהינו א-מגדרי בהתאם לתיקון הנ"ל שנכנס לתוקפו בעת עריכת הביקורת.	חשש לאי עמידה בתקן הישראלי.	מומלץ להחליף את השילוט בכלל מתקני המשחק בתחום שיפוט המועצה לפי הסמל החדש. קיימת חשיבות לעמידה במועדים שנקבעו בדיון. מומלץ לבצע ביקורת חד שנתית להימצאות השלטים הרלוונטים בגני המשחק.	תגובת מחלקת הנדסה במועצה האזורית לכיש: נבקש מהחברה המתחזקת לבחון את הממצאים ולתקן בהתאם.
שילוט - בדיקת שילוט מתאים בגני המשחקים בהתאם לתקנים. דרגת חשיבות: מתוקף הוראות הדין / לגבי השגחה: גבוהה.	מבדיקה שערכה הביקורת בתאריך 07.04.21 נמצא כי מתוך 30 גני משחקים שנדגמו: בשני גני משחקים לא הוצב השלט בדבר החובה של השגחת בוגר לפי הסמל הישן (נהורה ליד קופת חולים / זוהר ראשי). לגבי כלל מתקני המשחק שנדגמו אין שילוט לפי סמל שהינו א-מגדרי בהתאם לתיקון הנ"ל שנכנס לתוקפו בעת עריכת הביקורת.	חשש לאי עמידה בתקן הישראלי.	מומלץ להחליף את השילוט בכלל מתקני המשחק בתחום שיפוט המועצה לפי הסמל החדש. קיימת חשיבות לעמידה במועדים שנקבעו בדיון. מומלץ לבצע ביקורת חד שנתית להימצאות השלטים הרלוונטים בגני המשחק.	תגובת מחלקת הנדסה במועצה האזורית לכיש: נבקש מהחברה המתחזקת לבחון את הממצאים ולתקן בהתאם.		
11.3.	רקע: סעיף 2.5 לנוהל סימון האתר קובע כי מתקני מתקן המשחקים והרשויות המתחזקות נדרשים לרמה נוספת של שילוט לפי הוראות הנוהל					

לקבלת היתר לתו תקן ייצור ותחזוקה. בהקשר לדרישה זו, באתר מכון התקנים מופיעה חובה ולפיה: "בכניסה לאתר המשחקים צריך להיות שלט בגודל 80*70 ס"מ לפחות שיכלול את הפרטים הבאים: שם בעל האתר, מספר מזהה של הגן, שם החברה המתחזקת ומספר ההיתר שלה, תאריך בדיקה אחרונה ותאריך בדיקה הבאה (לפחות אחת לשנה). על גבי השלט צריכה להיות תווית תו תקן עדכנית (כולל סמל החוגה של מכון התקנים) הכוללת גם את שנת התוקף". (https://www.sii.org.il/he/playfacilities).				
שילוט - בדיקת שילוט מתאים בגני המשחקים בהתאם לתקנים. דרגת חשיבות: בינונית	מבדיקה שערכה הביקורת בתאריך 07.04.21 נמצא כי מתוך 30 גני משחקים שנדגמו: בגן משחקים אחד בלבד לא הוצב השלט הנ"ל (שדה דוד).	חשש לאי עמידה בתקן הישראלי. חשש למפגע בריאותי ו/או בטיחותי לילדים ו/או לעובדים ו/או לסביבה.	מומלץ לבצע ביקורת חד שנתית להימצאות השלטים הרלוונטים בגני המשחק. בבניית גן משחקים חדש במועצה, לוודא הצבת השילוט המתאים ע"י מחלקת ההנדסה.	תגובת מחלקת הנדסה במועצה האזורית לכיש: יטופל
11.3. רקע: סעיף 4.2.8 לתקן 1498 קובע: "במגרש המשחקים יהיה שלט (סמל או איור), המציין את מקומו של אמצעי התקשורת הקרוב ביותר להזנקת שירותי חירום וכן מספר טלפון אליו יש להתקשר כדי לדווח על נזק שנגרם למתקן"				
שילוט - בדיקת המצאות שילוט מתאים בגני המשחקים	מבדיקה שערכה הביקורת בתאריך 07.04.21 נמצא כי מתוך 30 גני משחקים שנדגמו: באף אחד מגני המשחקים לא הוצב השלט הנ"ל.	חשש לאי עמידה בתקן הישראלי. **ואולם הביקורת	הביקורת ממליצה לבחון התקנת נקודות WIFI בגני המשחקים למקרה בו הנייד מאבד את רשת האינטרנט האישית.	תגובת מחלקת הנדסה במועצה

	בהתאם לתקנים. דרגת חשיבות: בינונית	כמו כן באף אחד מגני המשחקים לא נראה טלפון קווי בקרבת מקום.	ממליצה לבחון את הדרוך הרלוונטית לקיום התקן בעידן בו כמעט לכל ילד יש סלולרי. חשש לאי המצאות דרך ליצור קשר עם נציגי הרשות המקומית/גורמי ההצלה/ עם מבוגר אחראי בעת אירוע חירום.	בבניית גן משחקים חדש במועצה, לוודא הצבת השילוט המתאים ע"י מחלקת ההנדסה.	האזורית לכיש: מעבירים לבדיקה
11.4.	רקע: סעיף 8.2.3 לחלק 7 בתקן ישראלי 1498 קובע כי: "על הרשויות המקומיות בעלות גני המשחקים חובת תיעוד של כל הפעולות שננקטו במסגרת ניהול הבטיחות"; הן כוללות, בין היתר, את בדיקות התחזוקה ואת הוראות התפעול של מתקני המשחקים. הסבר: סעיף 6.2 בחלק 7 בתקן ישראלי 1498 קובע שלוש רמות של בדיקות בטיחות שיש לבצע: בדיקת תפקוד חזותית כל חודש או לפי הוראות היצרן;				

בחינה שנתית עיקרית אשר תיערך מדי 12 חודשים לכל היותר בהזמנת המפעילים ; ייבדקו רמת הבטיחות הכוללת של המתקן, היסודות ופני המשטחים. בדיקת התאמת המתקנים לדרישות התקן הרלוונטי אחת ל-36 חודשים על ידי מעבדה מאושרת. מבצעי הבדיקה החודשית לפי התקן הן הרשויות המקומיות בעלות המתקן. נקבע כי הבדיקה השנתית תיעשה בידי "אנשים בעלי כישורים" שהינם, לצורך קיום הוראות התקן, "מהנדס מכונות רשוי או מהנדס אזרחי רשוי, שהוכשר במכון התקנים הישראלי לערוך את הבדיקות השנתיות". עוד מחייב התקן את מפעילי המתקנים לקבוע לכל גן משחקים "לוח זמנים נאות" לבדיקות התחזוקה.				
בחינת תיעוד כל הפעולות שננקטו במסגרת ניהול הבטיחות, לרבות בדיקות התחזוקה (חודשיות, שנתיות, ותלת שנתיות), הוראות התפעול של מתקני המשחקים. דרגת חשיבות: גבוהה	בשנת 2019 המועצה התקשרה בהסכם עם חברה ג' לעבודות אחזקה של מתקני משחק וספורט מכוח מכרז מס' מש/2017/33 שפורסם על ידי החברה למשק וכלכלה. ההתקשרות הינה לתקופה בת 36 חודשים. במסגרת שירותיו נדרש הקבלן לוודא כי מתקני המשחק עומדים בהוראות הדין ובכלל זה התקן הישראלי - ת"י 1498 בגין מתקני משחקים. עוד נדרש הקבלן לבצע בדיקות חודשיות, שנתיות ותלת שנתיות. התקן קובע כי יש לערוך בדיקות בטיחות למתקני משחקים בשתי רמות:		מומלץ לשקול להשתמש בתקציבים שנצברים על מנת להחליף את מתקני המשחקים הישנים במתקנים חדשים. יש לציין לחיוב כי נמצא שמרבית הבדיקות החודשיות מתבצעות במועדן. לביצוע הבדיקות מומלץ להקפיד על ביצוע הבדיקות החודשיות במועדים חודשיים מחזוריים קבועים, כך שהבדיקות ככל שניתן, יבוצעו בשבוע קבוע בכל חודש (למשל: בשבוע האחרון של החודש), על מנת לשמור על תדירות בדיקות סדירה ורציפה. הביקורת סבורה שיש חשיבות רבה לתיעוד הבדיקות ולשמירת האסמכתאות של תוצאות הבדיקה ולכן	תגובת מחלקת הנדסה במועצה האזורית לכיש: החברה עובדת לשביעות רצוננו ולא נתקלנו בבעיות.

		בדיקה חזותית חודשית על ידי בעל המתקן שהוסמך לכך. בנוסף, בדיקה שנתית עיקרית – תיעשה במרווחי זמן של 12 חודשים לכל היותר, או על-ידי מעבדה מאושרת, או על ידי גורם שהוכשר במכון התקנים ובלבד שאחת לשלוש שנים הבדיקה תעשה ע"י מעבדה מאושרת. בפועל, מבדיקת הביקורת עולה, כי אין במחלקת ההנדסה תיעוד מסודר ומרוכז של כל בדיקות האחזקה והבטיחות המבוצעים בגני המשחקים בשטחים הציבוריים הפתוחים, ובכלל זה בדיקות בטיחות חודשיות, שנתיות ותלת שנתיות למתקנים. במהלך ניסיונות הביקורת לאתר דוחות בדיקה, הסתבר למחלקת ההנדסה כי קיימת אפשרות של התחברות למערכת משכ"ל לשם התעדכנות במצב הבדיקות. עוד עלה מבדיקת הביקורת, כי התיעוד הקיים במחלקת ההנדסה הינו חשבונות עסקה חודשיים של הקבלן בצירוף רשימת הגנים ובצירוף תעודת חיוב לאחר אישור החשבון ע"י החברה המפקחת מטעם		ממליצה להגביר את אמצעי הפיקוח והמעקב אחר בדיקות הקבלן ולנקוט בפעולות הבאות: מעקב אחר הבדיקות החודשיות, תיאום מועדי הגעת הבודק מטעם הקבלן ואימות הגעתו, פגישות עם הבודק בגני המשחקים מעת לעת, הקפדה על קבלת דוחות בדיקה חזותיים בכל חודש. לאחר מכן, חתימה על חשבונות התחזוקה החודשיים. מומלץ לבצע תיעוד מסודר לביצוע הבדיקות החודשיות, השנתיות והתלת שנתיות כנדרש בתקן. מומלץ לעשות שימוש תדיר במערכת של משכ"ל או של החברה הבודקת / המתחזקת על מנת להתעדכן באופן שוטף במצב הבדיקות והתחזוקה. מומלץ, שבמסגרת הבדיקה החודשית יינקטו פעולות נוספות לשם הרחבת הבקרה ורמת התחזוקה: • צילום תמונות עם הטבעת תאריך ושעת הבדיקה
--	--	---	--	---

		משכ"ל. הנ"ל מועברים לחתימת מהנדס הרשות לצורך אישור החשבון החודשי (דוג' בנספח ד'). חשבון אחזקת מתקני משחק בגנים ציבורים לחודש 11/20 וחשבון שאושר ע"י החברה המנהלת בגין חודש 11/20. לשיטת הביקורת, קיים פגם בכך שלא מצורפים לחשבונות דוחות בדיקה חזותית, בהם רושם הבודק האם הגן תקין או שנמצאו בו ליקויים בצירוף תמונות. תיקונים שוטפים מתוקנים בידי החברה ללא דיווח, ואין רשימת לקחים ובקרה. בנוסף, לא נמצאו אסמכתאות של תיעוד ומעקב אחר ביקורי החברה המתחזקת / הבודק בגנים. במקרים של וונדליזם הקבלן עורך כתב כמויות שעל בסיסו נערכת הזמנת המועברת לאישור מהנדס הרשות ומורשי החתימה של הרשות. (דוג' להזמנה שהופקה בחודש 02/21 – נספח ד').		
	• תמונת השילוט הנדרש • בדיקת סביבת המתקנים • בדיקת הצללה • בדיקת ברזיות • בדיקת נגישות מומלץ לדרוש קבלת תמונות לפני ואחרי התיקון (בעקבות הביקורת ובמהלכה, החלו לשלוח תמונות).			

			עוד עלה בביקורת, כי במקרה של וונדליזם הקבלן מצלם את המוקד ועורך כתב כמויות המועבר לאישור הגורמים הרלוונטיים ברשות (מהנדס הרשות) + הפקת הזמנת עבודה בחתימה מורשי החתימה של הרשות. אין במועצה תכנית מסודרת לביצוע בדיקות בטיחות חודשיות, שנתיות ותלת שנתיות למתקנים ומכאן גם לא ניתן לבחון הביצוע מול התכנון. על פי מהנדס הרשות אין צורך בתכנית מסודרת, שכן על פי תנאי ההתקשורת מול הקבלן המתחזק עליו לתחזק באופן שוטף את כלל מתקני המשחק ובהתאם הוא ממצאי חשבונות ברמה החודשית וכן בדיקה ברמה השנתית. לא הוצג בפני הביקורת תיעוד לבדיקה תלת שנתית.		
--	--	--	--	--	--

			נמצא היתר "לסמן מצרך בתו תקן" שניתן לחברת גנית פארק בע"מ לפי הפירוט הבא: "מתקני משחקים: מדריך להתקנה, לפיקוח, לתחזוקה, ולתפעול תחזוקה במועצה אזורית לכיש – גנים ציבוריים" לפי רשימה המופיעה בתחילת פרק זה ושלא כוללת את כל גני המשחק במועצה.																																													
הרחבה לעניין הממצאים בסעיף 11.4.																																																
בדיקות הביקורת באשר לבדיקה חודשית:																																																
<table><tr><th>מס"ד</th><th>שם הגן</th><th>כתובת</th><th>תאריכים במדגם הבדיקות</th></tr><tr><td>1.</td><td>שקף מרכזי</td><td>שקף מרכזי</td><td>02/07/2020</td></tr><tr><td>2.</td><td>גן מרכזי תלמים</td><td>מושב תלמים</td><td>01/07/2020</td></tr><tr><td>3.</td><td>יד נתן מרכזי</td><td>מושב יד נתן, ליד המזכירות</td><td>04/05/2020</td></tr><tr><td>4.</td><td>לכיש סמוך לגני</td><td>לכיש</td><td>09/12/2020</td></tr><tr><td>5.</td><td>נוגה הרחבה</td><td>מושב נוגה</td><td>04/05/2020</td></tr><tr><td>6.</td><td>נהורה שצ"פ הבריכה</td><td>נהורה</td><td>09/12/2020</td></tr><tr><td>7.</td><td>נהורה ליד קופ"ח</td><td>פינת האילנות</td><td>04/11/2020</td></tr><tr><td>8.</td><td>נהורה שעורה מרכזי</td><td>נהורה</td><td>01/07/2020</td></tr><tr><td>9.</td><td>שצ"פ שדה משה (מרכזי) (גפן)</td><td>שדה משה מרכזי</td><td>01/07/2021</td></tr><tr><td>10.</td><td>נטע</td><td>נטע</td><td>07/06/2021</td></tr></table>					מס"ד	שם הגן	כתובת	תאריכים במדגם הבדיקות	1.	שקף מרכזי	שקף מרכזי	02/07/2020	2.	גן מרכזי תלמים	מושב תלמים	01/07/2020	3.	יד נתן מרכזי	מושב יד נתן, ליד המזכירות	04/05/2020	4.	לכיש סמוך לגני	לכיש	09/12/2020	5.	נוגה הרחבה	מושב נוגה	04/05/2020	6.	נהורה שצ"פ הבריכה	נהורה	09/12/2020	7.	נהורה ליד קופ"ח	פינת האילנות	04/11/2020	8.	נהורה שעורה מרכזי	נהורה	01/07/2020	9.	שצ"פ שדה משה (מרכזי) (גפן)	שדה משה מרכזי	01/07/2021	10.	נטע	נטע	07/06/2021
מס"ד	שם הגן	כתובת	תאריכים במדגם הבדיקות																																													
1.	שקף מרכזי	שקף מרכזי	02/07/2020																																													
2.	גן מרכזי תלמים	מושב תלמים	01/07/2020																																													
3.	יד נתן מרכזי	מושב יד נתן, ליד המזכירות	04/05/2020																																													
4.	לכיש סמוך לגני	לכיש	09/12/2020																																													
5.	נוגה הרחבה	מושב נוגה	04/05/2020																																													
6.	נהורה שצ"פ הבריכה	נהורה	09/12/2020																																													
7.	נהורה ליד קופ"ח	פינת האילנות	04/11/2020																																													
8.	נהורה שעורה מרכזי	נהורה	01/07/2020																																													
9.	שצ"פ שדה משה (מרכזי) (גפן)	שדה משה מרכזי	01/07/2021																																													
10.	נטע	נטע	07/06/2021																																													

	07/06/2021	שחר	שחר הרחבה	11.
	07/06/2021	הבנים, לכיש	מנוחה הרחבה	12.
	09/12/2020	מושב מנוחה, ליד גני	מנוחה מרכז הישוב	13.
	09/12/2020	מושב אמציה, סמוך לבית הכנסת	אמציה	14.
	01/07/2021	שדה משה	שדה דוד- גינת כושר	15.
	327/01/2021	אחוזם	אחוזם- גינת כושר	16.
	09/12/2020	אחוזם	אחוזם - מרכז ישוב	17.
	31/01/2021	תלמים	תלמים עמנואל	18.
	01/07/2021	שדה דוד	שדה דוד- ליד בית הכנסת	19.
	01/07/2021	זוהר	זוהר	20.
	01/07/2021	ניר חן	ניר חן	21.
	01/07/2021	בני דקלים	בני דקלים מרכזי	22.
	01/07/2021	אליאב	שצפ מרכזי אליאב	23.
	12/08/2020	נטע	נטע מרכזי עליון	24.
	04/10/2020	נטע	נטע מרכזי תחתון	25.
	24/08/2020	רח' הבנים	גן ציבורי יד נתן	26.
	24/08/2020	שדה דוד	גן ציבורי שדה דוד	27.
	24/08/2020	ליד בית העם, מושב שחר	גן ציבורי מושב שחר	28.
	01/07/2021	מושב עוצם	מרכזי עוצם	29.
	24/08/2020	לכיש	אשכול	30.
	02/07/2020	רח' האטד, אליאב	שצ'פ שטח חדש אליאב	31.

	19/11/2020	מושב תלמים	שצי"פ פיס ירוק גינה ירוקה	32.
	19/11/2020	מבוא מרשם, נטע	נטע מרכזי עליון חדש	33.
בדיקות מדגמיות של הביקורת על עשרות בדיקות חודשיות ודיווחי חשבונות, העלו כי מפורטים מספר תיקונים שבוצעו במתקנים בגנים, אך לא פורט מה הליקוי שתוקן. כך לדוג' בתאריך 07/06/21: 3 ליקויים בבני דקלים. ליקוי אחד באליאב. ליקוי אחד באמציה. ליקוי אחד במנוחה. ליקוי אחד בעוצם. 2 ליקויים בנהורה (ליד קופח). 3 ליקויים בנהורה (רח השעורה). בתאריך 10/06/21: 3 ליקויים בתלמים.				

בתאריך 21/06/21: 2 ליקויים בזוהר. בביקורת נמצאו דוחות בדיקה נוספים ל-24 גני משחק (העתקים מצורפים בנספח ז'). 15/06/2020 1. נטע שצ"פ זמני 2. שחר הרחבה 3. מנוחה הבנים 01/07/2020 4. שדה דוד – כושר מרכזי 5. שדה דוד – מרכזי (בעניין מגלשה כתוב "המתקן נבדק ונמצא תקין" וכן כתוב "לא מתאים" על זווית הגלישה, גובה דפנות, גובה קטע יציאה) 6. זוהר (לגבי המגלשה וחצובת נדנדה כנ"ל) 7. ניר חן – מועדון (לגבי המגלשה וחצובת נדנדה כנ"ל) 8. עוצם (לגבי המגלשה וחצובת נדנדה כנ"ל) 9. תלמים ליד המכולת (לגבי המגלשה וחצובת נדנדה כנ"ל)	
--	--

10. נהורה – שעורה (לגבי המגלשה וחצובת נדנדה כנ"ל) 11. שדה משה (לגבי המגלשה וחצובת נדנדה כנ"ל)	
02/07/20	
12. שקף (לגבי המגלשה וחצובת נדנדה כנ"ל) 13. בני דקלים מרכזי 14. אליאב – מרכזי 15. אליאב – שצ"פ חדש (לגבי המגלשה וחצובת נדנדה כנ"ל)	
12/08/20	
16. יד נתן הבנים 17. נטע – שצ"פ מרכזי	
04/10/20	
18. נטע	
09/12/20	

19. לכיש (מופיע בדוח תוקף לבדיקה – בשאר דוחות הבדיקה לא מופיע) 20. מנוחה – מרכז (מופיע בדוח תוקף) 21. אמציה – ליד ביכנ"ס (כתוב בדוח תוקף לבדיקה) 22. נהורה (מופיע בדוח תוקף לבדיקה) 27/01/21 23. אחוזם – כושר (מופיע תוקף הבדיקה. מופיעה תמונה של שלט הפירוט) 31/01/21 24. תלמים – שצ"פ עמנואל (מופיע בדוח תוקף לבדיקה)					
נהלים					11.5.
תגובת מחלקת הנדסה: אין צורך בנהלים, שכן	הסדרת נהלים העברה לגורמים הרלבנטיים במועצה. הנחיות ונהלים יסייעו למחלקה ולמועצה לשם יישום תהליכים באופן ראוי וביצוע בקרות, יסייעו לתושבים ויגבירו את אמונם ברשות.	חשש לאי סדרים ניהוליים ותפעוליים. חשש לאי עריכת בקרות ראויות.	במסגרת הביקורת נבדק האם קיימים נהלים בתחום גני המשחקים. בשיחה עם מהנדס הרשות עלה כי אין ברשות נהלים כתובים בנוגע לתחזוקת גני המשחק.		

			חשש לאי הפקת לקחים.	לדעת הביקורת, על המחלקה, לאחר בחינת תחומי העבודה וקביעת מטרות ויעדים, לקבוע נוהלי עבודה כתובים. ההמלצה היא שבהליך כתיבת הנהלים תהיה התייחסות לתחומי אחריות המועצה ועבודת המחלקה הן לטווח ארוך ורחב והן לטווח קצר ושוטף. בין היתר, הכוונה היא לתכנון הלוקח בחשבון: תקציב, חלוקה נכונה בין היישובים, שמיעת נציגי התושבים והבנת צורכי היישובים ועוד. כמו כן, התייחסות באשר לעבודת התחזוקה השוטפת (ובכלל זה התקשרות מול קבלנים וגופים חיצוניים ובחינת פעולתם, פניות תושבים, בקרה ופיקוח וכו').	יש כללים ותקן בנושא.
11.6.	רקע: סעיף 8.2.5 לחלק 7 בתקן ישראלי 1498 מחייב את הרשויות המקומיות בעלות גני המשחקים בהמצאות "נהלים כתובים זמינים למקרי חירום - תאונות, שרפות וכדומה".				
המצאות נהלים כתובים זמינים למקרי חירום	במסגרת הביקורת נבדקה האם לרשות קיימת היכרות והמצאות של הגורמים הרלוונטיים ברשות לעניין גני משחקים עם	חשש לאי עמידה בתקן הישראלי. חשש למפגע בריאותי ו/או	ביצוע הדרכות רענון נהלים למקרי חירום לעובדי המועצה הרלוונטים.	תגובת מחלקת הנדסה: אין צורך	

	כתאונות, שרפות וכדומה. דרגת חשיבות: גבוהה	נהלים כתובים זמינים למקרי חירום - תאונות, שרפות וכדומה. בשיחה עם מהנדס הרשות עלה כי אין ברשות נהלים כתובים בנוגע לתחזוקת גני משחקים במקרי חירום או מקרי בטיחות דחופים. לא נמצא מידע כנדרש באשר לתיעוד תאונות.	בטיחותי לילדים ו/או לעובדים ו/או לסביבה.	הכנת קובץ "פנקס כיס" של נהלי החירום הרלוונטים אשר יימצא אצל העובדים באופן נגיש. הכנת קובץ נעלי החירום באופן ממוחשב אשר יהיה מונגש גם לציבור התושבים באתר המועצה. הסברים והטמעה במחלקה העוסקת בתחזוקה. יש לתעד את המידע הנדרש באשר לתאונות. המידע ישמש לשיפור הבטיחות על מגרש המשחקים. על מנת שתושבי המועצה יוכלו להכיר את ההשקעה הניכרת ביצירת אתרי משחק בטוחים ומהנים, ומנגד להיות שותפים לשמירה עליהם, הרי שיש להתוות ערוצי קשר חיובי בנושא. מומלץ לעודד את הציבור לפנות במקרים של זיהוי מפגעי בטיחות ולעודד משחק בטוח על ידי העברת מסרים לגבי דרכים ליצירת קשר עם הרשות וכללי ההתנהגות הבטיחותיים.	בנהלים, שכן אנו עובדים לפי כללים ותקן בנושא. תחום החירום לא שייך דווקא לכאן ומרוכז אצל מחלקת ביטחון. בעניין תחום הבטיחות, התושבים יכולים ואכן פונים למוקד המועצה. המועצה לא מטפלת במתקנים, אלא חברה חיצונית
--	--	---	---	---	--

לשביעות רצוננו.					
11.7. בקרה והפקת לקחים					
תגובת מחלקת הנדסה: כעולה מהדוח, המתקנים מוחזקים דרך קבע בידי חברה חיצונית שאנו שבעי רצון ממנה.	ביצוע הפקת לקחים באופן סדור. ביצוע בקרה מטעם המועצה. מומלץ וראוי להיות עם היד על הדופק הן באמצעות עובדי המועצה, תושבים, בעל תפקיד ביישובים, אמצעים טכנולוגיים ועוד. בדיקה פעם בחודש אינה מהווה "תעודת ביטוח", שכן עקב שימוש שוטף, פגעי זמן וונדליזם, המצב משתנה. ניתן לערוך בקרה כזו באמצעים פשוטים יחסית (ר' נספח ה').	חשש לתקלות חוזרות. חשש להיעדר בקרה מספקת.	בקרה והפקת לקחים - אין ריכוז תקלות עבר / תיקונים / אי רישום לקחים	דרגת חשיבות: גבוהה	
11.8. מתקנים נוספים במועצה (בדיקה מדגמית – בנספח ב')					
תגובת מחלקת הנדסה: אנו מטפלים ומשדרגים כמו המגרש	יצירת מנגנון תחזוקה ופיקוח לכל הפחות ברמה הנדרשת לפי תקן מתקני הספורט. ביצוע בדיקות תחזוקה במתקני הספורט באמצעות מעבדה מאושרת ולפעול לתחזוקה ראויה על מנת לשמור על בטיחות המשתמשים. תחזוקה ראויה	חשש גבוה להיפגעות ילדים. היעדר בקרה.	מתקני ספורט - בבדיקה מדגמית - לא מתוחזקים. מגרשי כדור-סל – בדיקה מדגמית: ביישובי מזרח לכיש: אליאב, נטע, בני דקלים וכרמי		

קטיף – מגרשים חדשים. אמציה – תקלות בטיחות שונות.			מונעת בזבז הכספים שהושקעו במתקנים, ותורמת לחיסכון.	בנהורה. חלק מהמתקנים באחריות הוועדים המקומיים.
בנהורה – עם תחילת הביקורת, מצב מגרש הכדור-סל היה לא תקין כולל מצב הסלים ומשטח המשחק שבו היו בליטות ושברים, יוני יולי 2021 החל שדרוג המגרש (ויש לשבח על כך).			קביעת כללי תחזוקה ודיווח מול הוועדים.	
בנהורה פעלה משחקה – "גימבורי" ללא רישיון עסק וללא בדיקות בהתאם לנדרש לפי התקן. נמסר לביקורת שהמשחקה נסגרה. למועצה אין רשימה של משחקיות אחרות.			מומלץ לעדכן את הוועדים בעניין החובות החלות עליהם (גם אם באופן כללי) לגבי מתקנים שונים.	
תקלות נקודתיות נוספות (לפי נספח ב')				11.9.
				תגובת מחלקת הנדסה: נבדוק ונטפל במה שבאחריותנו.

פרק ג' - מסקנות והמלצות

גני המשחק חשובים לתושבי המועצה, שכן מתבצעת בהן פעילות מהנה לילדים המאפשרת השגת מיומנויות מוטוריות, תנועתיות, חברתיות, רגשיות וקוגניטיביות ואף השגת פעילות כושר גופני אשר תורמת לבריאות, לרווחה ולהעצמה.

באופן כללי, הוראות התקן הישראלי ת"י 1498 "מתקנים למשחקי ילדים" מיושמים בתחום שיפוט המועצה במידה המניחה את הדעת במתקנים שהוקמו ומתוחזקים על ידה באמצעות קבלנים.

הביקורת התרשמה שרווחתם ובטיחותם של תושבי וילדי המועצה עומדת לנגד עיני מהנדס המועצה ובעלי התפקידים השונים. אכן, לא ניתן ליצור גן משחקים ללא כל סכנה, ונרצה שהילדים יאותגרו כחלק בלתי נפרד מהתפתחותם, אולם על המתקנים להיות בטוחים ועל המועצה לעמוד בכללים החלים עליה.

תכנון, הקמה ותחזוקה של מתקני המשחקים בהתאם לתקנים ולכללי הבטיחות, יאפשרו להפיק מהם הנאה ותועלת כאמור תוך צמצום החשש מגרימת פגיעה, פציעה או נזק.

לאור דברים אלו, ראוי שהמועצה תמשיך בפעילותה החשובה בהקמת גני המשחק תוך הקפדה על נגישות ותחזוקה נאותה.

על מנת לצמצם את סכנת ההיפגעות של הילדים בגני המשחק, על המועצה ללכת בדרך של תכנון מראש, פעולה בהתאם לדין ולנהלים שתתקין, תיעוד ולמידת לקחים. כשהמועצה פועלת באמצעות קבלנים, עליה לבדוק, לבקר ולאכוף ביצוע הפעולות הנדרשות.

כמו כן, על המועצה להמשיך להקים גני משחקים המותאמים לאנשים עם מוגבלות הן מבחינת דרכי גישה והן מבחינת מתקני המשחקים, להסדיר דרכי גישה נוחות ובטוחות לאתרי המשחקים ולתקן את הדרוש תיקון בתחום זה.

השימוש במתקני ספורט, תורם תרומה חשובה לבריאות, לרווחה ולהעצמה. מממצאי הביקורת עולה, כי קיימים מתקני ספורט שאינם מתוחזקים כראוי, חלק מהם לא נגישים לאנשים עם מוגבלות וחלקם לא מאפשרים שימוש בטוח. על המועצה והוועדים המקומיים לפעול להקמת מתקני ספורט לפי צורכי התושבים, לתחזקם באופן שוטף ולוודא את תקינותם ובטיחותם, כדי למנוע סכנה לחיי

הציבור ולשלומו. ככל שיתברר שאחריות בתחומים מסוימים הם בסמכות הוועדים המקומיים (וראוי לוודא זאת באמצעות הייעוץ המשפטי), על המועצה להבהיר את הדברים.

הביקורת מציינת לשבח את המקצועיות ושיתוף הפעולה של מחלקת ההנדסה.

נספחים

נספח א' – מהוראות התקן ת"י 1498

נושא	הסעיף בתקן	פרטי ההוראה
מתקני משחק לא בטיחותיים	סעיף 7.2 חלק 7	אם מתגלים בבחינות פגמים חמורים העלולים לסכן את הבטיחות, יתוקנו הפגמים בלא דיחוי. אם הדבר בלתי אפשרי, יש להבטיח שלא יעשה עוד שימוש במתקן, למשל באמצעות ביטול האפשרות להניעו או על ידי סילוקו...
	סעיף 6.2 חלק 7	במגרשי משחקים שנעשה בהם שימוש מסיבי או שנעשים בהם מעשי השחתה, אפשר שיהיה צורך בבחינות יום יומיות
תיעוד ובקרה אודות דוחות בדיקה חודשיים	סעיף 4.1 חלק 4	כל המתקנים שמשתמשים בהם באופן קבוע ייבדקו בבדיקה חזותית לפחות פעם בחודש, כדי שתהיה אפשרות לגלות פגמים אפשריים בהקדם. הבדיקה תעשה בהתאם לנקוב בטבלה 5
	סעיף 6.2 חלק 7	בחינת התפקוד היא בחינה מפורטת יותר הבוחנת פעולה ויציבות של המתקן, במיוחד בעקבות בליה. בחינת תפקוד תיערך כל חודש.
ביצוע בדיקות בטיחות תקופתיות שנתיות	סעיף 4.2 חלק 4	כל מיתקן ייבדק לפחות פעם ב - 12 חודשים בבדיקה תקופתית, על ידי מעבדה מאושרת
	סעיף 6.2 ג' חלק 7	הבחינה השנתית העיקרית נועדה לקבוע, במרווחי זמן של 12 חודשים לכל היותר, את רמת הבטיחות הכוללת של המתקן, היסודות ופני המשטחים.
בדיקות בטיחות תלת שנתיות	סעיף 6.2 ג' חלק 7	אחת לשלוש שנים תיערך בדיקת התאמת המתקן לדרישות התקן הרלוונטי על ידי מעבדה מאושרת
סכנת היחתכות והיצבטות	סעיף 8.3 חלק 2	תכן המיתקן יבטיח, שלא יהיה בו מקומות שהמשתמש עלול להיחתך או להיצבט בהם. אם בכל זאת אין אפשרות להימנע ממקומות כאלה לא יהיו מקומות אלה נגישים

נושא	הסעיף בתקן	פרטי ההוראה
סכנת הילכדות ראש	סעיף 8.4 חלק 2	תכן המתקן יבטיח שלא יהיה במתקן שום חלק, רכיב או אבזר שעלולים להילכד בהם חלקי גוף של המשתמש : אצבעות, יד, פרק וראש...במקומות במתקן שיש בהם שרשרות או חבלים, כגון : גשרים בין שני משטחים, כדי למנוע סכנה של תפיסת ראש או של נפילת גוף, המרווח המקסימלי לא יהיה גדול מ 250 מ"מ (25 ס"מ)
טיפול במשטחי גומי	סעיף 6.2 חלק 2	כיסוי בעל כושר בלימה הולם יונח על שטח המיתקן
חול מלוכלך ולא מטוחח	סעיף 6.3 חלק 2	חול טבעי שאינו מכיל חומר גרוס מלאכותי, שמידתו המקסימלית של כל גרגיר בו 3 מ"מ, בעובי שכבה של 300 מ"מ (30 ס"מ) לפחות
שילוט פרטי גן	סעיף 4.4 חלק 4	מתקן שנמצא מתאים לשימוש יסומן באמצעות שלט, הסימון יהיה ברור ובר קיימא וייעשה באותיות וספרות שגודלן 4 מ"מ לפחות, הסימון יכלול את הפרטים הבאים : - תאריך הבדיקה התקופתית האחרונה- תאריך הבדיקה התקופתית הבאה- פרטים מזהים של הבודק
שילוט שירותי חירום	סעיף 8.2.4 חלק 7	במגרש המשחקים יהיה שלט (סמל, איור) המציין את מקומו של אמצעי התקשורת הקרוב ביותר להזעקת שירותי חירום, כגון טלפון, ומספר שיש להתקשר אליו כדי לדווח על נזק רציני
ציון גילאים מותרים לשימוש במתקני משחק	סעיף 5.1 חלק 2	לפחות בשני מקומות באתר יוצבו שלטים המציינים לאיזה גיל מיועד המיתקן. במתקנים המיועדים למשתמשים עד גיל 4 ייכתב בנוסף, ילדים עד גיל 4 חייבים בהשגחת מבוגר
	סעיף 2.3 חלק 8	במקום בולט לעין אחד לפחות באתר המשחקים יוצב שלט בדבר החובה של השגחת בוגר, כמתואר בציר 2, שגודלו 35 ס"מ × 25 ס"מ לפחות. אם שטחו של אתר המשחקים גדול מ- 300 מ"ר יוצבו באתר שני שלטים כאלה לפחות

נושא	הסעיף בתקן	פרטי ההוראה
אי מיקום מתחת קו מתח גבוה	חלק 8	אין לקבוע את מקום אתר המשחקים על שטח, שעובר מעליו קו חשמל עילי (שאינו תת-קרקעי). מיקום כזה לקוי ביותר, הופך את המתקנים באתר ל"מסוכנים לשימוש" ומחייב את סגירת הגן.

נספח ב' – פירוט גני השעשועים שבהם בוצעה ביקורת ומדגם במתקנים אחרים

מ	מיקום	ליקוי	תיעוד
	גן שעשועים יד נתן רחוב הבנים	צינור היוצא מהאדמה.	
	גן שעשועים בהקמה עוצם	פתח ראשון – תקין. בהמשך, צר מהתקן : הינו 94 ס"מ בלבד. מצד שני של הגן : 98 ס"מ.	

	שברים בשביל הגישה. עמוד באמצע השביל.	גן שעשועים מרכזי עוצם	
	גדר שבורה.	גן שעשועים נוגה הרחבה	

	 	גדר שבורה, פילר חשמל פתוח וחשוף בכניסה לגן המשחקים.	גן שעשועים נהורה
--	--	--	-----------------------------

	גן שעשועים נהורה/שעורה נגישות לנכים מרחוב הגפן בלבד (תקין, אך ראוי להנגיש יותר).	
 	גן שעשועים ליד המזכירות ישוב שחר ברזיה לא פעילה וסתומה, בסמוך לגן נצפו ערמות פסולת בזמנים שונים.	

	גן שעשועים ניר חן	אין שילוט ע"פ התקן.
	גן שעשועים שדה דוד הרחבה	אין שילוט ע"פ התקן.
 	גן שעשועים תלמים	שלושה מתקני משחק שבורים.

			
 		היעדר נגישות, חוסר פירוט בשילוט, גידור לא מספיק.	מנוחה- מרכז היישוב ליד גני ילדים

		פירוט שילוט	מנוחה הרחבה (הבנים)	-
				בעיית נגישות. גדר – הגנה מרכבים. נהורה - ליד הבריכה
		בשביל קיימת מדרגה קטנה המקשה על הנגישות	שדה משה	

	חסרים פרטים בשילוט	שדה משה	
	חלודה רבה כמעט בכל המתקנים – יצירת "חולשה" במתקנים, יצירת סיכוני היפגעות ממקומות חדים ומלאים בחלודה.	מתקני כושר באמציה	

			
---	--	--	--

 A photograph showing a red metal pole in the foreground. There is a small, dark, irregular hole or mark on the pole. To the right of the pole is a yellow, semi-circular sign with horizontal ridges. The background consists of a green grassy field and trees under a blue sky.				
---	--	--	--	--

	ערימת גזם והיעדר גדר	מגרש מתקני משחק - שדה דוד.
		גן מתקנים בשטח של אמציה (שימש את אתר הקרווילות של כרמי קטיף). בשיחות בירור - הטלת אחריות הדדית.

		
	בדיקת תיקון ליקויים חוזרת - חלק מהמתקנים במצב לא תקין וחלק מהמתקנים במצב לא בטיחותי ומסוכנים לשימוש. חסר מדרך.	מתקני כושר בנהורה

	חסר מדריך.		
---	-------------------	--	--

	חסר מדרך.		
	עמוד מתכת שנוטר לאחר עקירת מתקן ישן.		

	חלודה רבה גם בחיבורים קריטיים ובעיגון לקרקע.	מגרש כדור- סל באמציה	
	ברגים משוחררים. ברגים חסרים.		

	מבנה מסוכן ופסולת בסמיכות למגרש.	מגרש כדור- סל בנוגה
	ללא גדר סביב המגרש. הקרבה לכביש מסוכנת.	מגרש משחקים שדה דוד - מרכזי

	הגדר נחתכה ומסוכנת.	- נחורה השעורה	
		- נחורה השעורה	

	חוסר בפרטים בשלט.	נהורה – ליד קופ"ח
	חסרים פרטים בשילוט. תאריך ביקורת הבא "2019" ..	שחר

	חוסר בגדר. ערימות פסולת בסמיכות לגן.	שחר
	חוסר פרטים בשילוט	ניר חן

	מתקני כושר לא מתוחזקים – חלק לא פועלים (יש שיורדים מהר במקום לאט / חלודה)	ניר חן
	חסרים פרטים בשילוט.	תלמים

	גדר עקומה. נדרשת נגישות קרובה מהכביש.	תלמים
	חסרים פרטים בשילוט.	שדה דוד – מרכזי.

	נגישות מהכביש	נוגה	
	חוסר פרטים בשילוט.	זוהר	

משרד הכלכלה והתעשייה
מינהל חקירה

סימוכין: 2021-540-4-1054870
תאריך עברי: כ"ד ניסן תשפ"א
תאריך לועזי: 06/04/2021

לכבוד
ראש העיר/ ראש המועצה המקומית/ ראש מועצה אזורית,

הנדון: שינוי התקן הרשמי ת"י 1498 חלק 8 "מתקנים למגרשי משחקים וחיפוי משטחי המגרשים: מגרשי המשחקים" מיוני 2018 על ידי גיליון התיקון מס' 1.

1. הריני להודיכם ששר הכלכלה והתעשייה עמיר פרץ אישר בחתימתו אכרזה על שינוי התקן הרשמי ת"י 1498 חלק 8 "מתקנים למגרשי משחקים וחיפוי משטחי המגרשים: מגרשי המשחקים" מיוני 2018 על ידי גיליון התיקון מס' 1.
2. מטרת גיליון התיקון לשנות את הסמל בשלט המחייב השנחת מבוגר, לסמל שהינו א- מגדרי:

סמל לפי חותקן שבתוקף סמל לפי עדכון שבגיליון התיקון

3. האכרזה פורסמה ברשומות ביום 21.02.2021 (ק.ת. 9197) ובה נקבע כי תיכנס לתוקפה 60 ימים מיום פרסומה.
4. בנוסף וכדי לאפשר לבעלי המתקנים/יצרנים/מתחזקים להתארגן לשינוי התקן, נקבעה תקופת המעבר כך שבמהלך שישה חודשים מיום כניסתו לתוקף של השינוי ניתן להשתמש בשלטים גם לפי התקן הישן וגם לפי התקן המעודכן.
5. בתום תקופת המעבר בכל המתקנים החדשים ידרש להציב שלט בהתאם לתקן המעודכן.
6. אדגיש, כל מי שיצטרך לחלופי את השלטים הקיימים עקב נזק שנגרם לשלט הקיים או חתיישנותו או מסיבות אחרות כלשהן, יידרש לפעול לפי התקן התקף במועד ההחלפה.

בכבוד רב,

איגור דוסקולוביץ'
הממונה על התקינה

נספח ד' – חשבונות הקבלן

חשבונית עסקה מאושר ע"י מהנדס הרשות

חשבונית עסקה 2

חשבונית עסקה

חברת גנית פארק בע"מ
 האזור 6 ת.ד. 3060
 מ. התעשייה קיסריה 36900
 טלפון: 04-6230565, פקס: 04-6230564
 עוסק מורשה: 611260861
 מספר תיק במע"מ: 511260861
 מס. תיק ביחידים: 217204636

web site: http://www.ganit.co.il
 e-mail: ganit@ganit.co.il

תאריך חשבונית: 30/11/20
 תאריך הדפסה: 02/12/20
 שעת הדפסה: 11:17
 מספר תעודה: 2000000733

לכבוד:
 מ.ה. לכיש @
 ד.ג. חב"ל ל"ש
 הגור: 75340
 טלפון: 08-6871666, פקס: 08-6848176
 מס' תיק במע"מ: 500261508

חשבונית עסקה 2000000733 - מקור

מק"ס	תאור מוצר	כמות	מחיר ליחידה	סה"כ מחיר
	באמצעות משכ"ל מס' עסקה 17-357-1 עבור תחזוקה נבמבר 2020	1.00 יח	0.00 שח	0.00
107940	אחזקה חודשית של אתר משחקים בש"מ	32.00 יח	226.56 שח	7,314.56
	מחיר כולל			7,314.56
	מע"מ (17.00%)			1,243.48
	סה"כ מחיר			8,558.04 שח

ברקור מספר חשבונית: *2000000733
 לתשלום עד: 30/11/20
 מס. לקוח: 302067
 תיק מע"מ לקוח: 500261508

תחזוקה גנית פארק
 גנית פארק בע"מ

מועצה אזורית לכיש
אישור חשבון
 סך: 7,314.56
 ש"ח וכל המ"א
 13,012,202.1
 13,012,202.1
 מהנדס הועדה המקומית לתכנון ולבנייה לכיש
 ומהנדס המועצה האזורית לכיש

חשבון מאושר ע"י החברה המנהלת מטעם משכ"ל

החברה לפיתוח משאבי אנוש
בשליטון המקומי (1995) בע"מ
ח.פ. 512126798

המנהל לביטוח חשבון
שירות המבחן (1995) בע"מ

תעודת חיוב מספר: 36373510

לכבוד:		לרש - מועצה אזורית	
25.01.2021 תאריך תשלום 25.01.2021 14.02 מועד תשלום 1 דף 48 שטח 17.03.2021 מועד תשלום 19.01.2021 מועד תשלום רכש של כרטיס 03-6235211 של הרכש 5000267 לקוח מועד לרש - מועצה אזורית 5025311 4000376 גבית מארז בע"מ מבטל מספר מקטע מספר מספר ל' כספים - רמת השרון	78340 08-6871606 051-648176 5000267 500261508 il.rog@tachiash.com		

קוד חברה		מחיר	
3000	P402105		
מ"א רשח מחירים			
P-402105-17-00357.1			
** לרש - מחיר חודשי של 1120			

שנה	מס' חשבון	תאריך	כמות	יחיד	מחיר יחיד	סכום
10	103440	חשבון מספר	1.00	סמ	8,558.04	8,558.04
		מחיר חודשי של 1120				
		סה"כ בוצע				58.04

מועצה אזורית לרש

אישור חשבון

7,314.56

מס' חשבון: 103440

מס' חשבון: 103440

מס' חשבון: 103440

מנהל המועצה האזורית לרש

מנהל המועצה האזורית לרש

רח' הארבעה 19, תל-אביב 67133, ת.ד. 20064, פל. 03-6235252, אפ. 03-5614183, www.mashcal.co.il

הזמנה לספק

מזעצה אזורית לכיש
נהורה ד.ג. לכיש רחם 79340
מחלקת רכש
טל: 08-6871686 פקס: 08-6871673

שנת תקציב: 2021
שנת פתיחה: 2021
אדר: יא
תשס"א: 1427
22/02/2021

לכבוד
החברה למסחר משאבי אנוש
עוסק מורשה: 612126758
רחוב הירשנר 15, תל אביב 67133
טלפון: 03-6235274 פקס: 03-5616659
אימייל: ischeil@mashcal.co.il
חשבר ספק: 7305072001

הזמנה לספק מס': 200
תאריך הזמנה: 22/02/2021

פרטי יחידה מוזמנת ומקבלת
יחידה: 1731 הנדסה
מקבל: חיי בן יעיש
הערות:
דרישה 3614 עבור תיקונים במתקני חצר סל"ב חוות.

נבקש לספק/לספק עבורנו את הסחורה/העבודה המפורטת כדלהלן:

מזהה	פירוט	יחידה	כמות	מחיר יחידה	סכום הנחה	סה"כ
1	שחר הרחבה משלב למעטפות בדגורות חלוצות	יחידה	1.00	684.80		684.80
2	שצ"פ נהורה ששורה שעות עבודה לעבודות שיסוף	יחידה	2.00	411.43		822.86
3	משלב למעטפות חלוצות	יחידה	1.00	428.80		428.80
4	עוצם יחידת מנהרה מנגשה	יחידה	1.00	2,048.00		2,048.00
5	אחידה תיקוני בנמי במשטח קיים	יחידה	2.00	352.00		704.00
6	בונה יחידת קצה	יחידה	1.00	2,048.00		2,048.00
7	עוצם הפעלת משאית מנוף	יחידה	0.50	3,047.63		1,523.82
סה"כ להחזנה: 8,260.28						
סה"כ הנחה: 0.00						
סה"כ לפני מע"מ: 8,260.28						
סה"כ מע"מ: 1,404.26						
סה"כ כולל מע"מ: 9,664.53						

1. לא לנרף לחשבוניות את העדק ההזמנה
2. בלי אישור הנזירות אין תקף להזמנה
3. התשלום לעבודות סדירותים כסף בקבלת הכספים ממ ממשלה

תשלום שוטף + 90 יום.
סוגיית תקציבים:

0. תקציב: 1769007789 נהורה-הקצבה לשובים
0. תקציב: 1769013799 שחר-הקצבה לשובים
0. תקציב: 1769007789 אמציה-הקצבה לשובים
0. תקציב: 1769007789 ניר חן-הקצבה לשובים
0. תקציב: 1769010789 עוצם-הקצבה לשובים

תאריך: מנהל הרכש
תאריך: מזכר הרשות
תאריך: ראש הרשות

נספח ה' - בדיקות ובקורות בידי המועצה מעבר לבדיקה הקבועה בידי גורמי

המקצוע החיצוניים

כאמור לעיל, מומלץ למועצה לבדוק ולבקר את מצב המתקנים והתחזוקה – הן באופן מסודר והן בבדיקות פתע מדגמיות.

לצורך זה, רצוי להכשיר עובד המועצה, אך חשוב לבצע את הבדיקות בהתאם לתקנים ומעבר אליהם.

להלן דוג' לא מחייבת לבדיקות שונות. הרשימה שלהלן נועדה לתת כיוון כללי. רצוי, שהמועצה תיוועץ עם גורמי מקצוע לשם החלטה על מהות, תוכן ואופן הבדיקה והבקרה.

בדיקה חודשית – מומלץ למועצה לערוך בדיקה ובקרה על הבדיקה החודשית הנדרשת לפי התקן - בדיקה חזותית פעם בחודש לגילוי מוקדם של פגמים, ולכל הפחות את הפרטים הבאים :

הפרטים הנבדקים	פגמים אפשריים
מבנה כללי	היעדר חלקי מבנה, סדקים, שברים וכדומה
אמצעי חיבור	היעדר אמצעי חיבור, התרופפות סגירה, היעדר אמצעי אבטחה מפני התרופפות
חלקים נעים	היעדר חומר סיכה במסבים, פגם בתנועה (חופש יתר או היתפסות)
שרשרות	אי תקינות החיבורים ושחיקתם
יסודות	חופש בין היסוד לקרקע, בליטת היסוד מעל פני הקרקע
כיסוי המשטחים שמתחת ובסביבתם	היעדר כיסוי, ניקיון הכיסוי
חבלים	השחתה

בדיקה תקופתית – מומלץ למועצה לערוך בדיקה ובקרה באופן מדגמי גם על הבדיקה התקופתית הנדרשת לפי התקן (כל מתקן ייבדק לפחות פעם ב-12 חודשים בבדיקה תקופתית על ידי מעבדה מאושרת) בהתייחס לפרטים הבאים :

הפרטים הנבדקים	פגמים אפשריים
מבנה	כיפופים, עיוותים, עיקולים, סדקים, שברים וכדומה
גימור פני השטח	חוסר ציפוי מגן, שיתוך (קורוזיה), סדקים או חריצים
אמצעי חיבור	היעדר אמצעי חיבור, התרופפות סגירה, היעדר אמצעי אבטחה מפני התרופפות, היעדר כיסויים, בליטות וקצוות חדים
קצוות	בליטות, נקודות חדות או קצוות חדים
חלקים נעים	שחיקת המסבים, היעדר חומר סיכה במסבים, פגם בתנועה (חופש יתר או היתפסות), רעש מופרז, חוסר מכסים וכדומה
מעקי יד	היעדר מעקי יד, כיפופים, שברים, התרופפות וכדומה
אמצעי עלייה	מדרגות או שלבים חסרים, שבורים או רופפים
מושבים	היעדר מושבים, התרופפות בחיבורים ושחיקה, מושבים פגומים, פינות חדות וכדומה
שרשרות	סדקים, סימני שיתוך (קורוזיה), נקודות חדות, התרופפות בחיבורים ושחיקה
כבלים	תקינים בהתאם לתקן הישראלי ת"י 1202. מתיחת הכבל בהתאם להוראות היצרן המתקין
יסודות	סדקים, שברים, חופש בין היסוד לקרקע, בליטת היסוד מעל הקרקע

כיסוי המשטחים מתחת למתקנים ובסביבתם	היעדר כיסוי, תזוזה של הכיסוי, כיסוי שגודלו אינו מספיק כדי לכסות את השטח הדרוש, ניקיון הכיסוי
פריטים מתכלים	היעדר פריטים, כיפופים, שחיקה, שברים, התרופפות, אנקולים פתוחים וכדומה
חלקים עשויים עץ	ריקבון, התקפת חרקים, סדקים מסוכנים
חבלים	השחתה, השפעת קרינה על סגולה, שחיקה

בדוח זה לא נכללו גני משחק שבמוסדות החינוך, אך ניתן להיעזר ברשימות שמשרד החינוך פרסם ככלי עזר נוסף כטבלה המצורפת להלן. משרד החינוך ציין שרשימת בדיקה זו אינה באה במקום בדיקה תקופתית חודשית של הבעלות ושנתית של מעבדה מאושרת על פי תקן ישראלי 1498 שבתוקף.

מספר	הנושא הנבדק	פגמים אפשריים	פגום/תקין	הפגם במתקן ומיקומו
1	שלמות וחוסר בחלקים	שלבים בסולמות או במדרגות		
2		מאחז יד		
3		מעקה/ ניצבים למעקה		
4		לוחות משטח דריכה		
5		שרשראות/כבלים/חבלים		
6		מושבים של נדנדות		
7		שברים, סדקים, עיוותים במתקן		
8		צמיגים פגומים, בלויים		
9		מסמרים וברגים בולטים		
10		חדויות ובלטות בעץ		
12		חדויות במתכת, בפלסטיק, בפיברגלס, שברים וקרעים.		
13	אמצעי חיבור	חיבור מושבי ספסל		
14		חיבור עמודי מתקנים		
15	שרשראות	חיבור שרשראות וחוליות שחוקות לנדנדות ולמעקות		
16	חיבורים	חיבור מעקים		
17		האם קיימים חיבורים מאולתרים?		

		האם קיימת השחתה ובלאי של חבלים?		18
		האם קיים חופש בין היסוד לקרקע? והאם היסוד בולט מעל הקרקע.	יסודות	19
		האם לכיסוי השטח כושר בלימה הולם (מצע חול – עומק 30 ס"מ)		20

נספח ו' – תעודות בדיקה של מכון התקנים הישראלי – ליקויים בשנת 2019²²

נספח ז' - בדיקות חודשיות

נספח ח' - תעודות בדיקה של מכון התקנים הישראלי לשנת 2020 – בחינה

שנתית

²² בתעודות אלו משנת 2019 מפורטים ליקויים ב-13 גנים. התעודות צורפו למכתב "שימוע לפני צו מנהלי" של אלכס דוקרביץ' מרכז בכיר מתקני משחקים במשרד הכלכלה והמסחר מיום 30.06.2019. לפי מכתב זה, מדובר בליקויים "שעלולים לסכן את המשתמשים" ויש חשד להפרת סעיפים 9(א) ו-9(א1) לחוק התקנים. החתום על המכתב אף הורה על סגירת המתקנים בהם נמצאו הליקויים, לדווח על סגירת המתקנים ולהגיש תעודות בדיקה. ואף הועברה התראה ממשרד הכלכלה לפני שימוע ומתן צווים לסגירת גנים. לפי דיווח מחלקת ההנדסה ופירוט שהועבר לביקורת כולל מכתב תגובה ממחלקת ההנדסה מאותו זמן, הליקויים תוקנו. תימוכין לבדיקות ללא ליקויים – בנספח ז' (בדיקות חודשיות) ובנספח ח' (תעודות בדיקה של מכון התקנים – בחינה שנתית) להלן. בהמשך, בבדיקות הביקורת לצורך דוח זה, נמצאו ליקויים כמפורט בנספח ב'.

לכידת כלבים

ממצאים

בעקבות מספר פניות, התבצעה ביקורת חלקית בתחום לכידת הכלבים. בהתאם לפניות, לוקח זמן רב עד לכידת כלב.

עם תחילת הבדיקה, התברר שבמחלקת איכות הסביבה ורישוי עסקים החל לעבוד עובד חדש במשרה חלקית שעובד בתחום זה ובזמן הנותר עובד במשימות המחלקה.

לדברי מנהל המחלקה, לפני מינוי העובד החדש, המועצה העסיקה קבלן חיצוני שעבד בתחום פעם בשבוע במשך כ-6 שעות. כיום יש מענה של איש מקצוע שלוש פעמים בשבוע.

מבדיקת הביקורת מול תושבים במספר ישובים, עולה כי במקרים בהם עלה צורך בלכידת כלבים, הטיפול בוצע במהירות ובסמוך לפנייה. עקב ממצא זה ובשל חוסר פניות, הביקורת לא ביצעה ביקורת מעמיקה. לפי הצורך והזמן, תישקל ביקורת מעמיקה.

במועצה לא נמצא נוהל בנושא.

באתר המועצה פרסום קצר לגבי תפקיד המחלקה: "המחלקה מטפלת בפינוי אשפה ובאחזקת ביובים, מעניקה שירותים וטרינריים ואחראית על הניקיון וההדברה במקומות ציבוריים, לכידות בעלי חיים משוטטים ועוד".

המלצות

נהלים - הנהלים וההנחיות חשובים כבסיס לניהול נכון של מערך לכידת הכלבים כחלק מכלל פעולות המחלקה.

הליך הלכידה מורכב משלבים שונים כפניה, זיהוי, התראה (במקרים שיוגדרו), הקפדה על הוראות הדין, מניעת צער בעל חיים ועוד.

לדעת הביקורת, על המחלקה והמועצה לקבוע נהלים בתחום.

נהלים יסייעו למחלקה ליישום התהליכים באופן ראוי וביצוע בקורות, יסייעו לתושבים ויגבירו את האמון ברשות.

נוהל כזה יכלול את תהליכי העבודה הנכונים, קביעת בעלי תפקידים וסמכויותיהם, תהליכי עבודה, בקרה ועוד.

להלן דוג' ממועצה אזורית חוף השרון. הדברים באים רק לשם הצגת נוהל קיים ואין בהבאת נוהל זה כדי להצביע על נכונות כל פרטיו או לקבוע את כל פרטי הנוהל הנדרש. הרעיון הוא להציג דוג' מעשית, שממנה ניתן ללמוד:

"נוהל לכידת כלבים משוטטים - מטרת לכידת הכלבים הינה שמירה על איכות החיים והביטחון של התושבים.

המטרה אינה העשרת קופת המועצה, אלא יצירת הרתעה ומניעת שוטטות בע"ח • הלכידות מתבצעות אך ורק לכלבים המשוטטים מחוץ לחצרות. אין לפתות כלב ליציאה מחצר בית • יש לעשות מאמץ מרבי לצלם את הכלב טרום הלכידה כשהוא משוטט ברשות הרבים וללא השגחה • יש לעשות מאמץ מרבי לקרוא שבב לכלב • אין לבצע לכידת כלבים באזור בו שוהים ילדים (להסתפק בצילום). יש להימנע באופן מוחלט משיחות עם ילדים. יש לקרוא להורה או לאדם בגיר ואין כל מקום לבקש מילד או נער להביא את הכלב על מנת לקרוא את השבב, גם כאשר התוצאה היא אי מתן דו"ח, אין להיכנס לעימות עם תושבים, במידה והתושב מתלהם יש לעזוב את המקום • על הפקח להזדהות לכל דורש בתעודה שבידיו. עליו ללבוש חולצת פיקוח לזיהוי • לא יתבצע שחרור כלבים שנלכדו בשטח. הכלבים יגיעו לכלבייה בתום סיור הלכידות • בשעות אחה"צ והערב- בתום סיור במושב יתלה הפקח את פירוט הלכידות, בשעות היום- הכלבייה תיצור קשר עם הבעלים טלפונית • בלכידות אחה"צ רצוי שיהיו נוכחים שני פקחים בנוסף ללוכד • במידה והכלב נצפה ללא רצועה אך הולך צמוד לבעליו, יש להסתפק באזהרה לבעלים • כלב שצולם בחוץ אך נכנס לשטח החצר, הפקח רשאי להיכנס לשטח החצר על מנת לקרוא את השבב, הלוכד לא ייכנס לשטח החצר • לא תתבצע אכיפה לכלבים משוטטים בשטחים חקלאיים, אלא על פי קריאה או תלונה של כלבי בר • אין להמתין שכלב יצא מחצר ו/או לקרוא לכלב לצאת מהחצר. למען הסר ספק, יובהר כי אין בריענון הנחיה זו כדי ללמד כי מפקחי המועצה פועלים או פעלו שלא בהתאם להנחיה הנ"ל".

פרסום לתושבים – הביקורת ממליצה לפרסם לתושבים את עיקרי הדברים באשר לבעייתיות בהשגרת בעל חיים משוטט, הוראות בנושא, מדיניות, ימי עבודה, דרכי פניה ועוד.

להלן דוג' ממועצה מקומית עומר :

"תושבים יקרים, לידיעתכם, מבצעי לכידת כלבים משוטטים יתבצעו גם בשעות לא שגרתיות (בשעות הבוקר המוקדמות ובשעות הלילה המאוחרות).

גם החודש תגביר המועצה המקומית עומר את האכיפה בנושא כלבים משוטטים.

המאמצים נשאו פרי ומספר הכלבים המשוטטים בעומר נמצא בירידה, עובדה המצביעה על כך שבעלי הכלבים דואגים שכלביהם לא ישוטטו, נשמח אם כולם ימשיכו לשמור על כלביהם.

במקביל אנו פועלים להקמת גינות משחקים לכלבים והנושא זכה לעדיפות ונמצא בשלבים מתקדמים לקראת ביצוע.

גן המשחקים לכלבים הראשון הוקם בפארק חצב, בסמוך למגרש שחב"ק (שחקו בקהילה), גן משחקים נוסף הוקם בפארק אטד וגן המשחקים השלישי לכלבים הוקם בפארק תפוז, בין האמפיתאטרון למגרש הקטרגל.

לתשומת לבכם – הקנסות המנהליים להם צפויים בעלי כלבים שילכדו על ידי המועצה :

כלב משוטט – 500 ש"ח,

כלב אשר אינו מחוסן או שהחיסון שלו פג תוקף – 1,500 ש"ח

כלב ללא רשיון או שרשיונו פג תוקפו – 500 ש"ח

אחזקת כלבים מסוכנים ללא רשיון – 5,000 ש"ח

אי התקנת שלט אזהרה בכניסה לחצר הבית – 250 ש"ח.

להלן תזכורת של עיקרי הוראות הדין בכל הקשור לטיפול והחזקה של כלבים :

- ניתן להחזיק כלב בעומר רק לאחר שסומן אלקטרונית וניתן רישיון להחזקתו. תוקף הרישיון הינו לשנה מיום הוצאתו (יש להודיע תוך 30 יום על כל שינוי שחל בפרטים של הרישיון).
 - כלב שגילו מעל ל- 3 חודשים חייב בחיסון כנגד כלבת אחת לשנה.
 - יש למנוע מהכלב מלצאת מחוץ לתחום חצר בעליו אותה יש להחזיק סגורה עם שער נעול ועליו שילוט המודיע על המצאות הכלב בחצר.
 - הוצאת הכלב מחוץ לחצר תעשה רק כאשר הכלב מובל ברצועה שאורכה אינו עולה על שני מטר. פיו של כלב המוגדר ככלב מסוכן חייב להיות חסום בזמם אשר אינו מאפשר לו לנשוך.
 - במידה וחס וחלילה הכלב נשך אדם יש להעביר את הכלב הנושך מיידית לבידוד בתחנת הסגר בב"ש למשך 10 ימים ולדווח, בתוך 24 שעות, לוטרנירית של המועצה.
 - אדם המטייל עם הכלב מחוץ לחצר חייב לפנות מיד, לפח אשפה סמוך, צואה שהשאיר כלבו במקום ציבורי או בחצרות של אחרים.
- חריגה מהאמור לעיל תחייב את המועצה לפעול ולנקוט בהליכים (לרבות הטלת קנסות והגשת אישומים פלילים)."
- ניתן ללמוד גם ממושב לכיש אשר יוזם "לכידה מרצון" ופרסם נוסח זה לתושבים :
"בטווח של השבועיים הקרובים יגיע אל המושב לוכד למסירת כלבים מרצון. כל מי שמעוניין למסור את הכלב מתבקש להודיע מבעוד מועד לאסנת ולסייע באותו היום לנושא הלכידה".

תיקון ליקויים

סכנת השרפות במועצה

בדוח לשנת 2020 נערך דוח בנושא טיפול המועצה במניעה והיערכות לשרפות. בשל חשיבות הנושא, נחזור תחילה על דברים כלליים בדבר חבות המועצה:

הרשות המקומית הינה שחקן מרכזי בהיערכות העורף האזרחי לאירועי חירום אזרחיים.²³ בסעיף 249(29) לפקודת העיריות [נוסח חדש] נקבע, כי על העירייה לעשות כל מעשה הדרוש לשם שמירה על תחום העירייה ועל בריאות הציבור והביטחון בו.²⁴ בנוגע למועצות המקומיות ולמועצות האזוריות נלמדת סמכות זו מסמכותה הכללית של המועצה לדאוג לפיתוח תחום המועצה ולשיפורו, לעשיית עבודות ציבוריות ולסילוק מפגעים ולפעול בכל עניין הנוגע לציבור בתחום המועצה.²⁵

ניסיון העבר הוכיח, כי במועצה אזורית לכיש קיים חשש משרפות העלולות להביא לפגיעות בנפש, ברכוש ובסביבה. המועצה "מאוימת שריפות", כהגדרת קב"ט המועצה, הן מבחינת היסטוריה של שרפות והן מבחינת הנתונים בשטח: משקים חקלאיים, צמחייה, עשבייה, מבני חקלאות רבים (חלקם נטושים עם עשבייה רבה מאוד), אתרי סילוק פסולת לא מורשים, ובמזרח לכיש – קרבה לחורשות ויערות. מלבד האיומים ה"טבעיים" קיים איום של טילים, בלוני תבערה וכיו"ב.

שרפות במועצה הצריכו בעבר אמצעי כיבוי רבים ומגוונים, כולל מטוסי כיבוי וכבאיות רבות, פינוי מוסדות, פינוי תושבים וסגירת כבישים. כמו כן, נגרמו נזקים כלכליים רבים.

התנאים אינם מקילים על ההתמודדות עם סוגיית השרפות: שטח שיפוט המועצה גדול יחסית למספר היישובים והתושבים ומפוצל מבחינה גיאוגרפית, תאי השטח מרוחקים ושונים, עם ממשקים וגבולות גזרה משותפים לגורמים רבים ומגוונים: מועצות אזוריות, קריית גת, מחנות צבא, שטחי אש, שטחי הרשות הפלסטינית,

²³ על פי סעיף 90א לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, אירוע חירום אזרחי הוא "אירוע הגורם לפגיעה חמורה בשלום הציבור, בביטחון הנפש או ברכוש המתייחס לציבור גדול או לשטח גדול, או אירוע שיש בו חשש לפגיעה כאמור, לרבות מחמת פגע טבע..."

²⁴ ראו גם סמכויות העירייה הנקובות בסעיפים 249(15) ו-249(31) לפקודת העיריות.

²⁵ סעיף 146 לצו המועצות המקומיות, התשי"א-1950; סעיף 63 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958.

חורשות ושמורות טבע, קק"ל רט"ג ועוד; חלק מיישובי המועצה גובלים ביער ובחורש, ישנם משקים חקלאיים רבים, עשבייה רבה, מבני חקלאות רבים (חלקם נטושים עם עשבייה רבה מאוד) ואתרי סילוק פסולת לא מורשים, התקציב אינו גדול יחסית לאוכלוסייה ועוד.

הדוח העלה, כי המוכנות לחירום ובכלל זה בתחום השרפות צריכה לעמוד במקום גבוה בסדר העדיפויות של המועצה. על המועצה לפעול בהתאם לדין, לכללים ולהנחיות ולפעול בשיטתיות ובעקביות להקמה, לתרגול ולהפעלה של כל אחד מהמערכים ועם בעלי התפקידים שאמורים לפעול בתחום זה.

בשיחות עם קב"ט המועצה – (גם בנוב' 2021) עם קב"ט המועצה הועלה, כי הוא ממשיך בנוהל הקיים, כי הוא מתריע מבעוד מועד בפני הוועדים המקומיים ושולח הודעות לשם מניעת שרפות ולמוכנות להתמודדות עמן. בנוסף לכך, הקשר עם רשות הכבאות התחזק. במזרח לכיש מכל הבחינות, המצב עדיין טוב יותר ממערב לכיש – כמו שהועלה בדוח.

ואולם, הוא מחזיק בדעתו כי יש לתקצב את הנושא ולספק אמצעי כיבוי כמו שהועלה בדוח. המועצה טרם נכנסה לבדיקה ולבירור החובות החלים עליה וכתוצאה מכך גם לא נקבעה מדיניות ותוכניות.

כבר כאן יצוין, כי בבדיקה מדגמית ביישובי מזרח לכיש (נטע, אליאב, שקף) ובחלק מיישובי מערב לכיש (זוהר, עוצם, נוגה, שדה דוד ותלמים), התברר שלא יושמו המלצות הביקורת. בלכיש רמת המוכנות נראית גבוהה ונעשו שיפורים. באמציה, רב"ש הישוב מברר מה ניתן לעשות ומגלה אכפתיות רבה, בכרמי קטיף אחד מהתושבים לקח על עצמו טיפול בנושא, אם כי רוב ההמלצות לא יושמו בשטח.

עיקרי המלצות ברמה הארגונית והתפעולית של המועצה

מבלי לגרוע מהנאמר בדוח העיקרי בנושא – להלן חזרה על עיקרי ההמלצות:

כללי – פעולות למניעת שרפות ופעולות למענה המיידי בעת שרפה קריטיות להתמודדות נאותה, ולכן יש לרכז מאמץ בהן. יש להעלות את רמת המודעות והמוכנות ולרתום את הוועדים, בעלי התפקידים והמתנדבים ביישובים באמצעות

שיתופי פעולה, הדרכה, תרגול והסדרת הקשר מול היישובים למניעת שרפות ולהעלאת רמת המוכנות לכיבוי ביישובים ובאזורים הסמוכים להם.

ההמלצות הארגוניות והתפעוליות מופיעות לאורך הדוח הקודם – 2020 - ובריכוז המסקנות וההמלצות המצורפות לו.

בין היתר הומלץ:

- להקים מנגנון ניהולי מתכלל למוכנות להתמודדות עם שרפות, שבין היתר יבצע מעקב ובקרה בשיתוף כלל הגורמים הרלוונטיים: מחלקת ביטחון, רשות הכבאות, רט"ג, קק"ל, משטרה, מחלקות רלוונטיות במועצה ועוד.
- בנוסף לכך, לקיים פעילות ציבורית באמצעות ועדת הביטחון במועצה בנושא מוכנות היישובים לחירום בכלל וכיבוי אש בפרט. לגבש דרכי פעולה בשיתוף נציגי היישובים וגורמי הביטחון השונים לצורך קידום מוכנות היישובים והמועצה לכיבוי אש ולתרחישי החירום השונים.
- לקדם מוכנות המועצה, הוועדים והתושבים על פי קריטריונים מקצועיים תוך קביעת תיעדוף לפי רמות סיכון, ולנקוט פעולה לאיגום משאבים.
- להעלות את המודעות ואת המוכנות במועצה וביישובים אצל בעלי התפקידים ואצל כלל התושבים, בין היתר באמצעות פרסום, הדרכה ותרגול.

לאור הסכנה וחשיבות העניין, מומלץ למועצה לקבוע מדיניות ברורה, סדורה וכתובה המתורגמת לנהלים מותאמים ולתוכנית עבודה שנתית ורב-שנתית, כולל תקצוב בתחום המוכנות לשרפות במועצה. קב"ט המועצה עמל והכין המלצות כמפורט בדוח. מומלץ לתאם עם רשות הכבאות ולערוך רשימה אחת מרוכזת, שתהא מקובלת על רשות הכבאות ובהנחייתה. מדובר, בין היתר, ברשימות ועדכון, הגדרות תפקידים, סדר פעולות, פירוט אמצעי כיבוי ומיקומם, הנחיות כלליות למניעת שרפות, פירוט צוותי כיבוי. יש לדאוג, שהרשימות תהיינה עדכניות.

כמו כן, מומלץ שהמועצה תקבע ותפרסם את המדיניות באשר לחלוקת האחריות בין המועצה ליישובים בנושא המוכנות וההתמודדות עם השרפות. ראוי שתחום

החירום באופן כללי והטיפול במוכנות, מניעה וכיבוי שרפות ישולב בתוכנית אסטרטגית של המועצה ויתורגם לתוכנית עבודה שנתית ורב-שנתית.

כעולה מהאמור בחלקים השונים בדוח הביקורת, על המועצה להמשיך ולהשתפר בקו של פעולות למוכנות כראוי בתחום השרפות בשטחה. לצורך כך, מומלץ להתחיל בתהליך סדור של תכנון, ארגון, היערכות, הכשרה ותרגול, תוך קיום מדידה, בקרה והפקת לקחים.

נוכח סכנת השרפות בתחום המועצה, מומלץ שהמועצה תשפר את היערכותה למניעת שרפות, להתמודדות עם שרפות ולצמצום נזקים, ובכלל זה – קביעת נהלים ובמידת הצורך חוקי עזר, שיפור מרכז ההפעלה, הכנת תוכנית הגנה; הכשרת אזורי חיץ; הכשרת דרכי גישה וסלילת דרכי מילוט; דאגה מראש לכלי צמ"ה; הכנת ציוד כיבוי ותשתיות מים עם מענה הולם בעת שרפה; שיפור תחום כשירות הצח"י והמתנדבים ביישובים בדגש על תרגולים, הכשרות ושיתופי פעולה בתחומי הביטחון והחירום, ובכלל זה בתחום המוכנות להתמודדות עם שרפות; היערכות כראוי במוסדות החינוך ובמבני הציבור; הכנה ראויה של מחסני החירום ושל ציוד הכיבוי לפעולה מיידית ומלאה.

מובן שהשאלה התקציבית ומורכבות המשימות הקשורות בהתמודדות עם השרפות עומדות לנגד מקבלי ההחלטות (וגם לנגד עיני הביקורת). עם זאת, הבעיה התקציבית או אמירה כי האחריות היא של רשויות אחרות (כמו רשות הכבאות, קק"ל ועוד) אינן פוטרות את המועצה מאחריות. ברור שהעניין התקציבי מהווה שיקול למידת העשייה של הרשות, וברור כי על הרשויות המוסמכות לפעול, אך אין בכך כדי להתיר חוסר טיפול או קרוב לכך, ועל המועצה לפעול בהקדם בהתאם ליכולותיה. לאור זאת, הומלץ למועצה לפעול לאיגום משאבים ולהנעת הרשויות השונות לפעולה במסגרת אחריותן. בין הרשויות העוסקות בתחום: משרדי הממשלה, גופי התכנון והביצוע הרלוונטיים, משרד התחבורה, נתיבי ישראל – החברה הלאומית לתשתיות תחבורה בע"מ, רט"ג, קק"ל ועוד.

לפני סיכום נציין, שב"תפיסת היסוד להפעלת העורף במצבי חירום", שפרסמה רשות החירום הלאומית בשנת 2010 צוין, כי הרשות המקומית היא "לבנת היסוד" בכל הקשור לטיפול באזרח וסיוע לו, ובכלל זה באירועי חירום.

ולענייננו, הנתונים בשטח מלמדים כי "הכתובת על הקיר" והסכנה לשרפות בשטח המועצה עומדת וקיימת. שיהוי במוכנות המועצה עלול לעלות בחיי אדם ובנזקים לסביבה ולרכוש. על המועצה ללמוד את הנושא, להפיק את הלקחים הנדרשים ולפעול ליישומם על מנת להבטיח את היערכותה ואת היערכות היישובים ובעלי התפקידים באופן המיטבי למניעת שרפות ואת תפקודם היעיל במהלכן. היערכות נכונה עשויה למנוע פגיעות בנפש וברכוש ולהקטין את הנזקים ואת הסבל שעלול להיגרם בעקבותיהן.

שרפות פסולת

בשנת 2021 (כמו בשנת 2020) לא התקבלו בתלונות הציבור של המועצה ולא בביקורת, פניות או תלונות בעניין שרפות פסולת, אך נודע מתושבים שהיו מספר שרפות יזומות (ממה שהביקורת הצליחה לברר – לא בידי חקלאים). התקבלו מספר פניות במועצה. הרושם הוא שהשרפות פחתו וייתכן והסיבה נעוצה בשוטר קהילתי שנראה יותר באזור.

רישום פניות למוקד:

תאריך	תאור	יישוב
12/08/2020	בצומת ניר חן שחר מדווחת על אנשים ששורפים דברים וגורמים לזיהום אוויר	ניר חן
11/11/2020	ריח שרוף חריף	יד נתן
07/12/2020	מדווחת על אתרי בנייה ששרופים פסולת בניין מבקשת שפקח יגיע למקום	עוצם
17/12/2020	מדווחת על אתרי בנייה ששרופים פסולת בניין מבקשת שפקח יגיע למקום	עוצם
17/06/2021	מתלוננת על שכן שהדליק אש בחצר שלו הרבה עשן רחוב סביון	ניר חן
24/10/2021	כבר כמה ימים שיש ריח חזק מאוד של שריפה. לפעמים פלסטיק. גם הבוקר היה ריח חזק כבר בחמש בבוקר	נהורה
24/10/2021	פונה לגבי ריח של שריפה בישוב נאורה ריחות עזים לא ניתן לשבת בחוץ	נהורה

01/01/2020	ריח שרוף.. שוב	יד נתן
03/05/2020	מישהו הדליק מדורה קטנה ליד המתנס והריח במתנס נוראי. האדם ששרף הלך והשאיר את המדורה דולקת.	נהורה

במאמר מוסגר יוער, כי שרפות פסולת אלקטרונית מתבצעות מעבר לקו הירוק ופוגעות בתושבי מזרח לכיש. מדובר בתופעה הנמשכת מזה מספר שנים. המועצה ונציגות היישובים שלחו התראות רבות למנהל האזרחי ולמשרדי הממשלה, אך התופעה נמשכת. המועצה יחד עם היישובים ואיגוד ערים אשקלון עוסקת בנושא. לאחרונה הוצבה באזור ניידת ניטור, ויש כוונה להגיש עתירה נגד המדינה באשר לאי טיפול ראוי. המועצה משקיעה לצורך מיגור מפגע זה אשר מגיע מחוץ לתחומי המועצה. הדעת נותנת, שהמועצה תשקיע משאבים וזמן, בהתאם לאחריותה וסמכותה, למיגור המפגעים הנוצרים בתחומה.

פינות מחזור פסולת

פסולת אלקטרונית – תיקון ליקויים

1. תחום טיפול המועצה בפסולת אלקטרונית נבדק בשנת 2017 ובשנת 2019 אז חזרו כמעט כל הליקויים. מצער כי תמונה דומה חזרה בשנים 2020 ו-2021, ואין לביקורת אלא לשוב על הדברים.
2. שוב, המועצה כמעט ולא עסקה בטיפול בפסולת האלקטרונית, לא מתבצעת אכיפה בתחום ולא יושמו המלצות הביקורת. חלק גדול מהפסולת נשאר בשטח ללא טיפול הולם; "הטיפול" בפסולת האלקטרונית נעשה פעמים רבות בידי תושבים בנקיטת פתרונות לא חוקיים, כגון השלכת הציוד בשולי היישובים, בוואדיות, בחורשות, בשולי השטחים החקלאיים ובאתרי סילוק פסולת לא מורשים; יש תושבים שמפנים פסולת אלקטרונית לרשויות אחרות או שמארגנים ריכוז של פסולת אלקטרונית שלא ברור מה נעשה איתה.

3. במזרח לכיש סובלים רבות משריפות פסולת אלקטרונית שמתבצעות בכפרי חבון ואף מתכוננים להגשת עתירה בעניין. מצער שבאותו זמן יש מקרים שפסולת אלקטרונית נשרפת בתחומי המועצה עם פסולת אחרת – כמובן לא בידי המועצה ולא בכוונה לשרוף פסולת אלקטרונית ולהזיק לתושבים ולסביבה.
4. עד כה, לא הוקמו מוקדי איסוף או מרכזי איסוף בהתאם לחוק; לא קיימת פרקטיקה של איסוף מכשירי חשמל גדולים שתושבים הוציאו מחוץ לבתיהם, במועדים קבועים. לא קיים הסדר – גם אם הסדר שברשות – לאסוף פסולת ציוד וסוללות מהמגזר הביתי, מבתי תושבים על פי קריאה ותיאום מראש, או בדרך אחרת שאושרה לפי החוק; לא הוצבו מכלי אצירה לפסולת ציוד אלקטרוני וסוללות; המועצה לא נערכה כראוי היערכות לקראת מועד איסור הטמנת סוללות ציוד חשמלי ואלקטרוני.
5. לשאלה חוזרת של הביקורת, ניתנה תשובה דומה, שנעשה ניסיון באמצעות מכרז להתקשרות עם גוף יישום מוכר שניתנה לו הכרה לגבי פסולת ציוד וסוללות מהמגזר הביתי, אך ניסיון זה לא צלח משום שחברה אחת לא ניגשה ועם האחרת ההתקשרות מתעכבת מסיבות שונות, ומהמועצה נמסר שיקדמו את ההתקשרות. התשובה כמובן אינה מקובלת. לקראת סיום כתיבת הדוח, נמסר לביקורת שהמועצה ממש לפני חתימת הסכם. הביקורת תמשיך לעקוב.
6. חשוב לשוב ולהדגיש, כי המלצות הביקורת בתחום הנדון באות לסייע למועצה ולתושבים. אי פעולה בהתאם לנדרש כמובא בהמלצות הביקורת, מהווה, המשך תקלה הן במישור החוקי והמנהלי והן במישור הסביבתי המקומי והגלובלי – במיוחד בכל הקשור לסוגיית האקלים - ובמתן השירות לתושבים. בעיכוב יישום המלצות יש נטילת סיכון לא מידתי בתחום הסביבתי והמשפטי, ומומלץ למועצה לטפל בתחום זה בהקדם.

בחינת זרם "הפחים הכתומים" – תיקון ליקויים

1. על אף המלצת הביקורת בדוח 2019, לערוך בחינה מעמיקה של יישום זרם הפח הכתום במועצה, לא בוצעה בדיקה מעמיקה בנושא והתפיסה היא ש"אין הצלחה עם הפח הכתום" ולדברי מנהל מחלקת התברואה "המועצה לא בנויה לזה עם השטח והפיזור שלה".
2. הביקורת כבר עמדה על היתרונות בהסדר הפחים הכתומים: נוחות לתושבים, חיסכון למועצה – בניהול נכון של זרם הפח הכתום, נראה שניתן לחסוך עלויות רבות של המועצה כמו חיסכון בסבבי משאיות האשפה, הפחתה בהיקפי ההטמנה ועוד, תפיסה ערכית וחינוכית.

איסוף קרטונים – תיקון ליקויים

1. בדוח 2019 השתקפה תמונת מצב בעייתית בתחום איסוף הקרטונים והנייר למחזור. הדברים באו לידי ביטוי בפניות רבות מאד למועצה כמעט מידי יום. המועצה התקשרה עם קבלן חדש ובדו"ח תיקון ליקויים לשנת 2020 תמונת המצב השתפרה אם כי היו לא מעט פניות. בשנת 2021 המצב השתפר והיו פחות פניות.
2. עוד יצוין לטובה, שנוספו מספר מתקנים ייעודיים, אם כי יש לשפר את פיזור וקרבת המתקנים לתושבים נוספים; מבדיקה מדגמית של הביקורת בשנת 2021 במספר פעמים ובמוקדים שונים עולה, שבאופן כללי מעט תושבים משתמשים בכל מתקני המחזור, למעט מכלי משקה וקרטונים. עדיין פסולת אריזות ופסולת מסוגים שונים מושלכות הן לפחים הרגילים והן למצבורי פסולת פיראטיים, לפינות גום ואף לשולי הדרכים.
3. החל מאמצע שנת 2021 הוקמה פינת מחזור גדולה – עם מתקני מחזור לסוגי הפסולת השונים - בסמוך למבנה משרדי המועצה. הכוונה הייתה טובה – להקים תחנת מחזור גדולה ויעילה בנהורה לטובת התושבים.. פינה זו על מתקניה, אינה מסודרת, פסולת רבה מושלכת סביב למתקני המחזור, פסולת רגילה הושלכה לפחים לא מתאימים, אריזות הושלכו על בסמוך לפחים, חלק מהפסולת מתעופפת ברוח, השלט קרוע. כל מילה נוספת מיותרת.

4. מנהל המחלקה החליט לנעול תחנת מחזור זו. בבירור חוזר של הביקורת התקבלה תשובה, שהמועצה בהליכי התקשרות עם חברה לצורך שדרוג כל תחנות המחזור במועצה.
5. הביקורת מצאה כלובי מחזור קרטון מלאים על גדותם וקרטונים מושלכים באזור – בעיקר ליד מכולות: נהורה ושדה דוד. נמסר מהמחלקה, כי הנושא טופל על ידי דרישה מבעלי המכולות לשטח את הקרטונים.

פילוח פניות לשנת 2020 וחלק מ-2021

קטגוריה	יישוב	תאור	תאריך
איסוף מתכות למיחזור- מתקן מלא	אליאב		30/05/2020
איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא	אליאב	2 הפחים ממלאים	30/05/2020
איסוף קרטונים למיחזור	אליאב		31/05/2020
איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא	שקף	מתקן מלא	01/06/2020
איסוף קרטונים למיחזור	שדה משה		01/06/2020
איסוף קרטונים למיחזור	שדה משה		05/06/2020
איסוף קרטונים למיחזור	אליאב	קרטוניה מלאה כבר מספר ימים	06/06/2020
איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור	אליאב	יש צורך בריקון של מחזור קרטוניות (רגיל + דק) מתכת נייר ופלסטיק	06/06/2020
איסוף קרטונים למיחזור	אליאב	מתקן מלא כבר המון זמן	07/06/2020
איסוף ניירות ועיתונים	אליאב	מלא המון זמן	07/06/2020

			למיחזור- מתקן מלא
07/06/2020	מלא המון זמן	אליאב	איסוף מתכות למיחזור- מתקן מלא
08/06/2020	מדווחת שיש צורך בפינוי מיכל המחזור.	יד נתן	איסוף מתכות למיחזור- מתקן מלא
14/06/2020	הקרטוניה מלאה	שדה משה	איסוף קרטונים למיחזור
26/06/2020	מדווחת שהקרטוניה במושב שבורה מבקשת להחליף או לתקן	לכיש	איסוף קרטונים למיחזור
05/07/2020	מדווח שלא מפנים את הקרטוניה	שקף	איסוף קרטונים למיחזור
06/07/2020	מבקש לפנות מלא	שקף	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
09/07/2020		אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
09/07/2020	מדווח שהמתקן קרטונים מלא וצריך לפנות	שקף	איסוף קרטונים למיחזור
09/07/2020	בני דקלים ברחוב כיסופים המתקן למתכות - עמוס	בני דקלים	איסוף מתכות למיחזור- מתקן מלא
10/07/2020		שקף	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא

10/07/2020		שקף	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
10/07/2020	כלוב מלא	שקף	איסוף קרטונים למיחזור
12/07/2020	קרטוניה מפוצצת	תלמים	איסוף קרטונים למיחזור
15/07/2020	מבקש הוספת מיחזורית של בקבוקי פלסטיק	עוצם	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
21/07/2020	מדווחת על מתקן מחזור לזכוכיות מלא ליד המכולת מבקשת להגיע לפנות	נר חן	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
22/07/2020	מדווחת ששני מתקני המיחזור זכוכיות ליד האלונת מלאים	לכיש	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
26/07/2020		אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
28/07/2020	המשאית שבאה היום בבוקר (יום ג') לרוקן את הקרטוניה השאירה אחריה קלקרים מפוזרים וליכלוך רב	נהורה	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור

06/08/2020		אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
06/08/2020	המתקן שבור. בקבוקים נשפכים החוצה	שדה משה	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- שבר במתקן
06/08/2020	מדווח על מתקני מחזור מלאים בכיסופים	בני דקלים	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
07/08/2020		לכיש	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
07/08/2020		יד נתן	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
07/08/2020		יד נתן	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
10/08/2020	לפנות את הקרטוניה מלאה	ניר חן	איסוף קרטונים למיחזור
10/08/2020	לפנות מלא	ניר חן	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא

11/08/2020	המתקן במושב מלא ואי אפשר לזרוק יותר בקבוקים	נר חן	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
14/08/2020	הקרטוניה מלאה...	אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
17/08/2020		אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
17/08/2020	מדווח שיש צורך באיסוף קרטונים מהמכולת.	תלמים	איסוף קרטונים למיחזור
20/08/2020	מדווח שוב על קרטוניות מלאות שחייב לפנות בהקדם	שקף	איסוף קרטונים למיחזור
25/08/2020	מדווחת שעד עכשיו היה להם קרטוניה של אמניר הבוקר הגיעו לפנות וראו שמישהו החליף את הקרטוניה לקרטוניה של ק.מ.מ אז או שהם יגיעו לפנות או שיחזירו להם את הקרטוניה של אמניר	נר חן	איסוף קרטונים למיחזור
28/08/2020	הכל גולש!!!!	אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
28/08/2020	קרטוניה מלאה ונשפכת לכביש	אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
28/08/2020	הקרטוניה עולה על גדותיה. מבקשים לפנות בהקדם	אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
28/08/2020	הפחים עולים על גדותיהם	אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
30/08/2020	המצב נמשך מעל חודשיים	אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
30/08/2020	המתקנים של המיחזור מלאים לחלוטין	אליאב	איסוף ניירות ועיתונים

			למיחזור- מתקן מלא
31/08/2020	מדווח שברחוב כיסופים המיכל קרטונים מלא	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
03/09/2020	המיתקן מלא	מנוחה	איסוף קרטונים למיחזור
03/09/2020	קרטוניה מלאה!	נטע	איסוף קרטונים למיחזור
03/09/2020	מלללא	נטע	איסוף קרטונים למיחזור
07/09/2020	מדווח שמיכל המחזור של הקרטונים מלא מבקש שיגיעו לפנות.	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
07/09/2020	מדווח שהקרטוניה מלאה וצריך לפנות	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
08/09/2020	מדווח שהקרטוניה ליד המכולת מלאה וצריך להחליף אותה כי היא שבורה	תלמים	איסוף קרטונים למיחזור
09/09/2020	מדווח שהקרטוניה ברחוב כיסופים מלאה מאוד וצריך לפנות	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
09/09/2020	מדווחת שלקחו את הפחי מחזור של הנייר מבקשת שיחזרו אליה למה פינו אותם.	יד נתן	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
09/09/2020	הקרטוניה מלאה וגולשת לרחוב!!!!!!	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
09/09/2020	ברח כיסופים המתקן למיחזור ניירות וקרטונים מלא	בני דקלים	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור

10/09/2020	מדווחת שהמיכל מחזור של הקרטונים מלא מבקשת שמישהו יגיע לפנות.	נר חן	איסוף קרטונים למיחזור
10/09/2020	מדווח על 2 קרטוניות מלאות מאוד	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
10/09/2020	קרטוניה מפוצצת ממש לא נעים לעבור ליד..	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
11/09/2020	שלום רב מזה כמה ימים ששתי הקרטוניות ביישוב מלאות עד אפס מקום. הקרטונים מתפזרים על הרצפה בכל הרחוב. נשמח לפינוי מהיר של הפסולת.	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
13/09/2020	מדווח שהקרטוניה של היישוב מלאה	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
14/09/2020	מלא	מנוחה	איסוף מתכות למיחזור- מתקן מלא
14/09/2020	מלא	מנוחה	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
14/09/2020	מלא	מנוחה	איסוף קרטונים למיחזור
14/09/2020	2 הקרטוניות מלאות. זה כבר גולש למדרכה. עוד מעט ילדים יצטרכו לרדת לכביש בשביל לעבור שם	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
14/09/2020	הקרטוניה לא רוקנה הרבה זמן וגולשת כבר לכביש	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
14/09/2020	הקרטוניה בבני דקלים עמוסה ישנה כמות כפולה זרוקה בחוץ	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
14/09/2020	המתקן של הבקבוקים מלא ואנשים מתחילים לזרוק מסביב כתוצאה מכך.	לכיש	איסוף בקבוקי פלסטיק

			למיחזור- מתקן מלא
15/09/2020	מדווחת שמיכל מיחזור הקרטונים מלא מבקשת שיגיעו לפנות בדחיפות	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
16/09/2020	מסווח על מיכל מיחזור קרטונים מלא	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
16/09/2020	מסווח על מיכל מיחזור עיתונים ונייר מלא	בני דקלים	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
17/09/2020	מדווח על עמדת מחזור קרטונים מלאה	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
20/09/2020		שחר	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
21/09/2020	מדווח על מיחזור קרטונים מלא הכל מתפזר על הריצפה	מנוחה	איסוף קרטונים למיחזור
21/09/2020	המיתקן מלא וכל הרחבה	מנוחה	איסוף קרטונים למיחזור
22/09/2020	מדווח על קרטונים על הריצה וקרטוניה שצריך לפנות	תלמים	איסוף קרטונים למיחזור
22/09/2020		אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
22/09/2020	מדווח על מיכל מלא של הניירות	בני דקלים	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא

23/09/2020	נא לרוקן	אליאב	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
24/09/2020		שדה משה	איסוף קרטונים למיחזור
24/09/2020	מדווח שהמתקן מיחזור של בקבוקי הפלסטיק מלא ברחוב כיסופים ליד הגנים	בני דקלים	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
24/09/2020	מדווח שהמתקן מיחזור לניירות מלא ברחוב כיסופים ליד הגנים	בני דקלים	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
25/09/2020		שדה משה	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
28/09/2020	המתקן מלא. לא הגיוני שכל פעם צריך להודיע תסדירו כבר בבקשה מחזור איסוף הגיוני ותואם לגודל הישובים.	אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
29/09/2020	מתקן מלא	יד נתן	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
30/09/2020	רחוב כיסופים מדווח על מחזור נייר מלא	בני דקלים	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
04/10/2020		מנוחה	איסוף ניירות

			ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
04/10/2020		מנוחה	איסוף מתכות למיחזור- מתקן מלא
05/10/2020	קרטוניה באמציה מאחורי המפעל צימוקים הישן מלאה וגולשת	אמציה	איסוף קרטונים למיחזור
05/10/2020	מתקן איסוף בקבוקי פלסטיק למחזור מלא	שדה משה	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
06/10/2020	מבקשת לפנות את הקרטוניה ליד המכולת	שדה דוד	איסוף קרטונים למיחזור
11/10/2020	קרטוניה מלאה!!	נטע	איסוף קרטונים למיחזור
11/10/2020	מדווח על מתקן מיחזור לקרטונים מלא	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
11/10/2020	מדווח על מתקן מיחזור לנייר מלא	בני דקלים	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
12/10/2020	קרטוניה מלאה גולשת לכל הכיוונים אשמח שיטפלו בהקדם	מנוחה	איסוף קרטונים למיחזור
12/10/2020		אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
13/10/2020	דלת חסרה למתקן מיחזור בקבוקי פלסטיק	שדה משה	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור - מתקן שבור

13/10/2020		שדה משה	איסוף קרטונים למיחזור
14/10/2020	בהמשך לפנייתי הקודמת חזרתם אלי ואמרתם שהקרטונים פונו למיחזור היום מבדיקה שערכתי הקרטוניה לא פונתה	אמציה	איסוף קרטונים למיחזור
14/10/2020		בני דקלים	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
14/10/2020	כיסופים ליד הגנים - מדווח שהקרטוניה מלאה	שקף	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
16/10/2020		בני דקלים	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
16/10/2020	מדווח על מיחזור מלא של קרטונים	בני דקלים	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
18/10/2020	יש מתקן בהרחבה שמדלגים עליו הרבה פעמים. במיום רביעי האחרון כשפינו בכל המועצה דילגו עליהם שוב.	שדה דוד	איסוף קרטונים למיחזור
19/10/2020		בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
19/10/2020	פח ניירות עולה על גדותיו המון ניירות בחוץ. צריך פינוי דחוף.	בני דקלים	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
19/10/2020		בני דקלים	איסוף מיחזור תקלות

			כלליות מחזור
20/10/2020	מדווח על קרטוניה מלאה	מנוחה	איסוף קרטונים למיחזור
21/10/2020	פח מיחזור הנייר מלא סביבו מונחים המון ניירות שמתפזרים בכל מקום	בני דקלים	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
21/10/2020	הקרטוניה גולשת. צריך פינוי דחוף	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
21/10/2020	שתי הקרטוניות ביישוב מלאות עד למעלה אין מקום נוסף והקרטונים נשפכים ומתפזרים ברחוב	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
23/10/2020	מדווחת שצריך לפנות את הקרטוניה	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
25/10/2020	מדווח על קרטוניה מלאה ליד המכולת	שקף	איסוף קרטונים למיחזור
26/10/2020	מדווח על מיכל מחזור לקרטונים וניירות מלא	בני דקלים	איסוף קרטונים למיחזור
27/10/2020		שדה משה	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- שבר במתקן
28/10/2020	שלום בשכונת הקראווילות בשקף מתקן איסוף הנייר והקרטוניה עולים על גדותיהם. אני לא יודעת מה קורה בשאר המושב אבל בכל מקרה בקראווילות צריך פינוי מהיר כי אי אפשר יותר לזרוק שם.	שקף	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
03/11/2020	מתקן מלא בקבוקי פלסטיק	לכיש	איסוף בקבוקי פלסטיק

			למיחזור- מתקן מלא
06/11/2020	המתקן בבני דקלים מלא מסביב מונחות שקיות רבות וכל האשפה מתפזרת. חבל שבגלל חוסר פינוי בזמן היישוב כולו מתלכלך ולא ניתן למחזר	בני דקלים	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
08/11/2020	בקבוקים שבורים מתקן מפוצץ בקבוקי זכוכית	שדה משה	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
08/11/2020	מדווח על מתקן מחזור בקבוקים מלא	בני דקלים	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
09/11/2020		אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
10/11/2020	מתקן מפוצץ בבקבוקים	שדה משה	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
10/11/2020	המיכלית מלאה עד אפס מקום. צריך לפנות	שדה משה	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור - מתקן שבור
10/11/2020	מדוחת שהמחזור בקבוקים מלא	שדה משה	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
12/11/2020	יש עמוס וכל הניירות מתפזרות ביישוב.	בני דקלים	איסוף ניירות ועיתונים

			למיחזור- מתקן מלא
12/11/2020	זמן רב שלא פינו את הניירות והעיתונים.	בני דקלים	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
13/11/2020	מדווח על מתקני נייר מלאים עד הסוף	נהורה	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
17/11/2020	יש צורך בפינוי מתקן מיחזור זכוכית	שדה משה	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור - מתקן שבור
27/11/2020		יד נתן	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
07/12/2020	מבקשת לפנות את המיכלי מיחזור	יד נתן	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
11/12/2020	כבר מעל לשבועיים מאז הקריאה הראשונה.	יד נתן	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
14/12/2020	שניהמתקנים מלאים	יד נתן	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
15/12/2020		נטע	איסוף קרטונים למיחזור

20/12/2020	מבקשת להוסיף עוד פחי מחזור כי 2 לא מספיק והם מתמלאים מהר	יד נתן	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
21/12/2020	מדווחת על מיחזורית של בקבוקים מלאה בכיסופים	בני דקלים	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
26/12/2020	האם יש מקום כלשהו בבני דקלים בו אפשר להניח סוללות למיחזור?	בני דקלים	איסוף סוללות בטירות למיחזור
31/12/2020	לא בוצע פינוי זמן רב והפחים ככה מעל שבועיים	יד נתן	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
27/02/2020	שני המתקנים מלאים. זקוקים לפינוי בהקדם. תודה	לכיש	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- שבר במתקן
07/01/2020	מתקן מלא	לכיש	איסוף קרטונים למיחזור
13/01/2020	מבקשת לפנות קרטונים ליד הצרכניה	יד נתן	איסוף קרטונים למיחזור
16/01/2020	מתקן איסוף קרטון מלא	אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
16/02/2020	קרטוניה מפוצצת. צריכה פינוי	נטע	איסוף קרטונים למיחזור
16/02/2020	קרטוניה בנטע מלאה	נטע	איסוף קרטונים למיחזור

16/02/2020		נטע	איסוף קרטונים למיחזור
16/02/2020	מדווח על קרטונים במרכז הישוב שיבואו לאסוף	שקף	איסוף קרטונים למיחזור
18/02/2020	מתקן מלא וגולש וצריך לתקן את החשונית לנעילת המתקן	לכיש	איסוף קרטונים למיחזור
23/02/2020	פינוי קרטונים	מנוחה	איסוף קרטונים למיחזור
27/02/2020	מתקן מלא. צריך בבקשה לתקן את המתקן כך שלא יוכלו לפתוח אותו ורק להכניס קרטון משוטח פנימה. תודה	לכיש	איסוף קרטונים למיחזור
03/03/2020	קרטוניה מלאה	מנוחה	איסוף קרטונים למיחזור
10/03/2020	קרטוניה מפוצצת	לכיש	איסוף קרטונים למיחזור
11/03/2020	מיחזורית קרטונים מלאה	אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
11/03/2020	הקרטוניה מלאה	מנוחה	איסוף קרטונים למיחזור
12/03/2020	מלא	נטע	איסוף קרטונים למיחזור
12/03/2020	קרטוניה מפוצצת	נטע	איסוף קרטונים למיחזור
12/03/2020		נטע	איסוף קרטונים למיחזור
12/03/2020	הקרטוניה עולה על גדותיה ולא נאספה זמן רב.	נטע	איסוף קרטונים למיחזור

22/03/2020	מלא	אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
22/03/2020	המתקן מלא	אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
30/03/2020	המתקן עולה על גדותיו	נטע	איסוף קרטונים למיחזור
05/04/2020	הקרטוניה מלאה	מנוחה	איסוף קרטונים למיחזור
07/04/2020	קרטוניה מפוצצת! דווח כבר לפני מספר שבועות ולא נעשה דבר.	נטע	איסוף קרטונים למיחזור
16/04/2020	הקרטונים עולים על גדותיהם ומתפזרים מסביב.	נטע	איסוף קרטונים למיחזור
17/04/2020	לא נאסף כבר 4 שבועות	אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
19/04/2020	תקופה שלא מפנים את הקרטוניה והפסולת עולה על גדותיה תמונה מלפני החג.	נטע	איסוף קרטונים למיחזור
23/04/2020	עדיין לא פינו וזה עושה ממש בלגאן ביישוב ואין לאן לפנות את הקרטונים	נטע	איסוף קרטונים למיחזור
25/04/2020	הקרטוניה בנטע עולה על גדותיה מזה שבועות אנא טיפולכם	נטע	איסוף קרטונים למיחזור
26/04/2020	לא פינוי קרטונים ובקבוקי פלסטיק במושב לכיש	לכיש	איסוף קרטונים למיחזור
30/04/2020	קרטוניה בנטע מלאה מאוד מאוד	נטע	איסוף קרטונים למיחזור
03/05/2020	הקרטוניה מלאה עד אפס מקום	שדה משה	איסוף קרטונים למיחזור

10/05/2020	מלא וגולש החוצה	אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
10/05/2020	קרטוניה מלאה- צריך פינוי בהקדם	אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
12/05/2020	הכלוב מלא וגם ההקף	מנוחה	איסוף קרטונים למיחזור
21/05/2020	מתקן מלא	נר חן	איסוף קרטונים למיחזור
07/01/2020		לכיש	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
16/01/2020	מתקן לאיסוף נייר מלא	אליאב	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
25/01/2020	מתקנים מלאיםמעל חודש...דיווח שלא טופל מעל 3 שבועות	יד נתן	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
27/01/2020	מדווחת על מיחזורית של נייר מלאה כחודש	יד נתן	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
30/01/2020		אליאב	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
31/01/2020	מתקני המיחזור מלאים מזה מספר שבועות	יד נתן	איסוף ניירות ועיתונים

			למיחזור- מתקן מלא
31/01/2020	שני מתקנים מלאים	נר חן	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
02/02/2020		אליאב	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
03/02/2020	מתקן דחוס אין מקום להכניס כלום	יד נתן	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
06/02/2020	שני המתקנים לנייר מלאים	נר חן	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
13/02/2020	מתקני מחזור מלאים עד אפס מקום מזה זמן רב מאוד.	אליאב	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
14/02/2020	שני הפחים מלאים לחלוטין	אליאב	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
14/02/2020	פחי מחזור הנייר באליאב מלאים כבר זמן רב	אליאב	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
14/02/2020	המתקנים למיחזור נייר בישוב מפוצצים. העניין גורם ללכלוך רב סביב המתקנים והנחת שקיות עם נייר	אליאב	איסוף ניירות ועיתונים

	ברחבתם. יש לפנות את המתקן בהקדם האפשרי ובכלל יש לפנות את מתקני המיחזור בתדירות גבוהה יותר		למיחזור- מתקן מלא
16/02/2020	מיכלי המיחזור עולים על גדותיהם כבר כמה שבועות וכל הסביבה מלאה בפסולת נייר	יד נתן	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
18/02/2020		לכיש	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
04/03/2020		אליאב	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
15/03/2020	מדווח כי המתקן מחזור של הניירות מלא.	בני דקלים	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
22/03/2020	בחניה ליד המעון המתקן מלא	בני דקלים	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
22/03/2020	2 הפחים סתומים	אליאב	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
31/03/2020		אליאב	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
03/04/2020		שקף	איסוף ניירות ועיתונים

			למיחזור- מתקן מלא
17/04/2020		שקף	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
17/04/2020	לא פונה כבר 4 שבועות	אליאב	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
19/04/2020		בני דקלים	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
21/04/2020		שקף	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
28/04/2020		בני דקלים	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
22/03/2020		אליאב	איסוף מתכות למיחזור- מתקן מלא
17/04/2020		אליאב	איסוף מתכות למיחזור- מתקן מלא
04/05/2020		יד נתן	איסוף מתכות למיחזור- מתקן מלא

07/01/2020		לכיש	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
12/01/2020	הבקבוקים מתחילים להתפזר מסביב....	נטע	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
27/01/2020	כבר דיווחתי. טרם רוקן. מתפזר	נטע	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
29/01/2020	מתקן מלא ביישוב נטע	נטע	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
02/02/2020	כבר מחודשיים (אולי יותר) שלא מפנים את פחי המחזור. אם הקבלן לא יודע איפה זה נטע אפשר לשלוח לו את הטלפון שלי	נטע	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
04/02/2020	בבקשה לרוקן	נטע	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
07/02/2020	מפוצץ בקבוקים	נטע	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
04/03/2020		אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא

11/03/2020	מתקן מלא	אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
13/03/2020		יד נתן	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
15/03/2020	מדווח כי המתקן מחזור של הבקבוקי פלסטיק מלא.	בני דקלים	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
15/03/2020		אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
22/03/2020	התראה מס 2 ה 1 לפני 10 ימים !!	אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
22/03/2020	הפח מלא עם המון בקבוקים מחוץ למתקן. בחניית המעון	בני דקלים	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
22/03/2020	הפח מלא לגמרי	אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
26/03/2020	מתקן מפוצץ. בקבוקים נופלים החוצה	אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא

29/03/2020	בוקר טובזו פניה מס' שלוש שלי בנושא אבקש את התייחסותכם בהקדם	אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
01/04/2020	זו קריאה מס 4 בשבועיים האחרונים	אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
05/04/2020	מתקן צמוד למעון ובתי הכנסת מלא	בני דקלים	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
19/04/2020	מלא מלא. יש הרבה בחוץ	בני דקלים	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
21/04/2020		שקף	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
23/04/2020		נהורה	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
28/04/2020		בני דקלים	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
03/05/2020	מיתקן מפוצץ בקבוקים ליד הבית כנסת בנהורה בהרחבה	נהורה	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא

10/05/2020	המיכל מחזור של בקבוקי פלסטיק מלא. בבקשה שיבואו לרוקן	נהורה	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
10/05/2020	צריך פינוי בהקדם	אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
17/04/2020	מדווחת שהמתקן מחזור מלא ויש צורך לפנות אותו.	לכיש	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
17/04/2020	לא פונה כבר 4 שבועות	אליאב	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
21/04/2020	מתקן מלא נא לפנות	שקף	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
26/04/2020	מיתקן המיחזור לבקבוקי זכוכית מלא לא פונה	נר חן	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
04/05/2020		יד נתן	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
04/05/2020	מיתקן מלא מלא בקבוקים	נהורה	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא

06/05/2020	מדווח שהמתקן של הקבוקי הזכוכית שבור	שקף	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
10/05/2020	צריך פינוי	אליאב	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
27/01/2020	מדווח על איזור עם פסולת מחזור ששוכבת שם תקופה ארוכה וגם הפחי מחזור מלאים	יד נתן	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
03/02/2020	מדווח שיש המון בקבוקים מפוזרים במגרש ומבקש להציב מתקן מחזור	יד נתן	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
04/02/2020	מדווח שהמיכל למחזור של הבקבוקים מלא	נטע	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
04/02/2020	מדווח שהמחזור של הניירות מלא	בני דקלים	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
07/02/2020	מדווחת שהפחי מחזור לא רוקנו	יד נתן	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
13/02/2020	מבקשת שיגיעו לפנות את המחזוריות נייר	ניר חן	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור

איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור	ניר חן	מדווחת על מיכלי מחזור מלאים (נייר)	17/02/2020
איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור	בני דקלים	מדווח שהמיכל למחזור נייר מלא	19/02/2020
איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור	בני דקלים	ליד הגנים מבקש שיבואו לאסוף את המיחזור	08/03/2020
איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור	לכיש	מדווחת שהפח מחזור של הפסטיק מפוצץ ויש לפנות אותו. מציינת שזה דחוף.	10/03/2020
איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור	בני דקלים	מדווח שהפינת מחזור של הבקבוקים מלאה ויש צורך לפנות אותה.	10/03/2020
איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור	יד נתן	מדווחת שהפחי מחזור לא רוקנו	25/03/2020
איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור	נטע	פינוי קרטוניה	16/04/2020
איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור	נטע	גם מתקן מחזור הניירות וגם מתקן מחזור הקרטונים מלאים לגמרי	16/04/2020

17/04/2020	מדווחת שהמתקן של העיתונים מלא ויש צורך לפנות אותו.	לכיש	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
13/05/2020	מדווח על מחזור בקבוקים מלא מבקש שיגיעו לפנות	בני דקלים	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
13/05/2020	כלובי המחזור ליד הבית כנסת בשכונת שמוליק מפוצצים צריך לקרוא לחברה שתרוקן אותם	נהורה	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
13/05/2020	מדווח על פחי מיחזור מלאים ליד הגנים. לדבריו אמרו לו שיגיעו היום אך לא הגיעו	בני דקלים	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור

28/01/2021	יש מלא קרטונים צריך לפנות דחוף	אחוזם	איסוף קרטונים למיחזור
05/02/2021		יד נתן	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
05/02/2021		יד נתן	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
05/02/2021	שני מתקני הבקבוקים גולשים בעמדת המיחזור ליד האלונית במושב לכיש	לכיש	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
07/02/2021		אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
23/02/2021		מנוחה	איסוף מתכות למיחזור- מתקן מלא
24/02/2021	במתקן בשכונת שמוליק	נהורה	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
24/02/2021	בשכונת שמוליק	נהורה	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
16/03/2021	הפח נייר מפוצץ	נטע	איסוף ניירות ועיתונים

			למיחזור- מתקן מלא
19/03/2021	מדווחת שהקרטוניה מלאה יש לפנות אותה דחוף	מנוחה	איסוף קרטונים למיחזור
31/03/2021	מדווח שהקרטוניה מפוצצת יש כבר קרטונים על הריצפה. ליד המכולת	עוצם	איסוף קרטונים למיחזור
07/04/2021	מתקן קרטונים גולש גולש במושב לכיש מול האלונית	לכיש	איסוף קרטונים למיחזור
08/04/2021	לאסוף דחו קרטונים פלסטיק וזכוכית. הכל מפוזר	לכיש	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
16/04/2021		שחר	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
17/04/2021		אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
19/04/2021		אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
20/04/2021	אנא טפלו בפינוי מחזור הבקבוקים	ניר חן	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
23/04/2021		יד נתן	איסוף בקבוקי פלסטיק

			למיחזור- מתקן מלא
23/04/2021		יד נתן	איסוף מתכות למיחזור- מתקן מלא
28/04/2021	נגנבה הקרטוניה בשכונה הישנה וכעת כולם שמים בקרטוניה שבהרחבה והיא מלאה עד 0 מקום וכבר שמים ליד אני מבקשת לבוא לפנות את הקרטוניה ולטפל בזו שנגנבה.	שדה דוד	איסוף קרטונים למיחזור
02/05/2021	המתקן שסמוך לבית הכנסת	כרמי קטיף	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
02/05/2021		אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
05/05/2021	פינוי מתקן מחזור בקבוקים	יד נתן	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
14/05/2021	פינת מחזור מושב לכיש לא מטופלת ונקודת איסוף הקרטון עולה על גדוניה	לכיש	איסוף קרטונים למיחזור
20/05/2021	שלחנו דיווח על פח מלא בתאריך 2.5.2021 וטרם פונה. אודה לטיפולכם	כרמי קטיף	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
20/05/2021	ישיבת צביה כרמי קטיף מבקש שיפנו את הקרטונים לאחר שיחה עם גפן החליפו מיקום של הקרטוניה	כרמי קטיף	איסוף קרטונים למיחזור
20/05/2021	מתקן מלא ליד בית הכנסת בכרמי קטיף. לא רוקנו כבר הרבה זמן	כרמי קטיף	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא

23/05/2021	כל העגלות הכחולות למיחזור נייר בעמדה המיחזור בלכיש מלאות לחלוטין	לכיש	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
24/05/2021	קרטוניה במכולת מלאה עד הסוף	נטע	איסוף קרטונים למיחזור
26/05/2021		אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
26/05/2021	מלא	כרמי קטיף	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
31/05/2021	לפנות מתקן בקבוקי פלסטיק	נהורה	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
08/06/2021	המתקן של הניירות מפוצץ. אנשים שמים מחוץ למתקן	נטע	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
08/06/2021	המתקן מלא ויש כבר זבל מסביב	נטע	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
08/06/2021		שקף	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
10/06/2021	מבקשת פח למיחזור בגדים	נר חן	איסוף קרטונים למיחזור

18/06/2021	מתקן מלא כבר מעל שבועיים	יד נתן	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
18/06/2021		יד נתן	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
19/06/2021	למה כל פעם צריך להגיע למצב שהפחים גולשים פעם בשבועיים לפחות עובר במושב מלווה מטעם המועצה יחד עם משאית הגזם הוא לא יכול ליזום פינני כשהוא רואה את המתקן ככה??	יד נתן	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
19/06/2021		אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
19/06/2021		אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
20/06/2021	המתקן מלא	נהורה	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
20/06/2021	פחי הנייר בשכונת שמוליק ברחוב הגפן מול בית הכנסת מלאים לגמרי.	נהורה	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
23/06/2021	מלא עד הסוף בבקשה בדחיפות	אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא

25/06/2021		אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
27/06/2021	עזב מספר פניות ולא טופל לגבי פח מלא של מיחזור בקבוקים	נהורה	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
27/06/2021	שני המתקנים גולשים ויש שקים של בקבוקי פלסטיק לצידם	לכיש	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
28/06/2021	כבר מזמן עלה על גדותיו	לכיש	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
30/06/2021	בנוסף הדלת פרוצה יש לבדוק	ניר חן	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
02/07/2021		שחר	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
03/07/2021	תגבירו בבקשה את תדירות ריקון פינת המחזור. הבעיה חוזרת על עצמה כל כמה שבועות...	אליאב	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
03/07/2021	נא להגביר את תדירות הריקון	אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
03/07/2021	נא לרוקן את הפינה	אליאב	איסוף ניירות

			ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
03/07/2021	ביישוב נטע אין מקום עוד הפח ניירות. צריך לפנות בבקשה	נטע	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
04/07/2021	המתקן של בקבוקי פלסטיק מלא . והכל גולש. שבוע שלישי שאני מודיע ועדיין לא טופל. מול בית הכנסת	נהורה	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
04/07/2021	הפח מלא ונשפכים בקבוקים	שדה משה	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
05/07/2021		יד נתן	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
06/07/2021	מדווחים שיש לרוקן מתקן מחזורית לבקבוקי פלסטיק נמצא ליג המעון של היישוב	בני דקלים	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
06/07/2021	הקרטוניה מיכלי הפלסטיק ומיחזור המתכות דורשים פינוי מייד!!! אפס מקום!!! דחוף לפנות!!! הכל נשפך ומטנף את הסביבה	לכיש	איסוף קרטונים למיחזור
07/07/2021	המתקן לא נאסף כ-3 חודשים. הכל מתפזר מסביב כבר הפך למפגע	שחר	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
08/07/2021		נטע	איסוף קרטונים למיחזור

08/07/2021	מדווחת שפינת המחזור והקרטוניה מלאים ונשפחים לכל הכיוונים נמצא בין האלונית למגרש הכדורגל. בישוב לכיש.	לכיש	איסוף קרטונים למיחזור
11/07/2021	המתקן במרכז שלב א' עמוס המון בקבוקים מונחים ליד המתקן בשקיות או במפוזר	בני דקלים	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
11/07/2021	המתקן היחיד שיש בישוב ליד המעון פשוט עמוס ויש המון המון בקבוקים סביבו	בני דקלים	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
11/07/2021	מתקן מיחזור בקבוקים מפוצץ וגולש מחוץ למתקן	בני דקלים	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
13/07/2021	מבקשת לפנות את המכלים מיחזור של הפלסטיק עיתונים ושאר הדברים ברחוב האילנות ליד בית הכנסת שכונת שמוליק	נהורה	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
14/07/2021	מתי המועצה תביא פחים כתומים למיחזור אריזות? עכשיו פורסם שבאיסוף פלסטיק הדגישו לזרוק רק בקבוקי שתייה. אז מה לעשות עם כל האריזות האחרות? הפחים הכתומים קיימים כבר זמן רב. הגיע הזמן להביאם ללכיש.	ניר חן	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
14/07/2021	השבוע פינו בקבוקים ודילגו על המתקן בשמוליק ליד בית הכנסת. לא רוקן.	נהורה	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
15/07/2021	בקשה שניה לנושא. הפח מלא ואנשים מתחילים לשים שקיות לידו	נטע	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא

22/07/2021	קרטוניה מלאה	נטע	איסוף קרטונים למיחזור
25/07/2021	מתקן מתכות מלא	תלמים	איסוף מתכות למיחזור- מתקן מלא
12/08/2021		שקף	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
12/08/2021	פינוי של מתקן הבקבוקים בישוב שקף מלא לברר מתי באים לפנות	שקף	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
13/08/2021		שקף	איסוף בקבוקי זכוכית למיחזור- מתקן מלא
13/08/2021	יותר מחודש שהפח מלא ואין יותר מקום. זאת לא ההתראה הראשונה שלי. בלתי נסבל המצב הזה	נטע	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
22/08/2021	מיכל מלא	לכיש	איסוף מתכות למיחזור- מתקן מלא
22/08/2021	מיכל מלא	לכיש	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- שבר
30/08/2021	שלום וברכה מבקש לפנות בדחיפות רבה את הקרטונים בישיבת צביה כרמי קטיף. לפני מספר ימים פניתי לאייל סאסי ולא הצלחתי לקבל מענה ממנו לפינוי בפועל אולי הוא בחופשה. כרגע הקרטוניה מלאה לגמרי תלמידים	כרמי קטיף	איסוף קרטונים למיחזור

	חזרו כבר לפעילות מלאה כולל מטבח מבקש פינוי בדחיפות תודה רבה!		
08/09/2021	קרטוניה עולה על גדותיה	אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
09/09/2021		אליאב	איסוף קרטונים למיחזור
10/09/2021	הקרטוניה בישוב מלאה עד 0 מקום בקרטונים ונדרשת לפינוי	נטע	איסוף קרטונים למיחזור
10/09/2021		נטע	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
10/09/2021	פינת איסוף קרטונים ע"י המודים למדים עולה על גדותיו.	נטע	איסוף קרטונים למיחזור
12/09/2021	בקבוקים ונייר מלא ברחוב הגפן בשכונת שמוליק	נהורה	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
18/09/2021		יד נתן	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
18/09/2021		יד נתן	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא
24/09/2021	מבקש שיחזרו אליו לגביי פינוי נייר מיחזור שעדיין לא הגיעו לקחת	נהורה	איסוף ניירות ועיתונים למיחזור- מתקן מלא

29/09/2021	שני המתקנים מלאים	שקף	איסוף קרטונים למיחזור
29/09/2021	לגבי ריקון פחי מחזור של ניר מלאים אין להם איפה לזרוק את העתונים בשכונת שמאול נהורה	נהורה	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
29/09/2021	קרטוניה מאחורי המכולת מלאה	נטע	איסוף קרטונים למיחזור
03/10/2021	מתקן מלא. לא פינו בשבוע שעבר	נהורה	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
11/10/2021	יש לו פסולת אלקטרונית מבקש לדעת איפה אפשר למסור אותה או שיגיעו אליו לאסוף נא לחזור טלפוני	מנוחה	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
11/10/2021		שדה משה	איסוף בקבוקי פלסטיק למיחזור- מתקן מלא
17/10/2021		שדה משה	איסוף קרטונים למיחזור
20/10/2021	מבקשת להזמין פח מחזור ניירות למוסד - "אולפנה לכיש"	לכיש	איסוף מיחזור תקלות כלליות מחזור
20/10/2021	נא לפנות פינת מיחזור קרטוניה ובקבוקים	שדה משה	איסוף קרטונים למיחזור
22/10/2021	מעוניינת שיגיעו לפנות פח למחזור בקבוקי זכוכית	נטע	איסוף בקבוקי זכוכית

התקשרויות – בדיקת תיקון ליקויים מדוח 2020

1. הביקורת מצאה שככלל המועצה פועלת בהתאם לדין ועל רצונה של המועצה לעמוד בכללי מנהל תקין. כך למשל, בעבר בעדכון נוהל הרכש ולאחר הביקורת נמצאה הקפדה משמעותית יותר בעניין תיוק וסידור ההתקשרויות השונות. כמו כן, חודדה הנחייה שלא מאפשרת חתימות על רכישות שחורגות מעל התקציב הייעודי בלא בקרה ואישור מקדים.
2. באמצע ספ' 2021 עדיין לא פורסמו פרוטוקולים של ועדת המכרזים מתחילת השנה. יש לפרסם כדין ומומלץ לפרסם מוקדם ככל הניתן.
3. ככל שהוחלט לפנות לדרך שונה ממכרז פומבי ואכן נבחן אם מוצדק וסביר בנסיבות העניין לבצע את ההתקשרות המבוקשת ללא מכרז, על ועדת ההתקשרויות לנמק את החלטתה. הכלל הוא שמכרז פומבי הוא דרך המלך בהתקשרויות, ובמידה ולא פונים לדרך זו, יש לנמק זאת.
4. על המועצה לפרסם באתר האינטרנט שלה, אחת לשנה, דוח מרוכז המפרט את כל המציעים שהרשות המקומית התקשרה עימם לפי תקנה 3(8) לתקנות העיריות (מכרזים) בשנה החולפת, כולל סוג העבודה וההיקף הכספי של כל התקשרות. אומנם מפורסמת טבלה שכותרתה: "מאגר יועצים- רשימת יועצים מאושרים, (מרוכזת - כל ההליכים), כולל פרטי התקשרות", אך אין בה את כל פרטי ההתקשרות הנדרשים.
5. הביקורת חוזרת על המלצה לפנות ליישום מכרז ממוכן בהתאם לכללים.
6. הממצאים בדוח העלו מספר נושאים הדורשים תיקון, כמו נהלים במספר תתי תחומים, רישום נימוקים ושיקוף דיונים בפרוטוקולים, צורך בפרסומים שונים באתר המועצה, בחירה בהצעות יחידות במקרים לא מעטים, בחירה באותם קבלנים ועוד. נושא זה עדיין דורש תיקון.
7. הביקורת חוזרת על המסר המרכזי, כי על המועצה חלה החובה לנהוג בהגינות ובשקיפות ולשמור בהתקשרויותיה על העיקרון של מתן הזדמנות שווה ופתיחה

לתחרות. על המועצה לנהוג בדרך שתאפשר את בחירת ההצעות הטובות ביותר מבחינת מחיר ואיכות.

8. שמירת כללי המנהל התקין תתרום להגברת אמון הציבור ברשות המקומית ותצמצם את החשש ממשוא פנים. וגם כשפועלים נכון – וכאמור שככלל כך הוא – יש לפעול לנראות ולשקיפות.

סיכוני אבטחת המידע והסייבר – במיוחד בעבודה מרחוק

הביקורת התריעה שכל מצב חירום עשוי להגביר את החשיפה לסיכוני אבטחת מידע וסייבר וכך גם במגפת הקורונה, שכחלק מהרצון לקטוע שרשרות הדבקה ובעקבות בידודים, נמנעה קבלת קהל ויש שעובדים מהבית גם אם לזמנים קצרים מאד (במועצה כמעט ולא, אך בהחלט יש להיערך לכך).

הביקורת חוזרת על ההמלצה להיערך לשגרה חדשה ומשתנה ויישום אמצעים טכנולוגיים לעבודה מרחוק בבטחה.

הסעות תלמידים

בדוח הביקורת לשנת 2018 נבדקו מספר היבטים בתחום ההסעות. במחצית השנייה של שנת 2020 בדק משרד מבקר המדינה היבטים בנושא הסעות תלמידים למוסדות החינוך הרגיל ולמוסדות החינוך המיוחד ברשויות המקומיות – גם במוא"ז לכיש.²⁶

²⁶ מדובר בדוח על הביקורת בשלטון המקומי, התשפ"א-2021. הנתונים והציטוט הערוך או המובא כמקורו שלהלן הינו מתוך דוח זה (להלן: "דוח מבקר המדינה").

מעניין לראות חלק מהנתונים שקיבץ מבקר המדינה בעניין המוא"ז לכיש ביחס

לרשויות אחרות:

משרד מבקר המדינה אסף במהלך הביקורת נתונים מהדוחות הכספיים המבוקרים של שש הרשויות המקומיות שנבדקו וממחלקות הנהלת החשבונות בהן בנוגע להוצאותיהן בשנים 2018 עד 2020 על חינוך ועל הסעות תלמידים. כמו כן נאספו ממחלקות החינוך בשש הרשויות נתונים על מספר התלמידים במערכת החינוך שלהן (חינוך רגיל וחינוך מיוחד) ועל מספר התלמידים הזכאים להסעה. בלוח 2 להלן מוצגים נתונים על כלל ההוצאות של שש הרשויות המקומיות שנבדקו הממומנות מהתקציב הרגיל ועל הוצאותיהן עבור חינוך ועבור הסעות תלמידים.

לוח 2 : נתונים כספיים על הוצאותיהן של שש הרשויות המקומיות

שנבדקו על חינוך ועל הסעות תלמידים, 2018 - 2020

סח"כ הוצאות בתקציב הרגיל (באלפי ש"ח)			שם הרשות המקומית	
2020	2019	2018		
149,319(*)	314,042	293,306	עיריית מודיעין עילית	
175,300	161,283	150,481	עיריית עראבה	
88,057	79,484	80,922	מועצה מקומית אבן יהודה	
162,176(**)	168,324	162,815	מועצה אזורית גולן	
71,906(**)	103,173(***)	100,390	מועצה אזורית לכיש	
123,977	120,628	123,161	מועצה אזורית שדות נגב	

הוצאות עבור חינוך						שם הרשות המקומית
2020		2019		2018		
%-כ-מכלל ההוצאות	באלפי ש"ח	%-כ-מכלל ההוצאות	באלפי ש"ח	%-כ-מכלל ההוצאות	באלפי ש"ח	
31	46,944(*)	34	106,394	34	99,654	עיריית מודיעין עילית
54	94,585	58	92,882	57	86,492	עיריית עראבה
32	28,320	36	28,555	53	28,187	מועצה מקומית אבן יהודה
20	33,046(**)	45	72,349	42	68,206	מועצה אזורית גולן
38	27,605(**)	39	39,832(***)	38	38,601	מועצה אזורית לכיש
33	41,131	40	47,793	43	53,475	מועצה אזורית שדות נגב

הוצאות עבור הסעות תלמידים (מכלל הוצאות החינוך)						שם הרשות המקומית
2020		2019		2018		
כ- מכלל הוצאות החינוך	באלפי ש"ח	כ- מכלל הוצאות החינוך	באלפי ש"ח	כ- מכלל הוצאות החינוך	באלפי ש"ח	
10	4,712(*)	12	13,181	10	9,991	עיריית מודיעין עילית
3	2,475	4	4,173	5	4,013	עיריית עראבה
12	3,434	15	4,158	15	4,162	מועצה מקומית אבן יהודה
19	8,988(**)	24	17,575	24	16,625	מועצה אזורית גולן
33	9,094(**)	36	14,332(***)	34	13,028	מועצה אזורית לכיש
13	5,509(****)	16	7,790(****)	14	7,701(****)	מועצה אזורית שדות נגב

נתוני הרשויות המקומיות, בעיבוד משרד מבקר המדינה.

* נתוני עיריית מודיעין עילית לשנת 2020 הינם חצי שנתיים (עד יוני 2020).

** נתוני המועצות האזוריות גולן ולכיש מעודכנים לספטמבר 2020 (ונתוני ההסעות מעודכנים לדצמבר 2020).

*** לפי דוח כספי לא מבוקר. במועד סיום הבדיקה מרץ 2021, עדיין אין דוח כספי מבוקר לשנת 2019 של המועצה האזורית לכיש.

**** כולל עלויות הסעות מורים וסייעות.

תרשים 8 : שיעור ההוצאות על הסעות תלמידים מכלל הוצאות החינוך בשש
הרשויות שנבדקו, 2018 - 2020

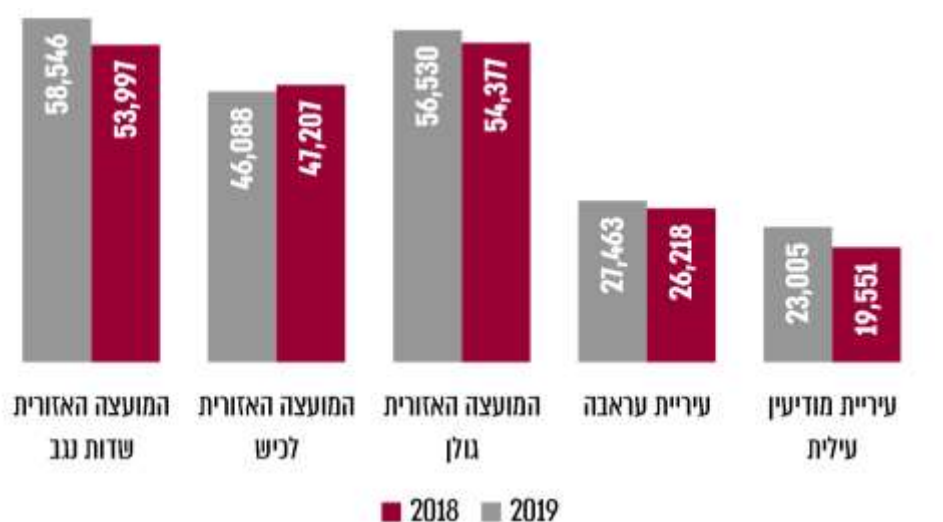
לפי נתוני הרשויות המקומיות, בעיבוד משרד מבקר המדינה.
מלוח 2 ומתרשים 8 ניתן ללמוד כי בשנים 2018 ו-2019 חמש משש הרשויות המקומיות שנבדקו ייעדו 34% - 58% בממוצע מתקציביהן על הוצאות עבור חינוך. ההוצאות על ההסעות מכלל הוצאות החינוך במוא"ז **לניש (וגזן)** עבור הסעות תלמידים גדולות במידה ניכרת (הן נומינלית והן בשיעורן מכלל ההוצאות) בהשוואה להוצאות ארבע הרשויות האחרות שנבדקו וביחס למה שנחזה מעוד מספר רשויות שהביקורת ניסתה לברר בשיחות ע"פ.

תרשים 11: עלות הסעה "פר תלמיד" בחינוך הרגיל, 2018 ו-2019 (בש"ח)

לפי נתונים שהעבירו הרשויות המקומיות, בעיבוד משרד מבקר המדינה.

תרשים 12: עלות הסעה "פר תלמיד" בחינוך המיוחד, 2018 - 2019 (בש"ח)

לפי נתונים שהעבירו הרשויות המקומיות, בעיבוד משרד מבקר המדינה.

"מהנתונים המוצגים בלוח 5 ומתרשימים 11 ו-12 ניתן ללמוד כי ההוצאות של כל אחת משש הרשויות שנבדקו בנושא הסעת תלמידים בכל אחת מהשנים 2018 ו-2019 מסתכמות בכ-4 עד כ-18 מיליוני ש"ח. עוד עולה כי עלות הסעת תלמיד המתגורר בתחומי שיפוטן של המועצות האזוריות שנבדקו כפולה מעלות הסעת תלמיד המתגורר בתחומי שיפוטן של העיריות שנבדקו, זאת בשל השטחים הגדולים שעליהן משתרעות המועצות האזוריות ומכיוון שבמרבית היישובים במועצות האזוריות לא פועלים מוסדות חינוך ולכן קווי ההסעות במועצות האזוריות ארוכים במיוחד.

עוד ניתן ללמוד כי ההוצאה "פר תלמיד" בהסעות החינוך המיוחד (מ-19,500 ש"ח עד כ-58,500 ש"ח) גדולה מאשר בהסעות של החינוך הרגיל (כ-2,200 ש"ח עד 5,300 ש"ח). הסיבות לכך הן: התלמידים המוסעים הם עם מוגבלויות ויש צורך להסיעם בכלי רכב מיוחדים המותאמים לסוג הלקות ולכן ניתן בכל הסעה להסיע רק מספר קטן של תלמידים; הצורך להעסיק מלווי הסעות בהסעות המיועדות לתלמידים עם לקויות קשות, המגדילים בהכרח את העלויות; מסלולי הסעות ארוכים בהרבה מאלה של החינוך הרגיל בגלל אופי מוסדות החינוך המיוחד ופיזורם הרחב מחוץ לשטח השיפוט של הרשויות המקומיות שנבדקו.

הצורך לממן את עלות ההסעות, כפי שתואר לעיל, משית עלויות משמעותיות על תקציביהן של הרשויות המקומיות ומחייב את משרד החינוך ואת הרשויות המקומיות לבחון, באופן עיתי, את מדיניות תקצוב ההסעות ואת המשאבים הכרוכים בתפעול ההסעות, כדי לבדוק את ההיתכנות של חיסכון בעלויות לביצוע ההסעות במידת האפשר.

בתחום הכספי, מבקר המדינה העלה מספר ממצאים, שחלקם מובאים בדוח הביקורת: החזר כספי משנת התשע"ד: מבקר המדינה המליץ למשרד החינוך להשלים בדיקה ובמידת הנדרש להחזיר למועצה האזורית לכיש את דמי ההשתתפות בעבור הסעות התלמידים לבית הספר הממ"ד החדש, בשנת הלימודים התשע"ד (262,000 ש"ח). מנהל המחלקה לא ידע מהמלצה זו והתברר כי המועצה לא קיבלה סכום זה. מומלץ למועצה לפעול בנושא מיוזמתה.

בדיקת נכונות שיעורי השתתפות –

בדוח המבקר נכתב כי, "בביקורת נמצא כי שיעור ההשתתפות של משרד החינוך בהסעת התלמידים של המועצה האזורית **לכיש** הסתכמו בשנים 2018 ו-2019 ב-65% וב-55% מהעלות בפועל, זאת למול שיעורי ההשתתפות שקבע לה משרד החינוך (85%). גזבר המועצה מסר במהלך הביקורת כי הדבר עלול לנבוע מכך שהמועצה האזורית **לכיש** כללה בהוצאות חברות ההסעות המסיעות את התלמידים בחינוך המיוחד גם את ההוצאות עבור מלווי התלמידים²⁷. עלה כי המועצה לא וידאה שמשרד החינוך העביר לה את מלוא סכומי ההשתתפות שהיה עליו להעביר".

מבקר המדינה קבע, כי על המועצה האזורית לכיש לבחון את הסיבה לשיעורי ההשתתפות של משרד החינוך בהיקף של 65%-55% בהסעות החינוך המיוחד שקיימה בשנים 2018 ו-2019. אם יתברר כי לא הועברו לידיה סכומי ההשתתפות שהיא זכאית להם, עליה לפעול לקבלת הכספים מול משרד החינוך. עוד מומלץ כי המועצה תפריד בתחשיבי הנהלת החשבונות שלה את הוצאותיה על מלווים בחינוך המיוחד מעלות ההסעה עצמה. המועצה האזורית **לכיש** מסרה במרץ 2021 כי היא בודקת מול משרד החינוך את הנושא. מגזברות המועצה נמסר, שלאחר בדיקה נוספת התברר כי אחוז ההשתתפות של משרד החינוך גבוה יותר והינו תקין.

איחוד מסלולים והתייעלות – משרד מבקר המדינה העיר לעניין נחיצות פרטי מידע להתייעלות, כמו מספר התלמידים המוסעים ומרחק הנסיעה בכל אחד מהמסלולים שהן מפעילות. פרטי המידע האלה יאפשרו לייעל את מערך ההסעות, לבדוק את ההיתכנות לקיצור משך הנסיעה ואת איחוד המסלולים. לדעת מנהל המחלקה, גם אם חסרו פרטים עדיין הם עובדים באופן יעיל. ובכל אופן, בעקבות הביקורת, תחום המסלולים נבחן ואכן כיום מתבצעים שילובים נוספים.

מבקר המדינה הוסיף והעיר, כי מומלץ שהמועצה האזורית לכיש, ושאר הרשויות המקומיות, יבחנו מפעם לפעם את האפשרות לאיחוד מסלולי הסעה בתחום שיפוטן ולשיתוף מסלולי הסעה עם רשויות מקומיות סמוכות. כמו כן, מומלץ למועצה לבחון מול משרד התחבורה תוספת קווים לתחבורה ציבורית.

לדעת הביקורת, רק נתונים מדויקים יכולים לתת תמונה מדויקת ולדעת האם עובדים באופן יעיל – גם כלכלי, ולכן מומלץ להתחיל בעבודה – גם בתחום זה – באופן ממוחשב וסדור.

מנגנון הקנסות - בדוח מבקר המדינה עלה, כי המועצה האזורית **לכיש** לא דרשה פיצויים מוסכמים בשנת 2018 וכי בשנת 2019 דרשה 800 ₪.

הממצאים מתיישבים עם דוח הביקורת, שהעלה כי בשנים האחרונות המועצה כמעט ולא דרשה פיצויים מוסכמים (קנסות) מקבלני ההסעות שלא עמדו בתנאי חוזה ההסעות. זאת על אף העובדה שבמשך השנים הגיעו פניות - רבות מהקנסות - מהורים ומבתי ספר שונים על חלק מקבלני ההסעות ועל הנהגים על איחורים, התנהגות בלתי נאותה של נהגים כולל עישון ועוד; ועל אף העובדה שהמועצה העירה במספר מקרים לחברות ההסעה על ליקויים שונים ועל אף העובדה שמשכ"ל העירה על מספר תקלות. מנהל המחלקה חזר והסביר שגם שניתן להטיל קנסות לפי ההסכם, לא תמיד נכון וחכם לעשות זאת, ויש לשמור על קשר טוב עם חברות ההסעות שלעיתים נדרשים לתגבר ולסייע בעת אירועים לא צפויים או לערוך שינויים לא מתוכננים.

עם זאת, התקיימה פגישה עם זכייני המועצה והובהרה להם חשיבות העמידה בהסכמים והסנקציה שבהפרה.

המלצות

מבקר המדינה המליץ, כי כלל הרשויות יבחנו אם הזכיינים שהן מפעילות מבצעים הפרות המצדיקות מימוש של זכותן החוזית לפיצויים מוסכמים של הפרות המבוצעות על ידי חברות ההסעות.

לדעת הביקורת, על המועצה לראות בסעיפי הפיקוח והפיצויים ככלי ליעילות ולבטיחות ההסעות. במקרים המתאימים יש לבחון ואף לדרוש תשלום פיצוי על הפרות. מומלץ לרכז, לתעד ולנתח את ההפרות, לבחון תיקון ליקויים ולהסיק מסקנות.

נתונים אלו חשובים גם לאור הממצאים שאליהם הגיעה הביקורת בדוח הקודם

נתונים

בביקורת הקודמת חלק מהנתונים בדבר מספרי התלמידים המוסעים ושמותיהם, לא היו זמינים ומעודכנים במערכות המועצה. בביקורת חוזרת נמצא תיקון חלקי לנושא – במיוחד שאספו נתונים לצורך הגשה למבקר המדינה. מבחינת נתוני רכבי ההסעות, הרי הם מעודכנים במערכת כולל GPS כך שניתן לדעת בכל רגע נתון היכן נמצא כל רכב. בשיפור מהדוח הקודם, נמסר כי נעשה שימוש רחב יותר במערכת הממוחשבת לניהול ההסעות, אם כי עדיין לא לכלל רכבי ההסעה. מערכת זו מספקת בזמן אמת נתונים על מיקום ההסעה בכל זמן וכך ניתן לדעת זמני הגעה, נסיעה במסלול הנכון, הגעה בזמן או איחור וכו'.

המלצות

בדוח מבקר המדינה הומלץ, כי המוא"ז לכיש ועוד רשויות, ינהלו רישום מסודר בו יפורטו בכתב מספר התלמידים המוסעים ומרחק הנסיעה בכל אחד מהמסלולים שהן מפעילות. פרטי המידע האלה יאפשרו לייעל את מערך ההסעות, לבדוק את ההיתכנות לקיצור משך הנסיעה ואת איחוד המסלולים. הביקורת חוזרת על המלצתה לקבוע בנוהל כאמור להלן - דרישה מבתי הספר להעברת נתונים מעודכנים ולנהלם ולעדכןם במערכת על בסיס קבוע.

הביקורת ממליצה ליישם מוקדם ככל האפשר את מערכת ניתור רכבי ההסעה על כלל רכבי ההסעה. הביקורת חוזרת על המלצתה לבצע איסוף נתונים קבוע לפי פילוחים שונים ובהתאם לכך לקיים ניתוחים שוטפים הכוללים בקורות שונות, מלבד משכ"ל, ובהמשך לכך להפיק לקחים בתחומים הנדרשים.

נהלים

בדוח הקודם צוין, כי אין כללים ונהלים כתובים הקובעים את סמכויות בעלי התפקידים, זכאויות להסעות ולמלווים, בדיקת עמידה בהסכמים, הטיפול בפניות הורים, נהגים ומורים, הבקרה והפיקוח בשטח על חברות ההסעה, על הרכבים, על הנהגים, על המלווים, על הבטיחות וכו'. הביקורת חוזרת על המלצתה, שעל המחלקה והמועצה להתקין כללים ונהלים בתחום הסעות התלמידים.

הנחיות ונהלים יסייעו למחלקת התחבורה ולמועצה לשם יישום התהליכים באופן ראוי וביצוע בקורות, יסייעו לתושבים ויגבירו את אמונם ברשות.

הביקורת ממליצה שההנחיות והנהלים ייערכו בהליך נכון הלוקח בחשבון מדיניות ומעשה. בתחום המדיניות: הליך שיטלו בו חלק ראש המועצה והמליאה. בשאר התחומים: המנכ"ל, הגזבר ומנהל המחלקה, תוך שיתוף המחלקות הרלבנטיות.

הנהלים יכללו, בין היתר, תהליכי עבודה נכונים, קביעת בעלי תפקידים וסמכויותיהם, תהליכי עבודה, בקרה ועוד.

בין היתר, ההמלצה היא שההליך יכלול התייחסות לנושאים הבאים:

- א. היערכות לקראת פתיחת שנת לימודים;
- ב. מיפוי;
- ג. פעילויות מרכזיות במחלקת היסעים לפי חודשים;
- ד. התקשרויות והסכמים עם חברות ההסעה;
- ה. בקרה ופיקוח מול קבלני החברה למשק וכלכלה של השלטון המקומי בע"מ (משכ"ל) / מול קבלנים אחרים;
- ו. תכנון קווים ואופטימיזציה;
- ז. הסעות חינוך מיוחד;
- ח. הסעות שונות / אזורי רישום: ממלכתי וממלכתי דתי וחינוך עצמאי;
- ט. החזר הוצאות נסיעה;
- י. הסעות שלא צפויות מראש;
- יא. הקשר מול משרד החינוך;
- יב. תלמידי החינוך המיוחד;
- יג. תפעול והדרכת מערך המלווים;
- יד. בטיחות;
- טו. חירום בטחוני, בטיחותי, מצוקה בריאותית וכו';
- טז. קריטריונים לזכאות להסעה בהתאם להוראות החוק; קריטריונים אחרים של המועצה;
- יז. הקשר מול בתי הספר, הורים ותלמידים;
- יח. ביצוע ביקורות;
- יט. תיעוד;
- כ. מקרים המחייבים הטלת קנסות על חברות ההסעה בעקבות הפרת ההסכמים שנחתמו עימם.

הסכמים

בדוח הקודם – נמצאו חוסרים בהסכמים.

גם למבקר המדינה נמסר ממשכ"ל, כי בחוזי ההתקשרות שנחתמו במסגרת המכרזים שהיא פרסמה בשנים 2018 ו-2019 נדרשו הקבלנים להמציא לרשויות המקומיות את המסמכים (כגון רישיונות רכב וביטוחים בתוקף ומסמכים המעידים כי ברכבי ההסעות מותקנות המערכות הטכנולוגיות המתאימות), ואולם בבדיקת משרד מבקר המדינה הועלה כי למועצה האזורית לא הייתה נגישות לתיקים שבהם רוכזו מסמכי חברות ההסעות.

ממצאים מדוח מבקר המדינה: "המועצה האזורית **לכיש** התקשרה לקבלת שירותי הסעות תלמידים עם תשע חברות הסעות זכייניות משכ"ל, מרשימת זכייני המכרז שפרסמה משכ"ל.

בתיקי חברות ההסעה שנוהלו במועצה לא נמצאו בעת הבדיקה בנובמבר 2020 מסמכים בסיסיים רבים, בניגוד לחוזים שנחתמו עם חברות ההסעה אשר בהם נקבע כי בתוך כמה ימים מיום חתימתם יוגשו למועצה כל המסמכים המפורטים בנספח לחוזה, לרבות המסמכים הקשורים לקבלני משנה, אם אושרה העסקתם,²⁸ כלהלן:

שום חברה לא המציאה אישור על כשירות רפואית של הנהגים, אף כי חמש חברות הצהירו על כשירות הנהגים; רשימת כלי הרכב שבהם יבוצעו ההסעות לא נכללה בתיקיהן של שש חברות; חברה אחת לא צירפה רישיונות רכב וחמש חברות אחרות המציאו רישיונות רכב שמרביתם נמצאו לא עדכניים²⁹; שתי חברות לא המציאו ביטוחי רכב, וארבע חברות אחרות המציאו ביטוחי רכב שרובם נמצאו לא עדכניים³⁰; שתי חברות לא המציאו ההיתר ברישיון הנהיגה להסיע קבוצת ילדים; שתי חברות לא המציאו רישיונות נהיגה של נהגים; שלוש חברות לא דיווחו כי הותקן בכלי הרכב שבבעלותן חיישן המתריע על ילדים שנשכחו ברכב; שש חברות לא דיווחו כי הנהגים השתתפו בהשתלמות בשנה האחרונה; שתי חברות אחרות דיווחו כי ההשתלמות האחרונה שנהיגה השתתפו בה התקיימה בשנת 2019, וחברה אחת דיווחה כי ההשתלמות האחרונה בנושא התקיימה בשנת 2018, רק שלושה מתוך 13 נהגים השתתפו בה; שש חברות לא המציאו את רשימת כלי הרכב שיעמידו לרשות המועצה בעת חירום; שש מהחברות לא המציאו רשימת נהגים; לא נמצאו מסמכים שיעידו כי בכלי הרכב של שלוש חברות הסעות הותקנה מערכת לניהול צי רכב. מסמכים עדכניים בסיסיים נוספים חסרו אף הם. בעקבות הביקורת העבירה המועצה לצוות הביקורת את מרבית המסמכים החסרים, ואולם מסמכי רישיון של כלי רכב וביטוח חובה של שלוש חברות היסעים לא הומצאו; 20 רישיונות רכב שהמציאה אחת מחברות ההיסעים נמצאו לא עדכניים; 10 ביטוחי כלי רכב של חברה שנייה נמצאו לא עדכניים (תוקפם פג בסוף שנת 2019) ושניים מתוך 24 ביטוחי חובה של חברה שלישית היו מעודכנים.

בביקורת חוזרת נבדק מדגם מההסכמים עם חברות ההסעה ונמצאו כמעט כל המסמכים הנדרשים, אם כי לא כולם היו מצורפים לכל הסכם בנפרד ולא תוקנו חלק ממצאי המבקר. נאמר, כי רוב המסמכים החסרים במשכ"ל.

הביקורת סבורה, כי כל המסמכים נדרשים להיות בתיקים במחלקה. ראוי לתקן זאת.

בנספח לחוזים נקבע כי יוגשו המסמכים האלה: כתב מינוי של קצין הבטיחות בחברת ההסעות, כתב הסמכה בתוקף, רישיון הפעלה למשרד הסעות, אישור קיום ביטוחים תקף, רישיון ניהול עסק תקף; רשימת כלי הרכב שיופעלו (לרבות כלי רכב של קבלני משנה), הצהרה חתומה על ידי קצין הבטיחות של הקבלן כי כלי הרכב האלה כשירים ומותאמים להסעת תלמידים ויש בהם מערכת לניהול צי רכב, העתקי רישיונות הפעלה של כלי הרכב, העתקי רישיונות כלי הרכב, רישום ברישיונות "היתר הסעת תלמידים", העתקי תעודות ביטוח חובה של כלי הרכב, אסמכתאות בדבר התקנתן של מערכות ומתקנים בכלי הרכב בהתאם לדרישות הרשות המזמינה בנוהל הצעת המחיר וכנדרש בחוזה ההתקשרות, כגון מערכת התרעה נגד שכחת ילדים וכן רשימת כלי הרכב שיכול הקבלן להפעיל למתן שירותי הסעות במצב חירום; רשימת הנהגים מבצעי ההסעות והצהרה חתומה על ידי קצין הבטיחות של חברת ההסעה כי הנהגים מורשים להסעת תלמידים והם בעלי ניסיון של שנתיים בהסעת תלמידים, אישור רפואי על מצב בריאות תקין של כל נהג, אישור משטרה על היעדר עבירות מין, העתקי רישיונות נהיגה של הנהגים ברישיון היתר הסעת תלמידים, אישור קצין הבטיחות של חברת ההסעה שהנהגים עברו בשנה האחרונה השתלמות בטיחות ובה הובהרו כל התקנות הנוגעות לנושא הסעת תלמידים (חוזר מנכ"ל משרד החינוך, תקנות התעבורה והנחיות משרד הרווחה).

לדוגמה, 47 (מ-67) רישיונות הרכב שהמציאה אחת החברות לא היו עדכניים: ל-17 מהם פג תוקף הרישיון בחודשים אוגוסט עד דצמבר 2019, ותוקף הרישיון של 24 אחרים פג בחודשים ינואר עד מאי 2020.

לדוגמה, נמצא כי פג תוקפם של 53 (מכלל 91) ביטוחי הרכב שהמציאה אחת החברות (לגבי 31 פג התוקף בסוף שנת 2019, ולגבי 22 אחרים התוקף פג בחודשים פברואר עד מאי 2020).

28

29

30

התחשבות

במדגם במחלקת ההסעות נראה כי ההתחשבות נעשית לפי דיווחים נכונים. הביקורת חוזרת על המלצתה לבצע בקורות באמצעות מערכת ההסעות הממוחשבת תוך תיעוד וסינכרון עם מערכת החשבונות ולקבוע סדר בקרה ומעקב באופן קבוע וניתוח לפי מועדים שונים: על בסיס יומי, חודשי, רבעוני ושנתי.

תחום הליווי בחינוך המיוחד

מבקר המדינה הגיע לממצאים הבאים: "בשנות הלימודים התשע"ח - התש"פ הועסקו 16 - 19 מלוות בהסעות החינוך המיוחד במועצה האזורית לכיש: המועצה העסיקה ישירות ארבע או חמש מהן, וחברות ההסעה העסיקו ישירות את שאר המלוות (11 - 14). אחת העובדות מועסקת 8 - 9 שעות ביום, ושאר המלוות מועסקות 3 - 5 שעות במוצא ליום.

בידי המועצה האזורית לכיש אין פרטים על המלוות, הן אלו שהיא העסיקה והן אלו שחברות ההסעה שהעסיקה ישירות, באיזה אופן התקבלו לתפקיד, מהי רמת השכלתן, מהן כישוריהן מרי רמת מסוגלותן לעבודה עם ילדים ואילו הכשרות עברו לצורך מילוי התפקיד וכו'. המועצה לא קיימה הדרכה המיועדות לכלל המלוות בשלוש השנים האחרונות.

המועצה מסרה בעניין זה כי באחריות הקבלן לבצע את ההדרכות למלוות".

הביקורת מפנה לדוח הביקורת בעניין זה, שעסק בנושאים הבאים:

- פיקוח בטיחות בהסעות תלמידי החינוך המיוחד.

- **הביקורת המליצה** למועצה להתמודד עם הבעיות ולעשות מה שבידיה, כגון הגדרה ברורה יותר של תפקידי המלווה, סמכויותיו וחובותיו, באופן כללי ובהסעות ספציפיות תוך התייעצות עם אנשי מקצוע במועצה ולאור מגבלות הילדים המוסעים; על המועצה לוודא קיום תיקי עובד הכוללים את כל האישורים הנדרשים וכן הסכמי העסקה מסודרים הכוללים את הגדרות התפקיד; יש לדאוג להדרכות ולהשתלמויות מסודרות לכל המלווים, לוודא שהמלווים יתחילו בתפקידם רק לאחר קיום השתלמות כללית, ושכל מלווה מקבל את הדרכה מיוחדת ומתאימה לליווי הספציפי ובכלל זה מודעות לכל הנדרש כולל בעיות ופתרון, ודרכי התקשרות עם הורים והצוות החינוכי; הביקורת המליצה שמפגשי ההדרכה הכלליים עם המלווים יכללו את כל ההדרכה הנדרשת לביצוע הליווי כראוי. כמו כן, מומלץ שההדרכה תכלול מפגש והדרכה של גורמים רלבנטיים. מפגש כזה יהווה תנאי חובה בטרם כניסה לעבודה ומומלץ להחתים את המלווים על "טופס ההנחיות" כנספח לחוזה; ניתן לקבוע נהלים שיקבעו את חובת המלווה לדווח לצוות החינוכי של התלמיד ו/או להוריו על התנהלותו בהסעה ולדרוש מן המלווה לחתום על טופס שמירת סודיות;³¹ מומלץ גם להכין רשימת מלווים לגיבוי.

הביקורת מפנה לדוח הביקורת בו עסקה גם במענה לפניות הורים לילדי החינוך המיוחד; חיסכון בתחום ההסעות והליווי; איחוד קווים ושיקולי חיסכון; אפליקציית עדכון ליווי; חשיבות ההסעות והליווי בהיבט הרגשי והחינוכי – חלק מהשער לפתיחה ולסיום יום הלימודים.

יצוין, כי לאחר העברת הממצאים ממבקר המדינה, הורחבה משרה של עובדת, שעבדה בחצי משרה, למשרה מלאה והיא מסייעת למנהל המחלקה ומתמקדת בחינוך המיוחד.

המלצות

המלצות הביקורת מתאימות גם לאחר בדיקה נוספת ויש לחזור על הדברים, שעל אף שהמועצה משקיעה זמן ומשאבים בתחום הסעות תלמידי החינוך המיוחד, עליה לבחון היטב את התחום על כל היבטיו ולשפר מה שניתן. בין היתר, מדובר בנושאים הבאים:

- א. דרך ותנאי ההתקשרות עם חברות ההסעה;
- ב. התאמת הנהגים, רישוי, עמידה בתנאים ואישיות מתאימה;
- ג. הדרכה במעגלים השונים: הורים, תלמידים, חברות ההסעה, נהגים, מלווים, בתי הספר מנהלים ומורים;
- ד. התאמת הרכב ועמידתו בדרישות הדין, משרד התחבורה וחוזר מנכ"ל;
- ה. ציוד ואבזור;
- ו. גישה בטוחה ונגישות מתאימה לתחנה ולרכב ההסעה;
- ז. בקרה, פיקוח ובדיקה של אירועים חריגים והפקת לקחים;
- ח. בחירת המלווים, העסקתם והדרכתם;
- ט. מסלול הנסיעה, משך הנסיעה, איחוד קווים;
- י. בדיקה, התאמה ותקינות תחנת ההעלאה וההורדה;
- יא. הרגישות הנדרשת, הקשר עם ההורים ובכלל זה "כתובת" במועצה לפניו הורים בתחום, הדרכה והסבר על חובת ההמתנה להסעה עם אדם מבוגר וכן בזמן קליטת התלמיד מהסעת האיסוף.

יב. מקרים מיוחדים שלא מתוקצבים בידי משרד החינוך או משרד הרווחה. הנה כי כן, בהסעות תלמידי החינוך המיוחד, יש לתת את הדעת על העובדה כי ההסעה הינה חלק מהשער לתחילת היום בבית הספר וחלק משער הסוגר את יום הלימודים. לעיתים קיימים קשיי הסתגלות במעבר בין הבית לבית הספר, לעיתים זמני הנסיעה ארוכים, לעיתים נדרש יחס "רגיל" ולעיתים התייחסות "מיוחדת", יש גם מצבים של כאבים וסבל שלא נשמעים. קשת המקרים רחבה מאד, אין פתרון אחד המתאים לכל התלמידים, ולעיתים נדרשת גמישות גם באשר לתלמיד בודד. מה שברור, שנדרשים תשומת לב ורגישות לתלמידים שכל אחת ואחד מהם "עולם מלא".

הנהגים והמלווים הינם הקרובים ביותר לילדים לפני הכניסה למוסדות החינוך ועליהם להיות בעלי ניסיון, מקצועיים, אחראים, ובעלי אישיות מתאימה להסעת תלמידים. על כל הגורמים המעורבים ובמיוחד על המועצה כגורם מתכלל וראשי בניהול וארגון תחום ההסעות להיות ערים לנושא ועם מלוא תשומת הלב למכלול ההיבטים הנדרשים לטובת התלמידים. מומלץ להגדיר תפקידים ולפרטם ביחס לתחום זה.

בטיחות

ממצאים

לצורך בחינת ציוד האוטובוסים והתנהלותם בפועל, התבקשה המחלקה לספק דוחות בדיקה שערכה ברכבי ההסעה. לא היו בדיקות של המועצה עצמה, אלא של משכ"ל.

המלצות

ההמלצה המתבקשת היא לדרוש ממשכ"ל יותר בדיקות בטיחות באופן יזום ומפתיע. הביקורת מוסיפה, כי ראוי לבצע בקורות נוספות מטעמה ולוודא שבקרת משכ"ל מתבצעת כראוי.

חזרה על עיקרי ההמלצות בעניין :

על מנת להבטיח שהוראות הדין, הכללים וההנחיות יישמרו וייושמו הלכה למעשה בידי הנהגים וחברות ההסעה, הביקורת ממליצה להגביר את הבהירות סביב הנדרש, לתגבר את הפיקוח על מערך ההסעות, ולאכוף את הביצוע הנדרש גם – במידת הצורך – באמצעות הטלת קנסות בהתאם להסכמים ונקיטת הליכים משפטיים ואחרים.

בעניין הפיקוח, משרד מבקר המדינה הגיע לממצאים הבאים :

"בנספח להסכם הניהול בין המועצה האזורית **לכיש** ובין משכ"ל סוכם כי מפקחים מטעם משכ"ל יפקחו על כל המסלולים, כי הביקורות יהיו ביקורות פתע (בדיקות מדגמיות בשטח ובדיקות לבקשת הרשות על פי צרכיה) ויבוצעו בשעות האיסוף, בשעות הפיזור ובאופן אקראי. נקבע גם כי בסך הכול יתבצעו 20 בקורות חודשיות על כלל רכבי ההסעות.

למועצה האזורית **לכיש** לא הומצאה תוכנית העבודה של משכ"ל לביצוע הביקורות.

הועלה כי משכ"ל ביצעה 248, 148 ו-80 ביקורות בשנות הלימודים התשע"ח-התש"פ, כסדר השנים, אף שהתחייבה לבצע 240 ביקורות כל שנה.

משכ"ל מסרה במרץ 2021 כי מספר הבקורות הקטן שבוצע במועצה האזורית **לכיש** בשנת הלימודים התש"פ נובע ממשבר נגיף הקורונה, אשר בעקבותיו בוטלו הסעות רבות וקוצרו שעות הלימודים. מדוח ממצאי הביקורות שעשתה משכ"ל בשנת הלימודים התש"פ עולה כי היא ביצעה באותה שנה 80 ביקורות, ובמסגרתן נבדקו 47 כלי רכב, כמפורט להלן - 27 כלי רכב נבדקו פעם אחת בלבד במרוצת השנה, 14 נבדקו פעמיים, ארבעה - שלוש פעמים ושני כלי רכב - שש פעמים כל אחד. במרבית הביקורות (ב-28 מהן) לא הועלו ליקויים, ואולם ב-19 ביקורות הועלו ממצאים. להלן שתי דוגמאות: אחד הנהגים שילב כמה מסלולים (להסעה עלו כמה תלמידות מביה"ס היסודי עם תלמידות אולפנה); נהג אחר הראה למבצע הביקורת רישיון הפעלה ואישור של קצין בטיחות שאינם בתוקף - בדוח צוין כי הוא סירב לתת את שאר המסמכים הנדרשים, וכי עקב כך ההתקשרות עם החברה הופסקה.

באוגוסט 2020 הפסיקה המועצה את התקשרותה עם אחת מחברות ההסעות, שהועלו ליקויים בפעילותה בשבע ביקורות שנעשו. לגבי חברה נוספת הועלו ליקויים בפעילותה בחמש ביקורות שנעשו, אולם בתיקי המועצה לא צויין אם ננקטו צעדים בעקבות הליקויים שהועלו.

...במהלך הביקורת מסר מנהל מחלקת ההסעות לעובדי משרד מבקר המדינה באוקטובר 2020, כי הוא ביצע כמה ביקורות בשנים 2017-2020, אך לא תיעד את פרטי הביקורת (תאריך הביקורת, היכן נעשתה, איזה רכב נבדק, של איזה חברת ההסעות, פרטים על הנהג, פרטים על הבדיקה שנעשתה,

ממצאי הבדיקה ועוד), וכי אין הוא עובד לפי תוכנית עבודה מסודרת לבדיקות חברות ההסעה, כלי הרכב המסיעים וכל הכרוך בכך. המועצה האזורית לכיש מסרה בתשובתה כי בגלל נגיף הקורונה חלק גדול מההסעות לא בוצעו או בוצעו חלקית ולכן תוכנית הביקורות השנתיות שובשה".

מבקר המדינה המליץ למועצה האזורית לכיש להכין תוכנית ביקורת שנתית לביצוע בקרה על מערך ההסעות ותעקוב אחר מימושה, וכן לוודא שמשכ"ל תבצע היקף של 240 ביקורות שנתיות, כפי התחייבותה.

הממצאים וההמלצות בדבר הפיקוח והבקרה עלו גם בדוח הביקורת. מנהל המחלקה מסר, שהתקיימה פגישה עם משכ"ל וסוכם, שיופעל בקר הממוקד בביקורות הנדרשות. כמו כן תישלח תוכנית ביקורת וכמובן סיכום ביקורות.

המלצות

על מנת לתגבר את הפיקוח והבקרה, הביקורת קראה וקוראת למועצה לבצע פיקוח ובקרה באופן יזום, מתוכנן, שיטתי והדוק לבחינת קיום הוראות הבטיחות בעניין הסעת תלמידים בכל סוגי הרכבים ובכל סוגי ההתקשרויות. גם כשאין תקציב גדול לצורך העניין, ניתן וכדאי לבצע ביקורות פתע ולדרוש קיום ביקורת רחבה והדוקה יותר ממשכ"ל. במקביל, יש לבחון את הנושא התקציבי ומסגרת התפקיד המיועדת לעניין.

מנהל מחלקת התחבורה משקיע רבות בתחום הלוגיסטיקה. בשונה מהדוח הקודם בו לו היה מי שמסייע בתחום הבקרה והפיקוח בשטח, כיום יש עובדת נוספת במחלקה שניתן להיעזר בה. ברור כי מינוי מנהל מטה בטיחות כמובא בחוזר מנכ"ל משרד הפנים וקצין בטיחות, היה לקדם את התחום הבטיחותי, אך ניתן לעשות רבות גם במסגרת רצון המועצה שלא להרבות בתפקידים לצורכי חיסכון.

לדעת הביקורת, במסגרת זו, ועד מינוי ממונה בטיחות, על המועצה להגדיר את תפקיד מנהל מחלקת התחבורה כתפקיד מתכלל ואחראי, בין היתר, לפיקוח על קיום דרישות הבטיחות בהסעות תלמידים כמתחייב מחוזר המנכ"ל. מן הראוי כי במסגרת הגדרת תפקידו של מנהל מחלקת התחבורה, תוגדר אחריותו גם בנוגע לפיקוח ובקרה על הסעות התלמידים באמצעות קבלי ההסעות. מובן כי בהקשר זה ייתכן וראוי לבחון השמת מי מעובדי המועצה לצורך בקרה ופיקוח מקצועי בשטח, ככל שיש אדם מתאים מקצועי לכך או שיוכשר לכך.

עוד המלצות בתחום הבטיחות –

לדעת הביקורת, על המועצה לקבוע באופן ברור ומוגדר את תפקיד ממונה בטיחות ההסעות, סמכותו ואחריותו.

בין היתר, יש להבטיח את רמת הבטיחות הראויה הן בכל הקשור לתפקידים הרלבנטיים בבתי הספר וברור שמול חברות ההסעה, קציני הבטיחות, הנהגים המלווים וכל הגורמים הרלבנטיים.

לדעת הביקורת, על ממונה הבטיחות לפעול מול בתי הספר. בין היתר, ניתן לדון עם מנהלי בתי הספר על הפעולות הנדרשות והאפשרויות לשם עמידה ברמה ראויה של בטיחות.

כך, ועל בסיס ההוראות בחוזר המנכ"ל, ראוי לקבוע נוהל דיווח של בתי הספר בדבר פעולותיהם כגון:

- א. ייזום פעולות חינוך והסברה במהלך השנה;
- ב. מינוי רכזי ונאמני הסעות;
- ג. הדרכה ושיתוף ההורים לשם הדרכה והנחיה בכל הנוגע לאחריותם הישירה להתנהגות הילדים בתחנת האיסוף וההורדה, בזמן הנסיעה בחציית כביש וכדומה;
- ד. בדיקת אירועים חריגים והפקת לקחים;
- ה. הדרכת תלמידים; בדיקה לגבי היעדרות תלמידים;
- ו. "קיום מורה תורן" שבין היתר יוודא עלייה בטוחה להסעה, איסור מעבר מאחורי רכב ההסעה ומלפניו, סיוע לילדים בזמן העומס וההמולה בתחנות ההסעה ושמירה על סדר ועל התנהגות נאותה בתחנות ההסעה.

אכן חלק מההוראות המופיעות בחוזר מנכ"ל, מופנות לבתי הספר, אך לדעת הביקורת, על הרשות המקומית ללמוד אותן היטב, לשאוב מהן את ההנחיות הקשורות אליה ולפעול בשיתוף בית הספר למען בטיחות התלמידים.

לדעת הביקורת ובהמשך לאמור לעיל בדבר הצורך ב"תפקיד מתכלל", המצב הקיים בו אין למועצה ממונה בטיחות בתצורה כלשהי (מנהל מטה בטיחות / קצין בטיחות) אינו תקין. על המועצה למנות אדם לתפקיד של מנהל מטה הבטיחות כמובא בחוזר מנכ"ל משרד הפנים או לקבוע כי עד אז למנהל מחלקת התחבורה, לאחר הכשרתו לנושא, אחריות כוללת גם על הבטיחות ובין היתר:³²

1. אפיון צרכי הבטיחות בהכנת מכרזים לבחירת קבלני משנה בתחום ההסעות.
2. הוצאת מכתב תקופתי לקבלת אישור תקינות ובטיחות של כלי הרכב מקצין הבטיחות של קבלן המשנה.
3. פיקוח על תקפות האישורים של נהגי קבלני המשנה, כפי שהתקבלו מקציני הבטיחות של חברות קבלני המשנה.
4. בדיקת תקפות רישיונות כלי הרכב של קבלני המשנה.
5. הפעלת סנקציות כלפי קבלני המשנה אם חרגו מהתנאים שנקבעו במכרז, או עברו עבירות תנועה – לרבות עצירת חשבונות שהוגשו לתשלום.
6. יש להגדיר היטב תפקידים ולהחליט על תפקיד מנהל המחלקה – בנוסף לתפקיד לממונה ישיר ממחלקת הנדסה - באשר למיפוי כל תחנות האיסוף וההורדה של הילדים ברשות המקומית ובדיקה שתחנות אלו מאפשרות גישה בטוחה לרכב ההסעה, ללא הפרעה לתנועה הזורמת, וכן שהורדת הילדים תתבצע בצד שבו נמצא מוסד החינוך ובצד שבו נמצא ביתו של התלמיד.
7. תדרוך חברות ההסעה והנהגים שלהן בנושאים הנוגעים לבטיחות בהסעות.
8. תחקור כל אירוע חריג במהלך ההסעות על פי כללים שייקבעו מראש בידי המועצה וקשר רצוף עם הנהלות מוסדות החינוך ועם רכזי ההסעות כדי לעדכן אותם בממצאי בדיקות האירועים החריגים ובטיפול המחייב הנדרש.

מובן שנושאים שלא בהכשרת הממונה, יוכלו להיבדק בידי גורם מקצועי או שהממונה ייוועץ בגורם כזה לשם השגת רמת בטיחות ראויה.

³² מתוך תפקידי קצין בטיחות ברשות המקומית לפי הגדרות משרד הפנים.

מומלץ, כי ממונה הבטיחות גם יבחן קיום ההוראות בדבר הסעות תלמידים בחינוך המיוחד והדרכת המלווים והנחייתם לגבי חובתם ואחריותם לשמירה ולדיווח.

כאמור, הביקורת ממליצה להגדיר תפקיד של מנהל מטה בטיחות כמובא בחוזר מנכ"ל משרד הפנים שיעסוק גם בבקרה בתחום השטח. באשר לכך ניתן למנות, בין היתר ומעבר לתפקידים המוגדרים של מנהל מטה הבטיחות, מספר תפקידים:

- א. ביקורת על חברת ההסעות, רכבי ההסעה – בדיקה כללית ולא כתחליף לאחריות קצין הבטיחות, בקורות יזומות, בדיקה לאור תלונות;
- ב. קשר לפתרון בעיות ולהתנהלות נכונה עם: חברות ההסעה, בתי הספר, מוקד המועצה, מחלקת התחבורה;
- ג. ביקורת נהגים, התנהלות, נהיגה, התנהגות;
- ד. עמידה בזמנים;
- ה. העלאה והורדה בתחנות;
- ו. הקפדה על כללי הבטיחות;
- ז. התנהגות תלמידים;
- ח. טיפול בבעיות אלימות;
- ט. נוכחות והתנהלות המלווים;
- י. תיקון ליקויים מבקורות קודמות של המועצה או של גורמים אחרים כמשכ"ל.

פיקוח, פיצויים ותיעוד – כמפורט להלן, על המועצה לראות בסעיפי הפיקוח והפיצויים בהסכם עם קבלני ההסעות ככלי ליעילות ולבטיחות ההסעות. מטרת התיעוד היא להוות כלי ואומדן להיקף וסוג ההפרות, ומטרת הפיצויים הינם להוות גורם הרתעה ומניעה להישנות ההפרות. מומלץ לתעד ולנתח את ההפרות, לבחון תיקון ליקויים ולהסיק מסקנות.

ליווי – אומנם ליווי בידי מבוגר הינו חובה רק בהסעת תלמידי החינוך המיוחד הזכאים לליווי בהתאם לחוק, אך ראוי להזכיר את שנכתב בחוזר המנכ"ל, כי רצוי שרכב המסיע ילדים ילווה על ידי אדם מבוגר - הורה, מורה וכדומה - ובמיוחד בהסעות אזוריות שבהן מסלול הנסיעה ארוך. הביקורת ממליצה לבחון אפשרויות שונות ובכלל זה – הליווי – בכדי לדאוג לבטיחות התלמידים לא רק במובן בטיחות הנסיעה, אלא גם מבחינת מוגנות מאלימות ופגיעות שונות.

העברת מידע - כלי נוסף להגברת הפיקוח והבקרה הוא המידע. הביקורת ממליצה להעביר את הוראות הדין, הנחיות משרד החינוך והוראות הסכם ההתקשרות בתחום הבטיחות בין המועצה לחברות ההסעה לידיעת מנהלי מוסדות החינוך, על מנת שתשומת ליבם תופנה לענייני הבטיחות הנדרשים ובהתאם לכך יוכלו יותר לפקח, לדרוש ולעדכן את המועצה. כמו כן, מומלץ להעביר מידע בהיר ונגיש להורים, למורים ולתלמידים על תחום הבטיחות בהסעות ועל הנדרש מהם, וכן דרכי התקשרות עם מוקד המועצה וגורמים נוספים הממונים על התחום.

לדעת הביקורת, על המועצה לדרוש מקציני הבטיחות של חברות ההסעה להגיש דיווחים תקופתיים על עמידתם של כלי הרכב המבצעים את ההסעות בדרישות הבטיחות, ולצרף לדיווחים את המסמכים

הנקובים בחוזה ההסעות האחיד, זאת נוסף על הפיקוח שעל המועצה לבצע על ההסעות מתוקף תפקידה ולפי חוזר המנכ"ל. לדעת הביקורת, מלבד דרישת דיווחים שוטפים, על המועצה לערוך ביקורות פתע ולדרוש נתונים ללא התראה מראש, ולא להסתמך על העובדה שלחברה יש קצין בטיחות מטעמה.

בדוח ביקורת המדינה, מבקר המדינה המליץ כי המועצה האזורית ורשויות אחרות יגבשו תוכניות לקידום הבטיחות והביטחון בהסעות. הביקורת חוזרת על המלצתה בנושא.

חשוב לזכור, שהגורם המרכזי לתאונות הדרכים הוא הגורם האנושי – הנהג. מלבד יתר המרכבים החשובים שבאחריות המועצה שפורטו בדוח הקודם, על המועצה לדאוג להדרכה מקצועית של כל הנהגים ולא להסתפק בדיווח על הדרכה של חברות ההסעה פעם בשנה. יש לוודא אצל הנהגים את הבנתם ומחויבותם להנחיות ובין היתר להחתימים על טופס ההנחיות. ובכלל, חשוב "לתדלק" ולהוסיף לרצון, למודעות, ולמקצועיות בתחום הבטיחות.

ההוראות המסדירות את הסעת תלמידים ובכללן ההנחיות לגבי העלאת תלמידים והורדתם, נועדו למנוע את סיכון התלמידים.

על המועצה לבקר, לפקח ולאכוף על קבלני ההסעות את קיום הוראות הבטיחות ובכללן הנוגעות להעלאת והורדת של התלמידים בצמידות למדרכה ובמקומות המסומנים ובטיחותיים בלבד רק מהדלת הקדמית.

בהקשר לכך חוזר המנכ"ל מזכיר, כי באוטובוס גובה המדרגות עולה על הגובה המקובל, ולאור זאת יש להקפיד על זהירות בעליה ובירידה ממנו.

מומלץ לוודא הדרכת התלמידים בבתי הספר בדבר ירידה ועליה לאוטובוס בזהירות ובמתנינות וכאמור רק מהדלת הקדמית.

הביקורת ממליצה למועצה ולחברי הוועדה להוביל את הוועדה לבטיחות בדרכים לתפקוד יעיל. וועדה זו יכולה להשפיע על הבטיחות בתחנות ההסעה של התלמידים. הוועדה יכולה לסייע למועצה ליצור שיתופי פעולה בין הגופים והכוחות הממסדיים, הציבוריים והוולונטריים, ולהניע תכניות פעולה לצמצום תאונות הדרכים באזור המועצה. חברי הוועדה כנציגי הציבור יכולים ליצור קשר בלתי אמצעי עם התושבים, ליזום פעילויות לצמצום מספר תאונות הדרכים ולפעול להגברת מודעות הציבור לנושאי הבטיחות בדרכים.

בדוח לא נבחנו הסדרי התנועה והתמרור, אך מעבר לקביעת הסדרי תנועה כראוי עם הגורמים המוסמכים, על המועצה לוודא שהסדרי התנועה שנקבעו אכן נעשים באופן המקצועי והמיטבי ביותר על מנת להגביר את רמת הבטיחות.

שילוט

בביקורת חוזרת במדגם אוטובוסים בנהורה ובבני דקלים נמצא תקין.

תחנות ההסעה

בביקורת חוזרת שוב נצפו הורים המעבירים את ילדיהם – וכן ילדים שעוברים לבדם – שלא דרך המדרכות ואף מעבר למעקות הבטיחות ובין אוטובוסים בעת עצירתם להורדת תלמידים בבית ספר בנהורה.

בבית ספר בבני דקלים – נוספה גדר בטיחות ונצפתה על הקפדה על אי חניית הורים בתחנת ההסעה.

עובדי משרד מבקר המדינה בדקו את תחום תחנות ההסעה בשלושה בתי ספר בתחומי שיפוט

של המועצה וכן בתחנות הסעה בחמישה יישובים והעלו את הממצאים הבאים בלשון זו:

1. בתחנות האיסוף וההורדה בבית הספר ביישוב בני דקלים - שבו לומדים כ-800 תלמידים, 100 תלמידי גנים וכן עובדים כ-80 עובדי הוראה - אכן הותקנו גדרות הפרדה, ואולם התחנות אינן מקורות, אינן מסוככות ואינן בנויות במתחם פנימי. כפי שניתן לראות בתמונה 4, קשה להמתין בהן בעת שהשמש קופחת או בעת שיורד גשם. עוד עלה כי במקומות המסומנים כמיועדים לתחבורה ציבורית חונות מכוניות פרטיות של מורים והורים. נוסף על כך, לא נשמרים כללי הבטיחות הן בעת שמאות תלמידים המגיעים לבית הספר בו בזמן בארבעה-חמישה אוטובוסים, והן בעת שעשרות מכוניות מתוך היישוב מורידות בבית הספר תלמידים (שאינם זכאים להסעות). גם בסוף יום הלימודים, בעת שמתבצע איסוף של חלק גדול מהתלמידים באותה שעה, שורר דוחק רב במקום והבטיחות אינה נשמרת, כפי שניתן לראות היטב בסרטון המצורף שצולם ביום גשום.³³

בתמונה 4 מוצגות תחנות הסעה בכניסה לבית הספר הממ"ד נועם, ביישוב התורני בני דקלים, אחד מיישובי המועצה האזורית לכיש. תחנות ההסעה אינן מקורות, והן אף אינן מרוכזות במתחם נפרד אלא פזורות בכניסה לבית הספר.

תמונה 4 : תחנות הסעה בכניסה לבית הספר הממ"ד נועם,

ביישוב התורני בני דקלים

צולם על ידי צוות הביקורת בנובמבר 2020.

המועצה האזורית לכיש מסרה בתשובתה ממרץ 2021 כי **בני דקלים** הוא יישוב חדש, תחנת האיסוף הקיימת בו היא זמנית בלבד (אך עומדת בקריטריונים שפורטו בחוזר המנכ"ל מדצמבר 2018), וכבר התקבל ממשרד התחבורה אישור לתכנון תחנה קבועה לאיסוף ולהורדה של תלמידים, ואולם כיוון שהתכנון תוקצב בחסר המועצה נמצאת בשלב של "איגום תקציבי" והיא מקווה להתקדם בבנייתה עוד השנה.

1. בכביש פנימי, בסמוך לכניסה וליציאה לבתי הספר ע"ש "לובה אליאב" ביישוב **לכיש** וע"ש רבקה גובר ביישוב **נהורה**, פזורות תחנות הסעה מקורות, המוגנות באמצעות גדרות הפרדה, כנדרש מהבחינה הבטיחותית.
 2. עוד עלה כי בכל היישובים שנבדקו נמצא כי תחנות ההסעה מקורות, ואולם, כפי שניתן לראות לדוגמה בתמונה 5, לא הותקנו ביניהן ובין הכביש הראשי העובר ביישוב גדרות הפרדה כנדרש.
- תמונה 5 : תחנת הסעת תלמידים במושב יד נתן, אחד מיישובי המועצה האזורית לכיש, שלא הותקן בינה ובין הכביש מעקה הפרדה בטיחותית**

צולם על ידי צוות הביקורת בנובמבר 2020.

בעניין זה מסרה המועצה האזורית בתשובתה כי אין היא סבורה שנקבעה הנחיה או תקנה ולפיה יש להתקין מעקות בטיחות החוצצים בין חזית התחנה לכביש.

עוד נמסר לביקורת ממחלקת ההנדסה, כי תחנת האיסוף בבני דקלים אומנם זמנית, אך עונה על הקריטריונים הנדרשים. תחנת האיסוף הקבועה קיבלה אישור ממשרד התחבורה והיא בשלב איגום תקציבי (היא תוקצבה בחסר בידי משרד התחבורה), בתקווה להתקדם לביצועה עוד בשנת למודים זו (התשפ"ב). כמו כן, ישנה כוונה להשלים 5 תחנות מקורות בתחנות איסוף בני דקלים במגבלות התקציב.

המלצות

מבקר המדינה קבע, כי על המועצה האזורית לכיש להסדיר את שמירת כללי הבטיחות בסביבות תחנות האיסוף וההורדה בבתי ספר ביישוב בני דקלים ובכביש הגישה אליהם. כדי להגביר את בטיחות התלמידים המחכים לרכבי ההסעות בתחנות האיסוף והפיזור של תלמידים בכל יישובי המועצה, מוטלת עליה החובה להתקין מעקות הפרדה.

הביקורת חוזרת על המלצותיה בעניין תחנות ההסעה ושוב מעירה על הצורך למלא אחר כל דרישות הבטיחות כולל גידור, הפרדה, סימוני מעברי חציה, אמצעי האטת כלי רכב ושילוט כנדרש. הקפדה על הקמת תחנות הסעה תקינות ועל מילוי דרישות הבטיחות תסייע לצמצום פגיעות ותאונות ומחויבת לשם שמירת שלומם וחייהם של התלמידים המוסעים.

יוער, כי כבר בדוח הביקורת הקודם, הביקורת הציגה הנחיות של משרד החינוך שם קיימת הוראה בתחום גדרות ההפרדה בסמוך למסופי ההסעה. הנחיות אלו תקפות. הוראת קבע מס' 0153 של משרד

החינוך שתוקפה מתאריך 3.12.2018 : קובעת בסעיף 3.3.2 העוסק בארגון סדרי ההסעה במסוף ההסעות הבית-ספרי בסעיף משנה ג: "תוקמנה גדרות-מגן להפרדת התלמידים מאזור התנועה, והתלמידים לא יורשו להימצא באזור זה" בכל אופן, שמירת הבטיחות מחייבת פעולות, גם כאלו שלא מפורשות בתקנות ובהנחיות.

הביקורת קוראת לפעול באופן מיידי לתיקון ולהעלאת רמת הבטיחות במסופי ההסעה הסמוכים לבתי הספר.

אפשר להמליץ המלצות שונות לשיפור הבטיחות, כגון המלצה בדבר נאמני הסעות מתוך תלמידי הכיתות – המלצה שקיימת גם בחוזר המנכ"ל.

במקרה זה, ולאור הצורך החיוני והחשוב בפעולה מהירה למניעת תאונות ולהצלת חיים, הביקורת מעדיפה, בשלב זה, לצמצם ב"עצות טובות", וקוראת למועצה לפעול באופן מיידי וראשוני באמצעות קיום ההוראות המחייבות של הדין וחוזר מנכ"ל.

ככל שיש תחומי בטיחות שלא ניתן להסדירם באופן מיידי בשל אישורים שונים או הליכי תכנון וכל בירוקרטיה אחרת, על המועצה לעשות ככל הניתן, לאחר היוועצות באנשי מקצוע ובאופן סדור כחלק משלבי עבודה בתהליך הסדרת הבטיחות.

לדעת הביקורת, במקרה זה ולאור הצורך החשוב במניעת תאונות ותקלות, אין להמתין עד להשלמת כל השלבים המוקדמים הרגילים הנדרשים, אלא להתחיל במה שניתן.

כמו כן, מומלץ להנחות ולהדריך את ההורים, שכן ההורים אחראים לשלום ילדם באופן טבעי, מוסרי ומבחינת החוק,³⁴ ולא נכון לעסוק רק באחריות המדינה והרשויות השונות ובכלל זה הרשויות המקומיות ובתי הספר.

רצוי להדריך את ההורים בכל הנוגע לאחריותם כלפי ילדיהם בתחנות האיסוף וההורדה, בזמן הנסיעה, בחציית כביש ובכל הכרוך בנסיעה למוסדות החינוך ובחינוך ילדיהם לשמירת הבטיחות. יש לפרסם באופן ברור את נקודות האיסוף וההורדה וכן לעודד את הציבור לפנות למועצה בנושאי בטיחות. מומלץ לקדם תכניות חינוכיות להעלאת המודעות והידע בקרב פלחי האוכלוסייה השונים לרבות הורים וילדיהם.

בחלק מבתי הספר מופעלות תכניות שונות לזהירות בדרכים. רצוי שהמחלקה תתעדכן בנעשה ותוסיף את הדרוש להגברת הבטיחות. כגון מתן דגשים והנחיות חשובות, ויידוא קיום תכניות לזהירות בדרכים ועוד.

חשוב להקפיד ולהדריך את הנהגים גם בכל הכרוך לסביבת תחנות ההסעה. כך למשל, יש להדריך את הנהגים שלא יחלו בנסיעה עד להשלמת עלייתם או ירידתם של התלמידים מרכב ההסעה והתרחקות

34 האחריות ההורית כלפי הילד באה לידי ביטוי הן בחקיקה הפלילית והן בחקיקה האזרחית בחוקים שונים ובכלל זה דיני הנזיקין. כמו כן, הועלו מספר הצעות חוק: "חוק הורים וילדיהם". חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות תשכ"ב 1962 - בסעיף 14 לחוק נקבע העיקרון, כי ההורים הם האפוטרופסים הטבעיים של הקטין ואילו סעיף 15 קובע: "אפוטרופסות ההורים כוללת את החובה והזכות לדאוג לצרכי הקטין, לרבות חינוכו, לימודיו, הכשרתו לעבודה ולמשלח-יד ועבודתו, וכן שמירת נכסיו, ניהולם ופיתוחם; וצמודה לה הרשות להחזיק בקטין ולקבוע את מקום מגוריו, והסמכות לייצגו". אומנם, בצד החובה לדאוג לצרכי הקטין, סעיף 22 לחוק קובע חסינות להורים בנוגע לדרך מילוי תפקידם. דרך אגב, ועדת רוטליי הגדירה את האחריות ההורית הדרושה בחוק הישראלי וגיבשה הצעת חוק שנועדה להביא להכרה של החוק הישראלי בזכויות ילדים ובאחריות הורים. בדו"ח הוועדה נאמר: "ביסוד מודל החקיקה עומדת ההכרה בעיקרון האחריות ההורית, על-פיו להורי הקטין מסורה האחריות הראשונית והחובה לפעול לשם הבטחת טובתו של הקטין. להורי הקטין מוענקות סמכויות ייחודיות לפעולה לשם מילוי אחריותם ההורית". יוער, כי על פי האמנה הבינלאומית לזכויות הילד, זכותו של כל ילד, שיהיה מבוגר שישא באחריות ההורית כלפיו.

ממנו עד למרחק ללא סכנה מפני פגיעה מרכב זה או מרכבים אחרים. יש למנוע מצבים שבהם התלמידים לא יהיו בשדה הראיה של הנהגים. לדעת הביקורת, ראוי לשלב עד כמה שניתן פעילות משטרתית באזור הסעות התלמידים. מלבד התחום הביטחוני, שלא נדון בדוח, מדובר גם בהיבט בטיחותי. פעילות שיטור גלויה וסמויה תביא לשיפור נהיגה והקפדה על שמירת חוקי התנועה של נהגים, הורים והולכי הרגל.

הסעת תלמידים ללא שימוש בחגורות בטיחות ובעמידה

בדיקה חוזרת העלתה כי עדיין רבים מהתלמידים אינם חגורים. נצפו מספר מקרים של תלמידים שהוסעו בעמידה. היו פניות של הורים בעניין זה.

המלצות

הסעת תלמידים ללא חגורות ובעמידה חושפת אותם לסכנה. על המועצה לפעול לאכיפת תקנות התעבורה והוראות הסכמי ההסעות בכל הקשור לחגורות הבטיחות ולנסיעה בעמידה ולנקוט אמצעים נגד הקבלנים המפרים את הוראות הבטיחות.

פניות תושבים

ממצאי מבקר המדינה: "המועצה ניהלה רישום חלקי על תלונות בנוגע למהלך התקין של ההסעות המתקבלות במוקד המועצה. בשנות הלימודים התשע"ח - התש"פ נרשמו במוקד המועצה 256 תלונות בנוגע להסעות, רובן (172 תלונות, כ-67% מכלל התלונות) נסבו על איחור בהגעת רכב ההסעות (בד"כ 15 עד 30 דקות), לעיתים לגבי אותו קו הסעה. 26 מהתלונות נסבו על התנהלות לא נאותה של נהג ההסעה.

הבדיקה העלתה כי ברישום של רוב התלונות לא צוינו פרטי חברת ההסעות, מסי' הטלפון של המתלונן ולעיתים אף לא יעד בית הספר שאליו הוסע התלמיד. כמו כן, לא נוהל מעקב אחרי הטיפול בתלונות ואחר תוצאות הטיפול.

עוד העלתה הבדיקה כי במהלך שנות הלימודים התשע"ח-התש"פ התקבלו במועצה 26 תלונות בכתב בנושא התנהלות לא הולמת של נהגי חברות ההסעות, בעקבותיהן התריעה המועצה על דרישת פיצויים מוסכמים ואולם עלה כי המועצה דרשה פיצויים על חברות ההסעות רק בעקבות שמונה מהתרעותיה. המועצה האזורית **לניש** מסרה כי בעקבות הערת הביקורת, היא פתחה תיק לניהול ולרישום של תלונות או הערות מתושבי האזור."

מבדיקה חוזרת של הביקורת, היו למעלה מ-200 פניות בכתב ובע"פ (בע"פ לא ברור כמה) למחלקה, אך הן לא תועדו באופן מסודר עם מלוא הפרטים במחלקה. לאחר הערות מבקר המדינה, נפתח במחלקה תיק פניות הכולל פניות ישירות למחלקה, אך הוא לא כולל את תיעוד הפניות למוקד המועצה ואין תיעוד ממוחשב מסודר כולל של פרטי הפונים, מהות הפניות, מועדי הפניות, מצב הטיפול בפניות וכיו"ב.

המלצות

הביקורת חוזרת על המלצתה למועצה ולמחלקת התחבורה לראות בפניות משאב ולא מטרד. מדובר בכל הפניות: פניות טלפוניות, דוא"ל, פניות למוקד וכו'.

לפניות חשיבות רבה שכן מלבד הצורך בטיפול נקודתי בכל פניה, הפניות מהוות את אחד הכלים לפיקוח ובקרה על איכות ההסעה.

על כל הגורמים המטפלים בתחום ההסעות להתייחס במהירות וביעילות לפניות הורים, המלווים ונציגי מוסדות החינוך.

מלבד הצורך בטיפול בפניות הקונקרטיות, יש לעשות שימוש בכלל הפניות ככלי ומנוף לשם ייעול וטיוב מערך הסעות התלמידים.

לדעת הביקורת וכאמור לעיל, קיים צורך בקביעת נוהל טיפול בפניות. כך למשל, יש לתעד את פרטי הפונים, מהות הפניות, מועדי הפניות, מצב הטיפול בפניות וכיו"ב. הביקורת ממליצה על תיעוד ממוחשב שיכלול את כלל הפרטים ויוכל לשמש ככלי עבודה יעיל.

מומלץ לתעד את הפניות והטיפול בהן באופן כזה שניתן יהיה להפיק לקחים, לתקן ליקויים ולשפר את התנהלות מערך הסעות התלמידים.

1. דוח הביקורת הינו כלי עבודה שלנו ואנו מודים למבקר על הבדיקה, הבאת הממצאים וההמלצות.
2. **מתקני המשחק** – מתקני המשחק חשובים לתושבים ולכן חשובים לנו, שכן המתקנים מסייעים לבריאות הגופנית והנפשית של הילדים וכמובן חשובים לצד החברתי. בכלל, חשוב שהילדים יהיו פעילים גם בחוץ.
3. כמובן שאנו מעוניינים בצמצום פגיעות לילדים, אבל כל גן משחקים מהווה סכנה.
4. בכל השנים האחרונות אנו במגמת שיפור בתחום גני המשחקים גם בהקמה וגם בתחזוקה.
5. באופן כללי, מרבית הממצאים שאליהם הגיע המבקר תקינים. גם כשהיו תקלות לאורך השנים, הן תוקנו.
6. אנו לא נוכל להעמיד אדם בכל מגרש משחקים. לצורך הבדיקות השגרתיות יש לנו חברה מתחזקת. חלק מהנושאים באחריות הוועדים וגם אלו שלא, אנו מצפים, זה חלק מתפקידם, לדווח על תקלות בזמן אמת. הבנתי, שתושבים גם פונים למוקד וזו דרך טובה למידע לצורך תיקון תקלות.
7. מבקש ממחלקת ההנדסה לבדוק תחילה אם יש ממצאים המצביעים על סכנות בטיחותיות וכן את תחום הנגישות ולתקן את הדרוש תיקון, ובהמשך לבדוק את שאר הממצאים.
8. **באשר לתחום הרכש** - בדוח הביקורת עלה, שהמועצה עובדת באופן מסודר ובהתאם לכללים. שיפרנו חלק מהתהליכים, כולל פרסום באינטרנט, ואנו בתהליכי לימוד ושיפור.

9. **מניעת שרפות** - כמו שהגבתי בעבר, בביקורות חיצוניות – של פיקוד העורף - בתחום החירום, המועצה במצב טוב. בפועל, המועצה תפקדה היטב באירועי חירום ביטחוניים שהיו באזור.
10. נכון, שהרשות המקומית היא גורם מרכזי באירועי חירום, אך לא תמיד יש לה את המשאבים לטפל בכל הנושאים, במיוחד כשתחום המועצה מתפרס על שטח גדול. תמיד ניתן לעשות יותר, אבל המשאבים מוגבלים.
11. קיימת אחריות של הגורמים הפרטיים והוועדים ולא נכון להטיל הכל על המועצה. קב"ט המועצה אחראי מבחינתנו לשיפור רמת המוכנות גם בהתאם למומלץ בדוח הביקורת.
12. קב"ט המועצה מסר גם במסגרת התגובה לדוח, שיש הנחיות שיוצאות לוועדים ואני מצפה שיקיימו אותן.
13. **אבטחת מידע** – הבנתי שהנושא ייבדק בדוח הבא. בהחלט מדובר בנושא חשוב שעלינו לתת עליו את הדעת.
14. **הסעות** – בשנים האחרונות אנחנו בתהליך שיפור גם לאחר דוח הביקורת וגם לאחר ביקורת המדינה שבה אין הרבה הערות – גם ההערה לעניין הצורך במיצוי תקציבי ממשרד החינוך התבררה כלא נכונה.
15. **אריזות** – שמח על השיפורים שהשגנו גם כפי שעולה מהדוח, ומשתדלים לעבוד בשיפור מתמיד.